

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 22(801) BIRŽELIO-JUNE 3 d.

• 1965 metai • 15 centų

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Drąsa viešumai

Pastaruoju metu pagausėjo demonstracijos, kuriose dalyvavo ir lietuviai. Toronte jie prisidėjo prie kitų organizacijų demonstracijos už tautų laisvę, o Vašingtone jie buvo iniciatoriai, vieni viską organizavę. Buvo panašių demonstracijų ir anksčiau, bet jos didesnių būrių nesutrukdavo. Dabargi padėtis pasikeitė. Pvz. Toronto demonstracijoje, organizatorių duomenimis, dalyvavo virš tūkstančio asmenų. Nėra žinoma, kiek ten buvo lietuvių, bet sprendžiant iš bendrų nuotaikų, galėjo būti apygausis būrys. Didžiausia ligi šiol tos rūšies demonstracija buvo Vašingtone — dalyvavo daugiau kaip 2000 asmenų. Tai dėmesio vertas ženklas, rodąs padidėjusią lietuvių drąsą viešumai. Galimas dalykas, kad ir jaunoji karta turėjo įtakos, karta, kuri yra užaugusi amerikinėse sąlygose bei įpratusi į demonstracijų metodą. Bet ir vyresnioji karta parodė daugiau drąsos gatvei. Po 20 metų gyvenimo Š. Amerikoje ir ji apsiropo su vietos sąlygomis bei viešosios veiklos galimybėmis. Dabar ir jai išeiti gatvėn su plakatu nebėra sunku, jeigu yra rimtas reikalas. Be to, jau ir vyresniosios kartos žmonės yra Š. Amerikos kraštų piliečiai, gali tarti savo žodį politiniais krašto reikalais. Jau praėjo "DP" laikai, kada naujojo ateivio pasirodymas viešumoje buvo sutinkamas įtarimais, su tam tikru nepasitikėjimu. Dabar gi buvę "dypukai" yra amerikiečiai arba kanadiečiai, turi savo reikšmę ir viešajame krašto gyvenime.

Prisipažįstant faktą, kad lietuvių nuotaikos demonstracijų atžvilgiu keičiasi, vis dėlto reikia pasakyti, kad praeities svoris mums tebeveikia. Lietuvis būdą glūdi kažkoks rezervuotumas ir apylaimas vengimas svetimos viešumos. Tai galima pastebėti net ir vadovaujanciuose mūsų asmenyse. Savoje visuomenėje jie, rodos, ir drąsus, ir energingi, bet svetimoje viešumoje jie pasikeičia — tampa nedrąsus, rezervuoti, vengia priakišti. Kelių tautybių asmenų grupėje retai kada vyrauja lietuviai. Tai brožas, kuris gali būti labai vertingas ramiose gyvenimo sąlygose, bet žalingas, kai tenka kovoti tarptautinėje viešumoje. Ne vienam jis dar ir dabar kliudo išeiti viešumon — dalyvauti demonstracijose ir pan. Be to, lietuvis iš seno išėjimas į gatvę laiko kažkodėl negarbingu dalyku. Jam atrodė, kad tai "bačkininkų" reikalas, nevertas rimto dėmesio ir netgi pažeminamas žmogų. Tokia pažiūra susidarė galbūt dar Lietuvoje, kai visame krašte vyko partinės kovos, mitingai, kuriuose švaistėsi agitatoriai, nevengia demagogijos. Laikai betgi pasikeitė. Ne tik laikai, bet ir mūsų gyvenamieji kraštai. Š. Amerikoje radome grynęnę demokratiją, kur, tiesa, netrūksta politinių kovų, tačiau jose toje srityje yra žymiai daugiau kultūros. Čia gatvė nėra pažeminimo arena, o vieta, kurioje galima pareikšti viešą savo žodį, idėją, nusistatymą.

Taigi, gatvė Š. Amerikoje gali būti ir kovos arena už Lietuvą. Tuo galėjome išitikinti ypač po lietuvių demonstracijų Vašingtone, Hartforde, Toronte ir kitur. Gatvė jau seniai buvo tiksliai naudojama įvairūs prokomunistiniai įgalvėliai, "taikos" sąjūdiniai, nekaltai vardais prisidengusios Maskvos simpatikų organizacijos. Ta metodą puikiausiai galėtų panaudoti ir lietuviai, kovodami už sovietų okupuotos Lietuvos laisvę, nes tai ginklas, kurį iki šiol mažai vertinome. Mes dažnai dejuojame, kad amerikiečiai ar kanadiečiai nekreipia dėmesio į kenciančią Lietuvą. Bet čia kalti esame ir patys, nes nepanaudojame tų metodų, kurie geriausiai tinka atkreipti šio žemyno gyventojų akims į mūsų bylą. Mes dar nepakankamai perpratome šio krašto kelius, vedančius į viešosios nuomonės itaigą. Pastebėjome, kad čia mažos, bet aktyvios grupelės viešumai turi daug daugiau įtakos nei didelės, bet pasyvios, rezervuotos ir nedrąsios grupės. Štai kodėl prokomunistinės grupės priverčia kalbėti apie jų siūlomas idėjas ir spaudą, ir radiją, ir televiziją, ir vyriausybę, kai tuo tarpu daug svarbesni dalykai lieka nutylimi, nes nėra veiklių judintojų, kurie, panaudodami vietinio gyvenimo priemonės, galėtų palenkti viešumą savo idėjų naudai. Tai ypač verta prisiminti lietuviams, kovojantiems už Lietuvos išlaisvinimą. Dažnesnėmis bei gausesnėmis demonstracijomis galime daugiau paveikti viešumą ir būti naudingesniais kovotojais, nei savitarpio šauksmu, kuris netoli tesiekia. Pr. G.

Naciai Kanadoje?

Allan Gardens Toronto parke turėjo įvykti nacių saskrydis gegužės 30 d. Susirinko 5000 asmenų stebėti to saskrydžio, kuriame visuomenei turėjo būti paskelbta neonacių programa. Policija buvo pasiruošusi — jos buvo apie 100 asmenų. Kai pasirodė keletas jaunųjų, panašių į nacių, minia puolė juos lazdomis. Kliuvo ir nekalbėjusi. Policija suėmė keletą asmenų, jų tarpe ir nacių vadovą John Beatie.

Kanadoje yra dvi lėktuvų bendrovės: valdžios kontroliuojama Air Canada ir privati — Canadian Pacific Airlines. Air Canada pelnas 1964 m. buvo \$1,5 mil., o CPA — \$4,8 mil.

Federacinės vyriausybės tarnautojai (Civil Service) gaus antspionazo instrukcijas, nes kas kart vis daugiau sovietų šnipų bando išgauti žinias per vyriausybės tarnautojus.

Kanados uranijaus pardavimas Prancūzijai susikomplicavo. Prancūzija nėra pasirašiusi sutarties naudoti uranijų nekariniams tikslams ir nesutinka su Kanados sąlyga, reikalaujančia naudoti uranijų tik pėkariniams reikálams. 100 mil. svarų uranijaus eksportas 25 metų laikotarpyje pakeltų aKnados ūkį ir padėtų tom vietovėm, kur yra uranijaus kasyklos.

Kanados gyventojų skaičius per paskutinius 25 metus padaugėjo 8 mil. ir šiuo metu siekia beveik 20 mil. Krašto gerovė irgi žymiai pakilo. Pagal 1963 m. statistiką, 51% visų dirbančiųjų vyrų uždirba daugiau kaip 5000

dolerių ir metus.

Ar prancūzų kalba Ontario mokyklose yra privilegija, ar lygiateisė pagal konstituciją? Tas klausimas iškilo, kai mažo miestelio Georgetown gyventojai demonstravo reikalaudami įvesti prancūzų kalbą į vaikų darželį. Prancūzų kilmės tėvai buvo atsiėmę vaikus iš mokyklos ir demonstravo, kol laimėjo. Jie savo protestą grindė tuo, kad pagal įstatymus prancūzų kalba yra lygiateisė ir gali būti vartojama kaip dėstomoji kalba.

Metrinės sistemos įvedimas pradėtas svarstyti Kanados vyriausybės. Reikia tikėtis, kad greitai colius pakeis centimetrai ir uncijos — gramai.

Imigracijos politika Kanadoje yra visą laiką kritikuojama dėl to, kad tik baltosios rasės imigrantai teileidžiami. Iš praėjusių metų atvykusių 112.606 imigrantų 95% buvo baltieji. Tik 2.127 buvo kiniečiai, 140 japonų ir 1500 iš Vakarų Indijos. Kritikai sako, kad jeigu nėra diskriminacijos prieš vėido spalvą, tai statistika turėtų kitaip atrodyti.

Oshawa yra mažas miestas, apie 40 mylių į rytus nuo Toronto. Didžiausią ten pramonę sudaro General Motors fabrikai. Visoje apylinkėje mokami dideli atlyginimai ir yra labai mažai bedarbių. Būdinga, kad ten bankams pradedą konkuruoti kredito unijos, kurių yra net 30. Didžiausia kredito unija yra automobilių darbininkų, kuri turi 14.000 narių ir \$11 mil. kapitalą.

Siaurės Amerikos latvių meno dienos

Tūkstančiai latvių • Atidaromasis koncertas • Dainų šventė • Tautinių šokių festivalis • Instrumentalistų koncertas • Religinės muzikos valanda • Parodos: meno, pašto ženklų.

Gegužės 28-30 d. Torontą užplūdo latviai iš visos Kanados ir JAV: suvažioavo jų chorai, šokėjai, instrumentalistai, dailininkai ir kt. meno šakų atstovai. Visko centre buvo IV Dainų Šventė, kuri buvo apipinta visa eile kitų rengimų. Išvakarėse Eatono auditorijoje buvo surengtas atidaromasis koncertas, skirtas vien moderniajai latvių kūrybai. Programą atliko: vyrų choras "Viesturs", vad. J. Baruss, baritonas J. C. ruls, "Rota" choras iš Connecticut, vad. V. Aldins, solistė iš Niujorko Ksenija Brante, Toronto chorai "Daina" ir Sv. Jono liuteronų parapijos. Kadangi JAV latviai dar nebuvo suvažioavę, tai ir salė nebuvo pilna. Moderniųjų latvių kompozitorių kūriniai klausytojams buvo sunkoki, neįprasti.

Tūkstantinių minių akivaizdoje

Išspūdingiausia meno dienų programos dalis buvo dainų šventė. Jau prieš 5 v. v. didžioji Maple Leaf Gardens arena, skirta ledo ritulio žaidynėms, buvo artipilnė. Jste telpa 16.000 žiūrovų. Dainų šventėje galėjo būti apie 11.000-12.000. Chorai įžygiavo organizuotai vienas po kito. Mirgėjo mirgėjo moterų tautinių drabužių įvairumas. Visi išsirikiavo parengtoje scenoje, kuri, deja, nebuvo visai tinkama. Pristatant prie vietos, choristai išsidėstė T raidės forma. Tai sunkino dirigavimą, disciplinuotumą ir vietomis kenkė harmonijai.

Pirmąsio himno ir susirinkusių latvių rengėjų kito pirm. Z. Smits; pasveikins

dalyvius pakvietė kalbėti Ontario premjerą J. Robarts, kuris specialiai iš Otavoj vykusių posėdžių buvo atvykęs pasveikinti latvių ir po to vėl lėktuvu grįžo Otavon. Buvo žadėjęs atvykti Kanados premjeras L.B. Pearsonas, bet negalėjo. Ugningu žodžiu sveikino Kanados Latvių Bendruomenės pirm. J. Niedra ir pakvietė sugiedoti Latvijos himną "Dievs, sveiti Latvijai". Jį giedoję ne tik choralai, bet ir tūkstančiai žiūrovų. Bendram giedojimui vadovavo vienas dirigentų. Tai sudarė dingą išpūdį ir priminė, kad lietuviškai kartais nuskurdina savo himno giedojimą palikdami jį vien chorams. Be to, latviai čia nevengė religinio prado: ne tik jų himnas aidėjo religinių atspalvių, bet ir pirmutinė giesmė "Dieve, laimink mūsų gimtąją šalį", sukurta J. Ermano, komponuota A. Kalniš. Kitų latvių dainų temos buvo labai įvairios. Vienos jų komponuotos jau mirusių klasiškų muzikų, kitos modernistų. Daugiausia pasisekimo turėjo vis dėlto klasikinės tradicinės dainos, kurių nevieną teko kartoti. Dirigavo: A. Purvs, A. Jerums (Britanija), J. Norvilis.

Vyrai, premijos, spalvos

Atskirai pasirodė jungtinis vyrų choras — apie 100 asmenų — su solistu J. Baruss iš Toronto. Dirigavo R. Zuika iš JAV. Su mišriu choru dainavo sol. Maiga de Jardine (tėvas prancūzas).

Petraukos metu buvo įteikta Latvių Kultūros Fondo premija už geriausią dainavimą Janiui Norvilui. Geriausiu chorą rastas

"Rota" iš Connecticut. Jam įteiktas pereinamasis skydas su specialiu įrašu. Spalvingiausios aprangos chorą pripažintas Toronto "Daina".

Dainų šventė buvo baigta pasaulinio garso kompozitoriaus J. Wihtols sukomponuota ir J. Rainio sukurta galinga daina "Sviepos pilis". Visiems sustojus buvo išnešta speciali dainų švenčių vėliava. Skirstėsi choristai ir klausytojai po 3 val. dainavimo. Idomu buvo stebėti, kad choristų tarpe buvo ir senimo, ir jaunimo. Pirmose eilėse matėsi dainininkės veteranės, jau senutės, o šalia jų — jaunos gimnazistės. Kaip viena latvis pratarė: latviai tik numirę nebedainuoja.

Organizatorių informavo, kad buvo užsiregistravę virš 1300 chorių, o atvyko apie 1000. Betgi iš arti paskaiciavus, atrodė, kad esama mažiau. Galimas dalykas, nevėsi atvykę į šventę pasirodė scenoje.

76 dailės darbai

Latvių Namuose, 491 College St., buvo surengta meno darbių paroda. Didokoje salėje buvo išstatyti daugiausia tapybos darbai, daugiausia tradicinio populiarus stiliaus. Modernistų darbų — vos vienas kitas. Buvo matyti gana stiprių ir stambių paveikslų, tačiau ne galeriškoje aplinkoje ir nesudarė stipresnio išpūdžio. Lankytojų buvo gausu. Dauguma jų apygarsiai grupėmis šnekučiavo ir nedaug dėmesio tekreipė į paveikslus. Nemaža spūstis buvo matyti ten pat įrengtame knygų (Nukelta į 9 psl.)

PABALTIOJO TAUTŲ DIENA

Pernai vasarą pasaulinėje Niujorko parodoje buvo surengta labai sėkminga Lietuvių Diena drauge su dainų ir tautinių šokių švente. Ji plačiai pagarsino lietuvių vardą, o rengėjų komitetas sutelkė net \$27.000 aukų išlaidoms padengti. Pasaulinės parodos vadovybė pakvietė lietuvių ir šią vasarą surengti panašaus masto Lietuvių Dieną. Deja, rengėjai turėjo atsakyti nuo tokios apimties pasiūlymo dėl per trumpo laiko ir apsiriboti mažesnes apimties pajėgomis. Buvo susitarta su estais ir latviais rengti bendrą Pabaltijo Tautų Dieną š. m. rugšėjo 5 d. Niujorko pasaulinėje parodoje. Rengėjų komitetas jau senokai sudarytas ir paruošiamieji darbai pradėti. Komitetui reikia bent \$7000. Todėl jis kreipiasi į visuomenę, prašydamas visus tautiečius prisidėti savo aukomis, ypač tuos, kurie neaukojo pernai.

Vietoj atskiros Lietuvių Dienos, birželio 13 d., sekmadienį, rengiamos pamaldos Niujorko pasaul. parodos Vatikano koplyčioje už kenciančią Lietuvą ryšium su 25 metų sovietinės okupacijos sukaktim. Jas laikys vysk. Pr. Brazys iš Romos. Koplyčioje tėra 400 vietų ir visos jos jau rezervuotos. Bet kituose parengimuose galės sutilpti visi tautiečiai. 1 v. p.p. bus pakeliamą Lietuvos vėliava iki pusės stiebo, 2 val. — pamaldos, 3 v. meno programa Niujorko pa-

viljone ir 6 v.v. — bendra vakarienė. Dar yra laisvų vietų vakarienei (\$4.50 asmeniui). Vatikano paviljonas tą dieną pasipuš Lietuvos vėliava ir balkone iškabins šūkį — "Lithuanian Day — orate fratres" (Lietuvių Diena — melskitės broliai). Taigi, nors rengėjų komitetas oficialiai nevadina tai Lietuvių Diena, tačiau praktiškai minimas parengimas prilygs jos apimčiai.

Pažymėtina, kad Lietuva pasaulinėje parodoje turi paviljono teises, panašiai kaip ir kitos nepriklausomos valstybės. Tas teises pavyko gauti JAV Liet. Bendruomenės iniciatyva sudaryto komiteto dėka. Todėl ir šią vasarą šalia lietuviško kryžiaus plevėsuos Lietuvos trispalvė iki parodos pabaigos. Ši teisė buvo duota dėlto, kad lietuvių parodos aikštėje pastatė kryžių, angliškai vadinamą "Lithuanian Wayside Shrine", ir gražiai bei gausiai pasirodė Lietuvių Dienoje.

Siemiet Lietuvių Komitetą Pasaulinei Parodai sudaro: garbės pirmininkai — gen. kons. Vyt. Stasinskas, mons. J. Balkūnas, prof. J. Stukas; pirm. A. Vakselis; vicepirmininkai — kun. L. Janukšas, H. V. Kulber, P. C. Vytėnas; sekr. V. Lusyis, ižd. A. Setikas. Auką prašoma siusti: A. Setikas, 84-11 101st St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Čekius ir pašto prelaids rašyti Lithuanian Committee For The World's Fair.

Reikia naujų jėgų taikai saugoti

Toronte lankėsi JAV ambasadorius Jungtinėms Tautoms A. E. Stevensonas, kuriam Toronto universitetas suteikė garbės daktaro titulą. Šis un-to mostas susilaukė opozicijos iš kairiųjų studentų ir net profesorų dėl amerikiečių dartinės politikos Vietname, Dominikonų respublikoje. Tad ne nuostabu, jog vadinamoji Studentų Unija Taikos Akcijai mėgino suorganizuoti keletą demonstracijų un-to rajone, kur buvo nešiojami plakatai su užrašais: "Amerikiečiai, atitraukite kariuomenę", "Derybos su partizanais P. Vietname", "Niekas neturi mirti" ir t. t. Tai, be abejonės, yra labai įtartinos kilmės šūkiai, gerokai primenantieji "spontaniškas" demonstracijas anapus geležinės uždangos. Antiamerikietiškas kalbas pasakė minėtosios studentų grupės vadovas Gary Teeple ir filosofijos prof. D. Evans. Galima suprasti kairiųjų studentų nesugaudymą politiniuose reikaluose, bet tuo, deja, negalima pateisinti profesorius.

A. Stevensonas, priimdamas garbės doktoratą, pasakė išsamią kalbą, ginančią JAV politiką ir atkreipiančią dėmesį į Jungtines Tautas. Taikos išsaugojimas pasaulyje yra JT uždavinys, bet kol jos neįstengia pastoti kelio agresoriams, visiškai natūralu, kad grasinamieji kraštai yra priversti įieškoti pagalbos pas savo galinus draugus — dažniausiai pas amerikiečius. Jis priminė JAV politikos kritikams, jog dėl įvykių Vietname amerikiečių vyriausybė yra dėjusi daug pastangų pradėti derybas, bet visos jos ligi šiol buvo sutiktos šalta Hanoi ir Pekingo tyla. Kinietiškas komunizmas vis dar tikisi sulaukti perga-

lės pietryčių Azijoje. P. Vietname komunistiniam neokolonizmui yra prietiltis didelės reikšmės dalykas pietryčių Azijoje. Vienintelė išeitis. A. Stevensono nuomone, būtų tvirta tarptautinė garantija mažiesiems kraštams šiame rajone, apsauga jų sienoms ir ekonominė parama skurdų pašalinti. Pekingas nenori prarasti savo įtakos ir todėl verčia Š. Vietnamą atsisakyti derybų minties, kai tuo tarpu moderniam pasauliui tokiai kolonizmo laikų dvasiai neturėtų būti vietos.

Pasaulio įvykių raidoje A. Stevensonas įžiūri esminius pasikeitimus. Seniau karus paprastai sukelavo didžiosios valstybės, nesutardamos dėl savo teritorijų sienų, nepasidalindamos turtais. Dabar gi tai jau praeities dalykas. Senojo politinio žaidimo taisyklės šiandien negalioja. Tenka manyti, kad ateityje gims naujas pasaulis, kuriam nebegrės atominio karo pavojus. Šiuo metu chaosą kelia vadinamieji mažieji komunistų "išlaisvinimo" karai, mėginantieji sukurti komunistinio kolonizmo imperijas.

Amerikiečių politikos kritikaiams kanadiečiams Stevensonas pastebėjo: "Mes turėsime daug naudos iš jūsų atvirumo ir išminties, nes juk mums nėra būtina bučiuotis kiekvieną rytą."

A. Stevensono kalbą 1.800 iškilmingo posėdžio dalyvių sutiko ovacijomis. Tas rodo, kad toli gražu ne visi studentai ir profesoriai yra nusistatę prieš amerikiečius. Tenka paminėti, jog prieš Stevensoną nukreiptas demonstracijas taipogi buvo mėginta atskirti tykla. Kinietiškas komunizmas vis dar tikisi sulaukti perga-

Savaitės įvykiai

AMERIKOS KARINIAI DALINIAI PALAIPSNIAI ATITRAUKIAI IS DOMINIKONŲ RESPUBLIKOS, o jų vietą užima Brazilijos ir kitų P. Amerikos valstybių daliniai. Iki šiol grįžo Amerikon 3.300 marinų. Prez. Johnsonas pareiškė pasitenkinimą, kad pirmą kartą buvo sudaryta Amerikos valstybių taikos kariuomenė. Visai kitokia nuomonė pareiškė JT gen. sekr. U Thant. Pasak jo, AVO kariuomenė kenkianti JT prestižui, be to, sudaranti pavojingą precedentą ateičiai. Jeigu AVO turi teisę tvarkyti savo srities konfliktus, tai tokią teisę turi ir Arabų Lyga, ir Afrikos Vienybės Organizacija. Taigi, nesutaria nei taikos nešėjai, nei Dominikonų respublikos kovojantieji sąlysi.

Amerikiečiai bandė joje sudaryti koalicinę vyriausybę, bet iki šiol nepavyko. Junta nenori kalbėti su sukilėliais, o pastarieji stato sunkias sąlygas. Abi pusės nepatenkintos tarpininkais, rekarčiais apsišaudė, bet JAV sutiko mokėti algas ir juntos, ir sukilėlių valdžios tarnautojams.

Izraelio kariniai daliniai buvo įsiveržę į Jordaną, kur sunaikino naftos atsargas ir keletą pastatų. Izraelio vyriausybė aiškina, kad ji tuo būdu atsikėrijo už Jordano pasienio terorą. Jordanas tai neigia ir grasina visų arabų karu prieš Izraelį.

Prof. Mihailo Mihailov Jugo (Nukelta į 8 psl.)

Gegužės 28-30 dienomis Toronte buvo gausu latviškų veidų — iš visos Kanados ir JAV. Nuotraukoje matoma latvaitė tautiniais drabužiais yra viena iš tūkstančių, kurios dalyvavo dainų šventėje ir tautinių šokių festivalyje.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkinas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Adresas pakeičiamas — 25 ct.

Jelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
cūrij redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata. Autorių
pasirašyti straipsniai būtina išlaikyti redakcijos nuomone.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

GALIMO KARO ŽIDINIAI

Neseniai suėjo 20 metų nuo antrojo pasaulinio karo. Matome, kad taikos nėra ir neatrodo, kad ji staiga ateitų. Kaskart pasaulis sujudinamas naujais neramumais. Atsiranda vis nauji grėsmės židiniai, kurie nieko gero nežada atečiai. Klausimai lieka neišspręsti ir atsiveria naujos žaidimo. Šiuo metu opiausias židinis yra P. Vietnamas. Toliau seka Malesija, Pakistanas, Indija, Kongas, Jemenas, Kipras, Izraelis. Įtampa tebėra Panamoje, Venecueloje ir kitose P. Amerikos valstybėse, įskaitant ir Dominikonų respubliką.

Toliau raudonoji Kinija grasi-na Formozą, o sovietų ir kiniečių pasienyje apsisiaudoma "sparnuotais" žodeliais. JAV ir P. Afrikoje rasių problema nenurimsta jau kuris laikas. Angolijoje vyksta neramumai ir siekiama nepriklausomybės nuo Portugalijos. Nuolatinis nesusipratimų židinis yra Berlyne, kur vakariečiai ir sovietai bando vieni kitų nervus. Su 103 milijonais gyventojų Indonezija, remiama kiniečių ir sovietų, grasi-na sutriuškinti 15 milijonų Malesiją, kurią kariškai remia Anglija, Australija ir N. Zelandija. Toliau 450 milijonų indiečių stovi prieš 100 milijonų mahometonų pakistaniečių dėl neišspręsto Kašmiro klausimo. Jame gyvena 15 milijonų žmonių, kurių viena dalis nori Kašmiro nepriklausomybės, kita dalis nori gyventi su indiečiais, o trečioji — siekia susijungti su Pakistanu. Kašmiro šeikas Abdullah nori Kašmiro nepriklausomybės, nes 11 metų jį indiečiai išlaikė kalėjime. Pasku-

tinu laiku indiečiai jį vėl įkėio kalėjimą už tai, kad piligrimineje kelionėje į Meką nuklydo į Alžiriją ir pasikalbėjo su Kinijos Čen-lai. I dvi dalis padalintas Vietnamas po 15 milijonų gyventojų kiekviename, tapo didžiųjų galybių susidūrimo lauku, nelyginant prieš praejusį karą Ispaniją. P. Vietnamo laisvę gina JAV, o jas atvairi remia Australija, Britanija, N. Zelandija, Filipinai ir Tailandija. Komunistinė S. Vietnamo remia Kiniją ir Sov. Sąjungą, kurios tarp savęs konkuruoja dėl įtakos.

Toliau matome sovietų vergijoje jau daug metų vargstančias valstybes su ilga istorine praeitimi. Azijoje kiniečiai pavergė Tibetą ir vis kėsinasi į kaimynų teritorijas. Salia to, veda kurstymo, agitacijos ir neramumų politiką įvairiais būdais ir įvairiomis priemonėmis. Nekitaip elgiasi ir sovietai.

Visa tai vyksta tikrai praėjus 20 metų po antrojo pasaulinio karo, kuris nusibūdo pasauli ir palaidojo milijonus gyvybių. Taip pat neseniai suėjo 40 metų, kai buvo įkurta Tautų Sąjunga, kuri buvo pasiūlyta išlaikyti pasauli taikoje, bet pati žuvo praėjusio karo griuvėsiuose. Tautų Sąjungai pavaduoti buvo įkurtos Jungtinės Tautos, kurios vos vos egzistuoja ir taikos išlaikymui įtakos turi tik ten, kur dar niekas rimtai nenori kovoti. Kur prasiveržia rimta žaidžia. — ten JT pasirodo bejėgės. Pvz. jos yra bejėgės išvaduoti iš sovietų ir kiniečių jungo pavergtas tautas. (b.z.)

Vakariečių turistai viliojami Rytų Europon

"Newsweek" rašo, kad Vakarų kraštų turistai daro "Drang nach Osten" — veržė veržiasi į Jugoslaviją, Vengriją, Lenkiją, Čekoslovakiją, Rumuniją ir Bulgariją. Praėjusiais metais per 2.2 milijono užsieniečių aplankė Jugoslaviją, palikdami joje per 90 milijono dolerių. Čekoslovakijoje viešėjo 700,000 turistų, o 1960 m. — tik 40,000. Buržuazinė invazija į Bulgariją dalyvavo 400,000 turistų, kai 1960 m. — tik 8,000. Turistų skaičius į Vengriją per tą laiką pakilo iš 47,000 į 208,000, į Lenkiją — iš 53,000 pakilo iki 92,000. Rumunija 62 m. turėjo 150,000 vakariečių turistų, o 1964 m. 210,000.

Tu kraštų valdytojai tik dabar aiškiai suprato, jog turistai su doleriais, svarais, frankais, markėmis ir liromis kisenėje sudaro jiems tvirtos valiutos šaltinį, todėl stengiasi, kad 1965 m. turistų atsilankymas būtų rekordiškas, ir emėsi energingos propagandos. Stai Vienos mieste ant vartų į rytus uždėtas skelbimas, iš kurio juodą juodplaukė mergina bikini kostiumu šypsoji, kviesdama atvykti į Rumunijos Mamaia kurortą prie Juodosios jūros, kuris esąs "mažasis Miami".

Dviejų savaitių vasaros žiemos kurorte tekaštuoją 115 dol. Bulgariją propaguoja savo Auksko Smiltis irgi prie Juodosios jūros ir skleidžia brošiūras, kurios siūlo tik 2 valandų skridimą iki linksmos, saulėtos Bulgarijos. Net ir pilkos Rytų Vokietijos režimas siūlo "kiekvienam šį ta". Rumunų brošiūra giriasi stebuklinga atjauninimo gydykla Bukaresto Geriatrijos Institute, kuri parai tekaštuoją 11 dol.

Dauguma Rytų Europos kraštų išduoda turistams vizas savo pasienio perėjimo punktuose. Daug kas iš V. Vokietijos, Austrijos ir Skandinavijos važiuoja į Rytų Europos kraštus "praktiškai markizmo pažinti", pigiai atostogas praleidžiant. Daugelyje atvejų grįžta apsiavę, nes kontaktai užmezgimas su eiliniams žmonėms yra sunkus, o tokie kurortai kaip Rumunijos Mamaia ar Bulgarijos Auksko Smiltys yra blankūs, palyginti su Vakarų pajūriniais kurortais. Patarnavimas dažnai būna žemesnio lygio, negu Vakaruose. J. Gs.

SILVER BELL FURNITURE CO.

Baldų dirbtuvė ir parduotuvė

861 COLLEGE ST.

TEL. 536-4767

Gaminame valgomąjį kambario ir virtuvės kompleksus
Taip pat aptraukiamo senas kėdes.
DARBAS ATLIKAMAS SAŽININGAI

MOHAWK FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRIOS KILIMAI • SALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas ir namų pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

GEDIMINAS GALVA

Nebaigto karo dvidešimtmetis

Vokiečių didžioji svajonė joti i rytus, kurti "naująją Europą", tūkstančių metų pavertę ir išnaukinti tautas, kurios gyveno jų pakelėje, — buvo jėgos sutramdyta. Anglosaksai — Churchillis ir Rooseveltas jau 1943 m. sausio mėn. Anfoje, tuo metu, kai svarstyklės dar nerodė ryškios karo laimėjimo persvaros, nutarė reikalauti vokiečių besalyginio pasidavimo. Tai tas įvykis, kurio metu praslinkus nuo nutarimo. Išgarsintoji ašis jau buvo ne tik sulūžusi, bet jau ir sutrupėjusi. 1945 m. gegužės pradžioje marš. Keitelis liūvoši priešintis. Adm. Doenitzas panaikino Wehrwolfo organizaciją. Kai gegužės 5 d. jis vyko į Reimsą, dar tikėjosi pervažiuoti vokiečių karinius dalinius ir panaudoti juos prieš bendrą priešą — sovietus. Gen. Dwight D. Eisenhoweris nenorėjo tokio siūlymo net klausyti ir pareikalavo besalyginio pasidavimo, kurį adm. Doenitzas pasirašė 1945. V. 7. 14 val. 30 min. Tai buvo ryškus ženklas, kad anglosaksai tarpusavyje nesutarė dėl Europos ir pasaulio politinės ateities, bet jau buvo linke daryti toli siekiančias nuolaidas sovietams. Kuriais sumetimais?

Anuo metu angliai kiek toliau pramatė, tačiau ir jie buvo įtakoję ligoniu Rooseveltą, neturėjusio nė supratimo apie sovietų žaidimą bei jo pasekmes. Franklin Delano Rooseveltas ne tik nesusigaudė savo sprendimuose, bet buvo žmogus be atsakomybės. Jis jau karo metu padarė Maskvai toli siekiančių įsipareigojimų, niekais pavertusių Churchillio svajonę: ateity nesukurti santarvės, kuri grąsintų taikai. Rooseveltas išdavystės negalima išaiškinti nei noru kuo greičiausia karą baigti nei nepagrįsta japonų baime, nes ir amerikietis adm. Leahy knygoje "I was There" aiškina, kad sovietų parama nebuvo reikalinga japonams nugalėti. Tai buvo politinės trumparegystės vaisius. Net ir Hirošimos sunaikinimas atominė bomba nepasiekė jokios politinės mintimi. Ši sprendimą padarė prez. Trumanas, kuris Potsdamo pastarimuose parodė savo nesiorientavimą esminiuose klausimuose.

Karo pasekmės

Antras visuotinis karas pareikalavo nepaprastos aukos: 30 milijonų gyvybių. Milijonai žmonių buvo

KELIAUTOJO UŽRAŠAI

Dominikonų respublika -- revoliucijų kraštas

Kolumbo sarkofagas

Labai gražus ir imponantiškas marmurinis didžiojo Atradrėjo mauzolėjas. Kristalinė urna su Kolumbo palaikais yra padėta altoriuje ir gerai paslėpta. Bronziniai liūtai saugo poilsio vietą, o ant sienų įrašyti jo atlikti žygdarbiai. Sis mauzolėjas užima atskirą katedros koplyčią ir per šonines duris yra matomas iš gatvės.

Daugelis netiki faktui, kad Kolumbas tikrai palaidotas katedroje. Mat, dar du miestai savinasi tai garbę — tai Havana ir Seville. Tačiau istorikai sako, jei jis buvo ro palaidotas, tai tik čia, Santo Domingo katedroje.

Kristupas Kolumbas mirė 1506 m. Valladolid, Ispanijoje, pareiškęs norą būti palaidotam Hispanijoje, vienuolyne, kurį pastatė. Tačiau vienuolynas dar nebuvo pilnai įrengtas, o katedra Santo Domingo dar nebuvo nei pradėta statyti. Jo kūnas liko Ispanijoje, Valladolid, vėliau Sevilijoje. 1540 m. jo mirtį Maria de Toledo, našlė jo sūnaus Diego Kolumbas, nusprendė savo vyro kūną perkelti per jūrą į Santo Domingo ir ten palaidoti, kartu paėmė ir Kristupo palaikus. Tėvas ir sūnus buvo užmūryti viduje naujai pastatytos katedros ir pamiršti ilgam laikui. Kaikurie dar sako, kad užrašas lentos buvo nuimtas ir paslėptas, kad išbrovėliai nerastų kas čia buvo palaidoti.

1795 m., kai ispanai koloniją turėjo perleisti prancūzams, užmūrytas kapas buvo atidarytas ir uždaras karstas, kuris vėliau pasirodė buvo sūnaus Diego, pervežtas į Havaną. Tikrai 1877 m., kai Santo Domingo katedra buvo atnaujinama bei remontuojama, buvo surastas antrasis kapas. Ant uždaro karsto buvo rasti užrašai, kad tai Kristupo Kolumbo palaikai. Arkivyskupas ir valdžios atstovai dalyvavo karsto atidaryme. Jie patvirtino, kad tai palaikai Naujo Pasaulio pamiršto atradėjo. Po to palaikai iškilmingai buvo perkelti į specialiai pastatytą puošnų mauzolėjų.

Visą katedrą aplinkui apsukome, bet ir vidų patekti negalėjome, nes dabar vėl vyksta didžiulis remontas viduje. Buvo ruošiamasi tarptautiniam Marijos kongresui. Bandžiau ir per vienas šonines du-

išgulti iš tėviškių, sunaikinta daug turto, kultūrinių vertybių. Karo metu pavergtiesiems žadeta laisvė pokaryje liko neteseta. Virš 100 mil. iš vienos vergovės pateko į kitą.

Pastarasis karas baigtas be taikos sutarties. Karo metu prasidėjęs politinis pakrikimas tebesitęsia iki šio meto. Kas už jį atsakingas? JAV. Jos vedė karą svetur, jų parama buvo nugalėti priešai, suskaldyti tautos ir Europa padalinta į dvi įtakos sritis. Europos kolonijinės imperijos subyrėjo. Azijoje susikūrė naujos didelės valstybės, kurios iki šio meto nebaigia tarpusavio sąskaitų. Pakistanas dairosi pagalbos suvesti senoms sąskaitoms su Indija. Kinijos gyventojų perteklius, nepavykusios reformos verčia svetur įieškoti atramos. Jos užsimojimai siekia išgalėti ne tik pietrytinėje Azijoje, bet ir pasistūmėti į šiaurę. Afrikoje sukuriosios valstybės peryvena didelį sunkmetį, kuriuo bando pasinaudoti upa Kinija. Vidurio ir Pietų Amerikoje tebevyksta lopymas, svarbiausiu klausimu atidėliojamas atečiai. Sukilimai protarpiais drumsčia ramybę. Jie nuraminami jėga, tačiau nepašalinamos priežastys naujiems iškili. Skurdas ir infliacija išaukia kovon turtuolių ir kariuomenės vadus. JAV įtaka pamažu dyla, nežiūrint veiksmų ir didelių pažadų.

Australija, saugiausia sala, jau praregi naujų pavojų. Karą pralaimėjusi Japonija sugebėjo prisitaikyti naujuose rėmuose, tačiau ir ją pasiekia Azijos sūkūriai.

Vakarietiškos kultūros pakrikimas

Koks yra kultūros ir karų santykis? Įprasta kalbėti apie karų grąaunamą įtaką kultūrai. Ar karais karai nėra sukeliami beirntancios kultūros, kuri nepajėgia sudrausminti naikinančių jėgų? Vakarietiškoji kultūra emė nykti praėjusio šimtmečio viduryje, kai kapitalizmas, didelių vilčių skatinamas, mojo į ateitį, tačiau savo paties susinaikinimui. Po antrojo visuotinio karo mes matome nesurikiuotą judėjimą gelbėtis. Europoje matome socialinio draudimo įsivyravimą, jo visuotinumą, kuris išgelbėjo nuo susinaikinimo, tačiau ir tuščiaviduri filosofavimą, kuris nepajėgia išspręsti svarbiausių klausimų, naujų galrių atžymėti kultūrai. Mokslo sri-

tyje padaryta nepaprasta pažanga. Ji pakeitė pasaulėvaizdį, žadina vilčių, bet ir kelia susirūpinimą, nes neapvaldyta moksline pažanga veda į dalies žmonių išnaikinimą, barbariją, kuri po ilgesnio tarpinio vėl galėtų įsiterpti į naujos kultūros rėmus. Moksline pažanga kelia kvaitulį, kai viskas, ir net pats žmogus, laikoma atgyvena. Šiame tarpsnyje mokslinės pažangos gerbėjai bei mėgėjai filosofuoti, bet nesugebą suprasti, ima garšiai šaukti: "geriau raudonas, negu lavonas". Vakarietiškos kultūros dalis vadovų, nebejausdami žemės po kojomis, ima ne tik dairytis, bet ir gretintis prie valstybinio kapitalizmo bei taikstyti pralaimėjusio komunizmo kultūrai vien dėl to, kad ji dar turi tikslą išgalėti ant žemės rutulio.

Rytai ir Vakari, valstybinis ir privatus kapitalizmas, suartėja. Abiejose santvarkose ryškus technikos ir masių išgalėjimas, gamybos mechanizavimas ir betkuria kaina pelno siekimas, tampantis sau tikslu. Rytai pervažiuojame ūkyje siekia įmonių gamybą ir pelną panaudoti politikos uždaviniams, Vakaruose pelnas tampa sau tikslu, fantastiškosios galybės iškelimu, bet ne žmogaus kūrybi- nių galių išpletojimu.

Dviejų galybių vyrvinimas

Šioje išorinio judėjimo nepaprastoje įtampoje neišvengiami sukrėtimai ir neramumai, kurių apstu per pastarąjį dvidešimtmetį. Pacioje pokario pradžioje mes turėjome vieną laisvintoją, — JAV. Prieš keletą metų atsirado antrasis "laisvintojas" — sovietai. Juodu giria tautinius sąjūdžius, jei jiems tarnauja ir vadina išdavikais, kai kenkia. Abu siekia išgalėjimo — Vašingtonas politinėmis priemonėmis ūkinio laimėjimo, o Maskva visomis priemonėmis — politinio išgalėjimo pasaulyje. Sie du Babeliai vienas prieš kitą kovoja. Vašingtonas ne tik dovanuoja sovietams 11 bil. dolerių paskolą karo metu, ne tik rėmė ir iki šio meto teberemia ūkiškai, bet ir mažojo piršto nepajudino, kad dirbtinė sovietų imperija sumažėtų, pavergtos tautos būtų išlaisvintos. Maskva gi atsaiko "taikiuoju sambūviu" iki jos išsvajoto pirmavimo pats.

Senutėje Europoje šie išsivysčiai kyla nauji sąjūdžiai, — susijungti, kelia abiem galybėm nerimą.

A + A

URSULEI VIERAITIENEI

Čikagoje mirus,
jos dukteris: ALBINA, IZABELĖ, TEOFILĖ, GENOVAITE,
sūnus: KAZI, ZENONA bei jų šeimas
giliai užjaučia ir kartu liūdi —
Simas ir Valerija Bikinai

Staigiai mirusio mūsų kredito unijos nario

VLADO KISKIO

žmonai ANTANINAI, dukterims RITAI, LYNN

ir jų artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

PADEKA

Liūdėdami staigiai mirusio mylimo vyro ir tėvo a. a. Petro Traš-kevičiaus, sulaukėm daug nuosirdžios paguodos bei pagalbos iš savo tautiečių. Už visas paslaugas reiškiamė nuosirdžią padėką: kun. klebonui P. Azubalui ir kun. J. Staškevičiui už maldas, gedulingas pamaldas bei palydėjimą į kapines; buvusiems Lietuvos kariuomenės kariams už karsto nešimą; pasakiusiems kapinėse atsisveikinimo kalbas — p. p. A. Sauliui ir Aug. Kuoliui; užrašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles, pareiškiusiems užuojautas žodžiu ir spaudoje; visiems tautiečiams, dalyvavusiems laidojimo apeigose — laidojusių namuose, bažnyčioje ir kapinėse.

Nuliūdę: žmona ir dukterys su šeimomis

Mamytėi Lietuvoje mirus,

KAZIUI OZALUI ir jo šeimai giliai užuojautą reiškia —

Smitų ir Bumelių šeimos

A + A

KOVALSKIUI Štetine mirus, jo dukras DANUTĖ BAJORI-NIENĖ, ALDONA KEZINAITIENĖ su šeimomis ir gyvenan- čiomis Štetine (Lenkijoje): našlė ponė KOVALSKIENĖ, sūnų EDMUNDA, dukras — ELENA, BRONE, IRENA su jų artimaisiais netekus brangaus tėvelio ir vyro nuosirdžiai užjau- čiams ir kartu liūdimė —

J. ir U. Bleizgiai

A. ir R. Žilinskai

Vašingtonas. — JAV parduoda- ma 9 mlt. automobilių per viene- rius metus.

STASYS DALIUS

Niujorkas. — Prez. Kennedy laiški ai fotografai, padaryti ant- spaudų pagalba, įgauna labai di- delę vertę. Jau šiuo metu brang- jau kainuoja už prez. Linkolno. Autografų ekspertas Charles Ham- iltont išleidžia knygą apie prez. Kennedy parašus. Knygos bus at- spausa tik 1000 egz. ir vadinsis: The Robot that helped to make a President.

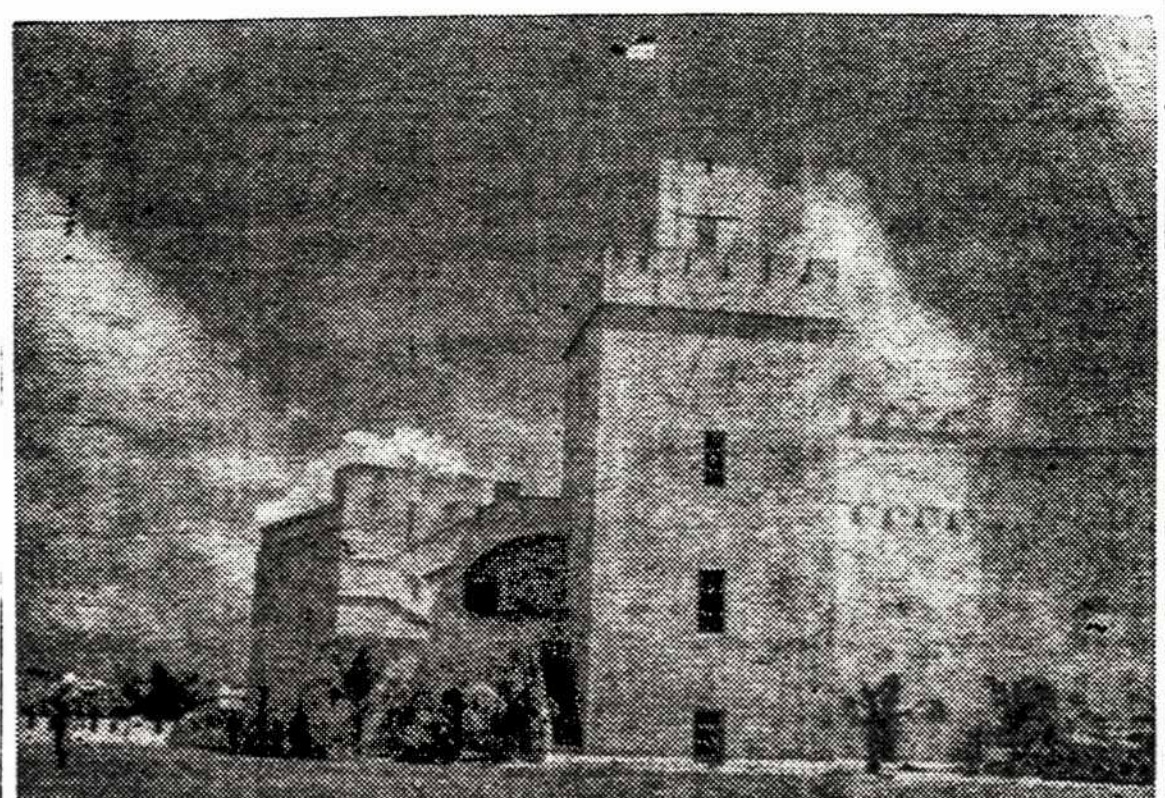
Pirmasis universitetas

Grįžė ir senamiestis, užename i krautuves. Krinta i akis augstos kamos — čia žymiai brangiau, ne- gu kitose salose. Moterims irgi didelio pasirinkimo nėra: nedaug pasiūtų drabužių išstatyta. Romas ir tas, kuris kaip vietinis gamins yra kitur pigus, čia kainuoja virš 3 dol. bonka. Krautuvėse, kur pardavėjai angliška kalba, pakar- totinai pabrėžia, kad tai esą dėl augstų mokesčių ir dėl diktatūri- nio režimo, kuris priverčia kelti kainas. Kiek pastebėjau, daugelis kalbančiųjų vis užsimena apie diktatūrą. Matyt, jokių baumšių dėl tų kalbų ir nepasitenkinimo pareiškimų nėra.

Krautuvėje bevartant žemėlapi ir žiūrint kas dar yra lankytino, prisitartina vidutinio amžiaus stambus negras ir užkalbina angliška. Klausia ką matėme ir kur numatė eiti bei kokias vietas aplankyti. Pirmiausia, sakau, norė- jau pamatyti Kolumbo kapą ir ka- tedrą iš vidaus, bet neleidžia dėl remonto. Einam, sakau, gal išleis, jei taip norit pamatyti. Einame kartu ir jis ispaniškai aiškinasi prie durų, bet nepavyksta ir jam išspręsti i vidų — neleidžia ir tiek.

Nuo katedros pasukame i visai netoli esančius pastatus pirmojo universiteto Amerikos žemyne, kuris buvo įsteigtas 1538 m. Uni- versitetą įsteigė tėvai dominikon- nai pagal popiežiaus Pauliaus III bulę. Pirmojo ir seniausio uni- versiteto pastatai ir dominikonų vienuolynas stovi Father Billini gatvėje. Dabartiniu metu univer- sitetas iškeltas i naujus moder- nius pastatus, o senoji vieta da- bar naudojama valdžios įstaigoms. Tačiau vienuolynas ir dabar tebe- veikia to paties ordino žinioje ten pat, kur buvo įkurtas. Mūrai ma- syvus ir visai neatrodo, kad būtų laiko paliešti, nors ištovėję jau keletą šimtmečių.

Juodukas šnekėdamas žings- niuoja kartu ir lyg nuobodžiau- damas bei neturėdamas ką veikti savo eisias kartu ta linkme paro- dymas istorines vietas. Sako: "Aš čia viską žinau, nes savo lai- ku buvau turistų vadovas." (Bus daugiau)

Kolumbo tvirtovė Santo Domingo mieste

pasiziūrėti, kolonomis, statulomis bei bareljefais papuošti. Mažesni namai irgi labai stilingi su balko- nais, su geležinių tvorelių viso- kiausiais ornamentiniais išrai- tų. Gražūs tropikinių krūmų bei medžių sodeliai supa beveik kiekvieną namą. Visur jaučiamas ispaniškas stilius.

Prezidentas ir parlamentas

Pereiname skersai per dvi pa- grindines gatves — Independen- cia ir Bolives, norėdami pama- tyti kapitolijų, kuris diktatoriaus Trujillo buvo pastatytas 1947 m. Čia yra parlamento ir prezidento rūmai. Didelis plotas atitvertas augsta geležine tvora, ant gatvės ir prie vartų daugybė policijos ir kareivių. Priešais prie vartų pasi- prašiau, kad įleistų į rajoną, kad galėčiau padaryti nuotraukas. Įleidžia pro vartus gal kokį 20 pė- dų ir kareiviaus stovi kartu sa- lia, kol padarau nuotrauką beveik ant prezidentūros laiptų. Prezi- dentūros rūmai — ant kalvos ir laiptai veda jų link. Padėkoję iš- einame, kareiviai palydi žvilgs- niais ir ispaniškai sako — ameri- cano... Prezidentūra kiek prime- na Vašingtono kapitolijų, tik žolė aplinkui visur parudavusi, ne- žaliuoja, sudaro gana nykų išdegusį vaizdą, neatrodo, kad būtų lais- toma.

Plačiomis gatvėmis pasukame kita puse senosio miesto link. Pra- einame keletą mažesnių parkų, kurie vis papuošti paminklais, sta- tulomis ar fontanais. Viename

Dialogas tarp tėvų ir vaikų

Šiandien niekas neabejoja, kad tarp tėvų ir paūgėjusių vaikų dialogas yra menkas ir vis dar menkėja. Iš kitos pusės, tiek tėvai, tiek vaikai išreiškia savo nepasitenkinimą tokia padėtimi ir nuosirdžiai trokšta didesnio vieni kitų supratimo. Tai, ką šiandien tėvai ir vaikai išgyvena, nėra nauja. Yra normalu, kad vaikas savo vystymesi eiti į didesnį savarankiškumą. Iš kitos pusės tėvų laikysena yra daugiau statiška, tradicinė, mažiau nukreipta ateiti. O to dažnai pakanka, kad vaikai pasijustų nesuprasti ir nerastų bendros kalbos su tėvais. Dažnai matom viskylusius tėvus, kurie tik geru ir laimės siekdami savo vaikams, nesamoningai juos pastūmė praeitimi. Ir tai įvyksta tada, kai tėvai nori savo vaikams viską padaryti, stačiai sukrumtyti ir įdėti į burną. Nuostabu, bet auklėjimas yra lyg mįslė — avantiūra. Vos pradėdi susivokti ir išmokyti auklėti ir pamatai, kad tavo vaikai jau suaugę žmonės! Todėl ne be reikalo šių dienų nuolat kintančiam ir nepaprastu greičiu gyvenančiam pasauliui vis daugiau balsų girdim apie "tėvų mokyklas", "tėvų auklėjimo kursus" ir t.t. Visa ši mokslo, technikos, papročių ir interesų pažanga gilina griovius tarp kartų (tėvų ir vaikų). Seimoje tai ypač ryšku, nes jeigu tėvai nemėgina ir nesistengia eiti su gyvenimu, nepajėgia atsakyti į visą eilę jiems vaikų statomų klausimų. Dažnai tiesa yra vaikų pusėje ir dialogui tai, žinoma, nepasitarnauja.

Autoriteto samprata

Kitas didelis sunkumas, tai autoriteto reikalas. Daugumai mūsų tėvų autoritetas yra principo, teisės arba privilegijos reikalas. Tuo tarpu mūsų jaunieji laukia ir tikisi iš tėvų pavyzdžių, asmeninių išgyvenimų pagrįsto autoriteto. Šiandien tėvai jau negali vaikui įsakyti ar reikalauti visos eilės dalykų ju nepaisę, nes aplamai gyvenime laisvės ir demokratijos principai yra glbiai įleidę šaknis. Nevisuomet jie yra teisingai suprasti ir išgyventi, bet jų įtaka mūsų jauniesiems yra labai didelė. Visa eilė prastų anketų jaunųjų tarpe susilaukia beveik to paties atsakymo: "Mes norim iš savo tėvų protingo autoriteto" — supratimo, individualaus, asmeniškio supratimo. Mes esame tikri, kad tuo tėvai neprarastų jiems priklausomo respekto".

Nesuprasti vaikai

Pernai UNESCO pravedė anketą šešiuose kraštuose jaunųjų tarpe gavo gana idiomus atsakymus. 90—95% jaunų žmonių nori suprasti kitus ir taip pat

trokšta būti kitų suprasti; 85% laiko šeimą būtinybe, yra linkę jai kreiptis sunkumų atveju. Kita anketa, pravedta 1963 m. Prancūzijoje, ryškiai iškelia jaunųjų troškimą dialogo, pasidalinimo, išsiskaidymo su savo tėvais. Jie norėtų išpasakoti savo įvairius nuotykius, pristatyti savo draugus, diskutuoti savo siekimus ir nusivylimus, bet jie tikisi iš tėvų pusės intereso ir supratimo. Priešingai, jei jie jaučia nekantrumą, abejingumą, praeina noras bet ką pasakyti. Čia turbūt ir atrandam siūlo galą. Dažnai tėvai be blogos valios nekreipia dėmesio į vaiko "plepalus", nepriima rimtai jo "menkų" pergyvenimų, nesistengia juo suprasti. To pakanka, kad vaikas pradėtų jausti, jog nėra prasmes ką nors pasakoti tėvams — jiems tai vistik neįdomu, jie to vistik nesupranta. Neišmokę dalintis ir šneketis su tėvais vaiku būdamas, nemokės užmegzti dialogo su tėvais ir paūgėjus ar suaugęs.

Abipusis kumas

Ne be reikalo šiais laikais yra daug kalbama ir rašoma apie individualaus santykio svarbą tarp vaiko ir motinos bei tėvo, nes tik šitas santykis yra pagrindas vaiko, o vėliau ir suaugusio žmogaus, saugumo ir pastovumo jausmas. Tai reiškia tam tikrą būseną tarp vaiko ir tėvų, kurioje jie jaučiamas abipusis reikalingumas ir atsidavimas vienas kitam, supratimas ir atvirumas, pasitikėjimas. Iš tokio abipusio kumo galima tikėtis dialogo tarp tėvų ir vaikų. Jei į šiuos jausmus pažūrėsime glbiau, prieisime išvadą, kad tai yra jau kažkas daugiau kaip santykis — tai tam tikra prasme dialogas. Žodis "dialogas" nebūtinai reiškia kalbą. Tai priklauso nuo žmonių charakterio ir jų individualumo. Aišku, kad žodžiu — kalba palai komas dialogas yra pats turtingiausias. Su kalbos pagalba vyksta pagrindinis vaiko vystymasis daugelyje sričių. Todėl mokėti vaiką išklausti, padėti jam išsireikšti yra be galo svarbios tėvų savybės, kurios gali užtikrinti dialogą. Mokėjimas išklausti, suprasti, padėti išreikšti vaiko mintis ir jausmus prieš jam sakant ką ir kaip daryti, o juo labiau ką ir kaip jo tėvai jauni dar, gali užtikrinti sveltį ir pozityvius vaiko ir tėvų santykius. Ypatinai reikia būti atstargiems su savo praeities pergyvenimais. Nereikia užmiršti, kad dialogas tai abipusis ryšys, tai ne vienos krypties kelias. Todėl ir praeities panaudojimas turi būti susietas su dabartimi, nes šiandien tėvų pergyvenimai nevisuomet bus vaikui prasmingi, realūs, suprantami.

Ir. Lukosevičienė

Salpos grupė "Daina" Toronte loterijos būdu telkia lėšas tautiečių šalpai V. Vokietijoj ir kitur. Nuotr. Vyt. Bubelio

Tėvų kova už lietuviybės ugdymą

A. RINKŪNAS

Kai prieš 20 metų išvažiavome iš Lietuvos, padarėme sprendimą ne tik už save, bet ir už savo vaikus. Pasirinkome politinio emigranto kelią ne tik sau, bet ir savo vaikams. Sau pasirinkome asmeninę laisvę ir materialinę gerovę, ryždamiesi už tą pasirinkimą atsilyginti kova už tėvynės išvadimą. Vaikams, gimusiems ar dar negimusiems, parinkome augimą ir brenimą svetimųjų tautų ir kultūrų įtakoje. Žinojome, kad, bet pasiryžome tai mūsų prieaūgli išsaugoti Lietuvai, kad laisvę išsaugys ji grįžti į tėvų žemę, praturtindamas ją savo žinojimu, nauja patirtimi ir materialinėmis vertybėmis.

Vyresniesiems nėra pavojaus

Su dideliu pasiryžimu ir stipria patriotine ugnimi atvykome į išgarsintą laisvės šalį. Manėme, kad čia apsisotus teks tik apsi-tvarkyti materialiai, o mūsų lietuviškosios laisvės idėjos, mūsų ir vaikų patriotiškiosios aspiracijos galės augti ir bujoti pilna srove, net be didelių pastangų. Dabar, po dvidešimties metų, matome dalykus nuriudėjęs nevisai ta kryptimi. Tiesa, materialiai esame apsirūpinę, ir tai netgi geriau, negu tikėjome. Bet mūsų lietuviškosios kovos frontas neina taip gerai, kaip manėme. Mes atsivėžėm iš Lietuvos glbiai išsiskiniusi lietuviškąją kultūrą ir bendrą lietuviškąją patriotiją. Lietuviškosios šaknys yra tiek glbiai ir mus jaugusios, kad niekas negali jų iš mūsų išrauti. Jas gaivina me gana gerai suorganizuotu mūsų, t.y. vyresniųjų, lietuviškuoju kultūrinio gyvenimu. Taigi, mums, senesniesiems, lietuviybės išnykimo pavojaus nėra. Tai gali padaryti tik mirtis, kuri, deja, savo pareigas gana gerai eina.

O kaip su jaunimu?

Bet kaip su priaugusia karta? Jos būklė yra visai kita, ir nelaimė yra ta, kad tos jaunųjų būklės mes vis dar niekaip nesugebame pilnai pažinti ir suprasti. Mūsų tarpe yra daug nesupratimo ir neišaiškinimo.

Pirmiausia, ar turime vienodą lietuvių sąvokos supratimą? Pagal filosofų išvedžiojimus, iskaitymą ir mūsų dr. J. Girnių, žmogaus tautiškumą apsprendžia du pagrindiniai veiksniai — tautinė kilmė ir aplinkos bei kultūros, kurioje žmogus auga, įtaka. Lietuvoje pagrindiniu kriterijumi buvo tautinė kilmė. Ta linkme esame linkę galvoti ir mes, senesnieji, lietuvių yra tas, kas yra lietuvių kilmės. Tačiau išeivijoje ir pirmąją vietą iškyla antrasis kriterijus — aplinkos įtaka. Kurio nors krašto gamtinė, kultūrinė ir akademinė aplinka gali tiek žmogų pakeisti, kad tautinės kilmės įtaka gali sumažėti beveik iki išnykimo. Mes, senesnieji, vis dėlto manome, kad svetimoji aplinka negali, pavyzdžiui, lietuvių paversti angli. Jaunieji tačiau galvoja nevisai taip. Pernykščiaime Toronto studentų seminare jaunieji užsispyrę ginčijo, kad kultūrinė aplinka gali beveik visai pakeisti žmogaus tautybę. Pavyzdžiui jie nurodė Lietuvos totorius, atsikėlusius į Trakų apylinkes Vytauto D. ar ankstyvesniais laikais. Visa eilė mūsų veikėjų, kaip jie tvirtino yra totorių kilmės, tačiau lietuviškoji aplinka jų protėvių kartas tiek sulietuvino, kad dabar tie žmonės nė negalvoja save laikyti kuo kitu, kaip tik lietuviu. Sutiksime su tais jaunųjų išvedžiojimais ar ne, bet aplinkos, ypač kultūrinės, įtaka į jaunuolio lietuviškumą išeivijoje yra neabejotinai stiprus veiksnys. Mums, tėvams ir mokytojams, šis faktas yra ypatingai išsidėmėtas, nes svetimoji kultūrinė aplinka yra tas faktorius, kurio reikšmę turime stengtis mažinti, o lietuviško-

ji kultūrinė aplinka yra ta priemonė, kurios pagalba tik ir galime išlaikyti prieaūgli lietuviybėje.

Išvada: lietuviybės ugdymas — per lietuvišką aplinką.

Kultūrinės aplinkos sąlygos

Kad lietuviškoji kultūrinė aplinka galėtų patarnauti mūsų reikalui, ji turi atitikti kelias esmines sąlygas, kurių nebuvimas griauia visą reiklą.

Pirmoji sąlyga — kad lietuviškoji aplinka, kaip ir visa lietuviškoji kultūra, būtų imponuojanti. Mažą mažiausiai ji turi jaunuoliui imponuoti nemažiau, kaip kitatautiškioji.

Antroji sąlyga — kad vaikas ar jaunuolis primtų tą lietuviškąją aplinką ir jos įtakoją ugdomą lietuviškąją kultūrą ne iš prievartos, ne kaip primestą daiktą, bet savanoriškai ir ja domėtis.

Ar tas sąlygas esame išpildę? Toli gražu ne.

Pilnutinis mūsų lietuviškosios kultūros suvėdijimas yra nutrauktas Lietuvos okupacijos. Dėlto ne dėl savo kaltės negalime vaikams atsikiešti tokios mūsų kultūros, kokia ji būtų savo pilnumoje. Turime tenkintis atskiriamos kultūros dalimis, o dalyks, nors ir kruopščiai sudėliotos, niekad negali atstoti pilnos ir vienyalytės visumos. Mūsų lietuviškoji kultūra šiuo metu gali būti priaugancios kartos pažinta tik keturiais atskirais etapais.

Vienas mūsų kultūros etapas yra istorinė praeitis, kurioje mūsų tautos kultūra pasirodė daugelyje sričių. Kultūra nežemesnė kaip anglosaksiškioji. Deja, tai yra praeitis. Šių dienų jaunimas Dewey pedagogikos įtakoje praeitimi mažai tesidomi ir iš praeities mažai tenori mokytis. Antra vertus, mūsų praeities istorinė medžiaga nėra pakankamai paruošta nei moksline nei populiarizacijos prasme. Mokslinė prasme mes vis dar neturime netgi naujos Lietuvos istorijos laidos. Dr. A. Sapokos Lietuvos istorijos veikalas paseno, o naujo niekas nesiryžta leisti. Moksliniai Lietuvos istorijos šaltiniai nesurinkti ir vieną vietą — tebeguli išmėtyti įvairiuose Europos archyvuose, Amerikos jaunimui mažai prieinama. Mokslo populiarizacijos prasme praeitis nėra atskleista specialiai paruoštoje, lengva kalba parašytoje knygų serijoje. Ji tebėra išmėtyta vadovėliuose, albumuose, žurnaluose ir romanuose, neskiriant istorinės tikrovės nuo legendų bei mitų. Sunku tad mums konkuruoti prieš vietines kulturas, turinčias po ranka tūkstančių toms bibliotekas, filmus ir televiziją.

Antrasis lietuviškosios kultūros aspektas yra nepriklausomosios Lietuvos kūryba. Per trumpą 22 metų laikotarpį mes pasiekėme didelių laimėjimų visose srityse. Deja, visa tai nėra moksliškai apdorota. Daugumas tos medžiagos tebėra tik asmeniniuose veikėjų prisiminimuose. Betkokiam mūsų ano mato pažangos palyginimui neturime po ranka pakankamai dokumentuotos medžiagos.

Trečiasis mūsų kultūros etapas kuriamas šių dienų Lietuvoje. Ta kultūra nuo mūsų jaunimo skiria geležinė uždanga. Netgi mes patys, vyresnieji, neturime progos jo pakankamai gerai sekti.

Pagaliau ketvirtasis mūsų kultūros etapas kuriamas išeivijoje. Deja, ir čia viskas dar tebeina spontaniškai, be visuotinio plano. Sutinku su tais, kurie tvirtina, kad mes neturime mūsų išeivijos kultūrinės politikos.

Su kokiais tad lietuviškais kultūriniais turtais tėvai turi pasirodyti prieš vaikus? Su kuo jie tu-

ri bandyti atsverti svetimąją įtaką?

Išvada: kuris nors iš esamų gausių veiksmų turėtų rimtai užsiimti mūsų kultūrinį vertybių surikiavimu ir paruošimu jaunimo pasisavinimui. Vieni tėvai, kad ir kaip puola, negali to padaryti.

Antroji sąlyga, kaip sakėme, yra vaikų noras mūsų kultūrinės vertybės priimti. Jeigu mūsų kultūrinės vertybės būsimė ir gerai sutvarkė, bet vaikai bei jaunimas jomis nesidomės, — tikslas taip pat nepasiekime. Atseit, turime iškiepyti mūsų priaugancioj kartoj meilę lietuviškajai kultūrai. Deja, šioje srityje daug kas sugadinama jau lietuviškoje pradžios mokykloje. Būtu per ilgą temą šiuo tarpu nagrinėti mūsų lietuviškosios mokyklos trūkumus, bet pagrindinis trūkumas yra aki-vaizdas: lit. mokykla vaikus mažai sudomina, didelę vaikų dalį eina į lit. mokyklą per prievartą. Pasibaigia tėvų prievarta, pasibaigia ir domėjimasis ne tik mokykla, bet ir liet. kultūra iš viso.

Ką šioje vietoje reiktų daryti? Lituanistinei mokyklai reiktų parūpinti visą eilę naujų, bet brangių mokslo priemonių. Vieni tėvai ar vienos kolonijos mokytojai to padaryti negali, nes tai liečia tūkstančius dolerių. Tą turėtų atlikti kas nors iš centrinių veiksmų. Jei to nebus padaryta, mūsų mokyklos leis į rimtą krizę.

Seimos židinio šilima

Iki šiol kalbėjome apie tai, ką tėvai turėtų gauti iš organizuotos visuomenės ar bendruomenės. Yra tačiau dalykų, kuriuos tėvai turi atlikti patys, ir niekas kitas už juos to atlikti negalės.

O tas, ką tėvai turi ir gali atlikti, yra sudarymas lietuviškųjų namų židinio šilimos ir išskiepimas pagarbos autoritetui.

Lietuviškųjų namų šeimos šilima vaikas jau turi pradėti jausti nuo pat kūdikystės. Tiesa, imigrantų šeimos tai sudaro problema. Darbas už duonos kasnį šiuo žemyne išpompuoja tėvus iki galimybių ribos, už kurios žmogus lieka piktas, irzlus, nemalonus net savo vaikams. Besaikis tėvu atsidavimas darbiui už pinigą kerta mūsų lietuviškosios šeimos židinio šaknį. Nieko negali būti liūdniesnio, kaip matyti lietuvių motiną, atiduodančią visai dienai vaiką į kitatautių vaikų lopšėlį ar darželį: išneša miegantį ir parsineša miegantį. Seimos židinis tokiame vaikui neegzistuoja ir niekad neegzistuos. Meilės lietuvių bei jos niekad neturės, nors vėliau gražiausiai kalbėtų lietuviškai.

(Nukelta į 6 psl.)

Dėmesio vertos idėjos

KANADOS ŠIMTMEČIUI ARTEJANT

Už poros metų Kanada švęs savo šimtąjį gimtadienį. Ta proga vankuverietė žurnalistė Patricia Young "Our Sunday Visitor" laikraštyje paskelbė straipsnį — "Society's Moral Erosion", kurio mintys, deja, kalba apie nelabai džiuginančius dalykus.

Moralinis nuosmūkis

Esą, švenčiant šimtąjį gimtadienį, daugelis kalbų sakytųjų perkirpinės kaspinus ir džiaugsis bei girsis mūsų ekonomine pažanga ir gal tik vienas kitas užsimins apie mūsų tautos moralinį bankrotą. Gal atsirasiąs ir toks, kuris labai teisingai pasakys ir primins, jog mes pasidarėme "bombų bi-janti tauta", kuriai baimė atstoja Dievo baimės principus, brangius mūsų protėviams. Deja, anų dvasią mumsyse šiandien labai sunku berasti. Šiandien esą randame tik bonkos garbinimą "Grey Cup" baigminių rungtynių ar kitokių misų progomis. Mada pasidariusi demonstruoti laisvę paraduojant be viršutinės dalies (topless) maudymosi kostiumo ir nešant rašytinius ar tarant žodinius šūkius — "pažanga". Anų laikų gero skonio, kuklumo ir padarumo brangius esą suėlažė radijas, televizija ir filmų gamintojai, įsukdami filmuosna nesveikus, išsigimusius ir nešvarius vaizdus bei įvykius. Mūsų paaugliai daugiau nieko ir nežina, kaip garbinimą tokių sta-bų, kurie tik gitaras teturi rankose ir nešioja nekirptus "beatle" stiliaus plaukus.

Kovą už palaidumą

Sitoks moralinis nuosmūkis atakuojas mūsų visuomenę nuo visraus iki apačios. Korupcijos pilna valdžios sluogsnuose. Mūsų žmonos ir motinos kviečiančios į kraštą tokį švietėją, kurio pagrindiniai teigimai ir "mokslo" yra ateizmo ir "laisvos meilės" skelbimas. Mes, girdi, žinome universitetų studentų, kuriems buvo uždrausta rodyti nešvarius filmus visuomenei, bet leista juos rodyti studentams kituose universitetuose. Mūsų augštieji teismai panaikina žemesniųjų teismų sprendimus, padarytus kovojant prieš pornografinę literatūrą. Kodvodi prieš betkokią spaudos cenzūrą "laisvo žodžio" vardan, filmų gamintojai jau išsikovojė teisę spausdinti skelbimus, kuriuose garsinami filmai, siūlą pamatyti ekrano "kūrinis", kuriuose visiškai ryškiai atsispindi — pradedant seksas, sadizmas — pradedant homoseksualizmu, baigiant kitais nepadoriaisais vaizdais ir veiksmiais.

Radio ir televizijos pranešėjai temose dažniau ir dažniau atsi-

spindis laisvėjantis žodis narkotikų vartotojams, pornografams ir kt. iškrėpeliams, iš dalies pateisinantis jų pasirinktą gyvenimo kelią. Jeigu kas nors padarąs intervenciją, pasakoma, jog tai buvęs smulkutis išsišokimas ne-subrendusio pranešėjo. Pažangieji "intelektualai" esą gimimų kontrolę siūla dėstyti mokyklose. Atsiranda net tokių, kurie kovoja už homoseksualistų "teises". Prie tu "teisių" priskiriamas leidimas ir dvidešimties įvairių magazinų, rašančių ir vaizduojančių vien erotines temas, kurių tiražai siekia 200.000 skaitytojų.

Negailėstingi mažiesiems

Tie iškrėpėlių užtarėjai ir jų laisvės teisių gynėjai toli gražu nesą tokie gailėstingi mūsų mažiesiems dėl teisių melstis mokyklose, džiaugtis ir kartu giedoti kalėdines giesmes. Šioji teisė mažumoms vardu norima paneigti daugumai ir dėl to kovojama su dideliu įnirimu. Tokiu būdu esą daugumos valdymo sistema pakeičiama mažumos valdžia. Pagaliau, kai šie agitatoriai siūlo nuimti cenzūrą nuo pornografinės nešvarios literatūros, skatina uždrausti antikomunistinę literatūrą, vadinami ją "hate literature". Jie esą pasirošę nuimti ir panaikinti visus krikščionybės simbolius iš mūsų viešųjų pastatų, valstybės vyrų kapų ir pan. Tačiau jie nieko neužsimena apie nešvarybę mūsų kioskuose, filmų ekranuose ir kitur.

Kadangi mūsų elgesio lygis labai sumenkėjo, padaugėjo nusikaltimai, nelegalūs gimimai, nesimokymas, alkoholizmas, narkotikų vartojimas ir kandidatai į beprotnamius. Duodami perdaug laisvės mūsų jaunimui, per mažai reikalaujame padoraus elgesio.

Išėdžiami ateistai?

Pagaliam Kanadojį prieita prie to, kad reikalaujama iš praeitos išimti žodžius "So help me God", nes šiais žodžiais esą išėdžiami ateistų jausmai. Tokiu būdu krikščioniškąją tautą siūloma išimti iš Dievo apsaugos! Ir dar kartą mažuma stengiasi padiktuoti daugumai.

Baigdama tą straipsnį, kurio čia tik santraukinę dalį panaudojau, Patricia Young pabrėžia: "Taip, Kanada greit sulauks šimto metų. Jeigu mes gyvensime taip ir antrąjį šimtmetį, neturėsime kuo pasidžiaugti. Kanadai ta proga daugiausia reikėtų siekti ne didingų pastatų, ne naujų statdinių ir paminklų, bet atnaujinti mūsų moralinio lygio..."

Pr. Alšėnas

MOTERYS VIETNAMO KARE

Abi kariaujančios pusės Vietnamo naudoja moteris kovoms, bet skirtingais būdais. Savoms vyriausybės treniruoja merginas daugiausia raštines darbi administracijos ir kariuomenės įstai-gose. Kaikurių merginų rengiamos darbiu liginės — slaugymui ir... žvalgybai. Mažuosė kautynių punktuose ir kalnų gentyse Saigono kariai gyvena kartu su savo tėvais ir, komunistams užpuolus, kovoja kartu su savo seserimis ir žmonomis: moterys paruošia amuniciją, užtaiso šautuvus ir automatus ir šauda į priešą kartu su savo vyrais.

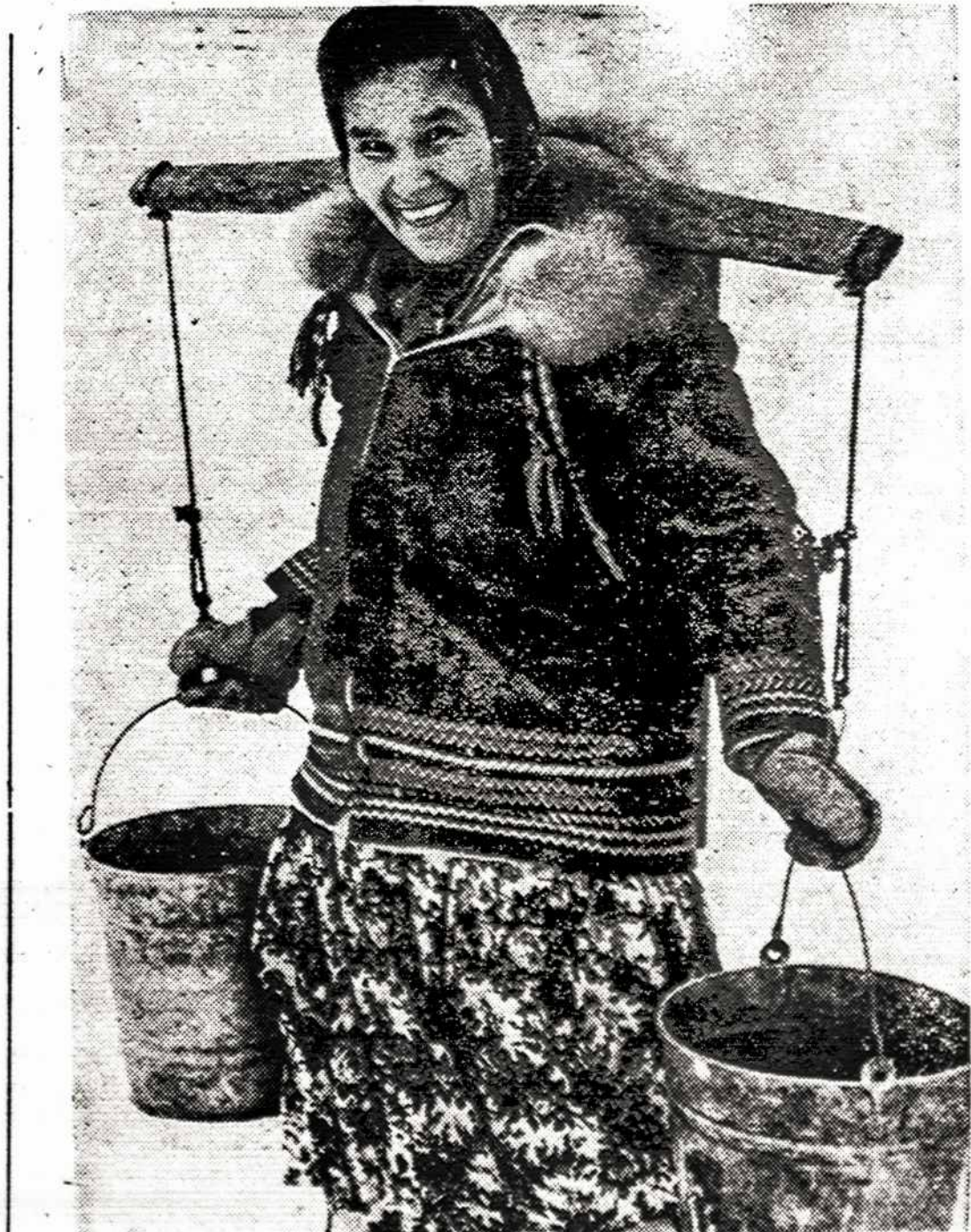
Komunistai — Viet Kong derina moteris prie kitokio kovos tipo — prie partizaninio karo ir teroro akto. Viet Kongo moterys dažnai veikia kaip išlavinatos propagandistės, kurios dažnai turi kautis su ginklu rankoje, kai būna nai vaiką į kitatautių vaikų lopšėlį ar darželį: išneša miegantį ir parsineša miegantį. Seimos židinis tokiame vaikui neegzistuoja ir niekad neegzistuos. Meilės lietuvių bei jos niekad neturės, nors vėliau gražiausiai kalbėtų lietuviškai.

(Nukelta į 9 psl.)

menės jai statomų spastų. Vyriausybinkai stengiasi ją pagauti. Jos vyras prieš kelerius metus buvo pagautas kaip partizanas ir nužudytas. Nuo to laiko Kim Loan emė keršyti, žudyti Saigono vyriausybės valdininkus, griežtai spausti mokesčius iš kaimiečių Viet Kongo reikalams. Kim Loan buvo Hanoi režimo įvertinta ir po specialių kursų paskirti politiniu komisarų Long An provincijai prie Kambodijos pasienio.

Užsimakavusi džunglėse Kim Loan yra pavojinga moteris, bet panaši moteris gali būti dar pavojingesnė, gyvenama ir veikdama dideliame mieste. Tokia senesiai pasirodė 17 m. mergina Nga. Tai poetiškas vardas, nes reiškia "Mėnulio burtininkė", bet pagal jos veiklą jai labiau tiktų nuodingos gyvatės — kobros — vardas. S. m. balandžio mėn. P. Vietnamo policija ją suėmė mieste, kuris yra vienas iš svarbių ryžių prekybos centrų, 90 mylių į pietus nuo Saigono. Ji dirbo vietiniame restorane, kur mielai lankydavosi JAV karininkai. Daili, mandogi ir meili Nga darė kuklios padavėjos išpūdį, tad nenuostabu, kad

(Nukelta į 9 psl.)

Eskimė neša vandenį su naščiais — kaip kadaise Lietuvoje. Kanados valdžia eskimams yra iškasdinusi šulinį, nors kaur kur jie tebešneša vandenį iš upių. Eskimų iš viso yra apie 60.000. Jie gyvena šiaurės srityse: Grenlandijoje, Kanadoj, Aliaskoj, Sibire. Kanadoje gyvena apie 10.000 ir yra globjami federalinės vyriausybės, kuri rūpinasi jų švietimu ir socialine gerove. Eskimai, nors gyvena izoliuotai, pamažėl pasisavina moderniąją civilizaciją, kiek leidžia sąlygos. Kanadoje jie garbėja savo primityviu menu ir rankdarbiais, kurie kartais išstatomi ir parodose didesniuose miestuose.

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo Lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai; spindulines ir garų vonios. Gydymieji judesiai ir psichologinė terapija.

460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008
B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

Z. Orentienės baletų studijos mokinės Toronte, talkinamos vieno Volkovo studijos šokėjo, atlieka ištrauką iš baletu "Jūros dugnas" Nuotr. S. Dabkiaus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

BALTIJOS LAIVŲ STATYKLA

Baltijos laivų statykla Klaipėdoje darba pradėjo prieš 13 metų jūrinė barža, po to sekė vidutiniai žvejybos laivai, upių motorlaiviai, 2.500 tonų keliamosios galios plaukiojantieji do- kai ir didesni žvejybos laivai. Šiuo metu į vandenį nuleistas Juozo Greifenbergerio vardo 3.670 tonų žvejybos laivas šaldytuvais, kuris yra 85 m ilgio ir turi 2.000 arklio jėgų pa- grindinį variklį. Naujasis laivas jū- roje galės išbūti iki 2½ mėnesių. Statyklos vyr. inž. Vladislavas Petro- vas prisipažįsta, kad į pagalbą teko šauktis specialistus iš Murmanko, Chersono, Astrachanės ir kitų vietovių — jie, girdi, paruošė vietinius kadrus. Tačiau spaudoje užtikamos pavardės liudija, kad šioje laivų sta- tykloje ir šandien vyrauja rusai. Geriausiais laivų statybos meistrais pvz. laikomi: P. Malakauskas, A. Da- vydasas, V. Gorickis, I. Medveckis, F. Vasiljevas. Iš lietuvių minimi: sta- liai-montuotojai Antanas Marčiuly- nas, Steponas Korotkevičius, šaltkai- viai-vamzdininkai Stasys Toleikis, Al- gis Misevičius, dažytojos Stefa Sarp- nickienė ir Danutė Palaimienė. Tai- gi, lietuvių daugiausia užtikdami pa- prastesniuose darbuose. Darbininkų kvalifikacijai kelti Klaipėdoje veikia laivų statybos technikumai.

MEDALIAI PARTIZANAMS

Sov. Sąjungos aukščiausios tarybos prezidiumas II d. karo užbaigos 20 m. sukakties proga ordinaris ir me- daliais apdovanojo eilę Lietuvos terito- rijoje veikusių sovietinių partizanų ir komunistinio pogrindžio dalyvių. A. Mikojauno parašų patvirtintame sa- raše randame apie 100 lietuvių ir be- veik 60 tokių, kurių pavardės ir va- dai neturi nieko bendro su Lietuva, kaip pvz. Vasilijus Bagrovas, Ilja Go- pas, Fiodoras Medvedevas, Michai- las Nadežinas, Samuelis Rozinas, Borisas Pustelnikovas, Varsafonijus Laskovas ir t.t.

NAUJAS KOMITETAS

Vilniuje sudarytas Lietuvos TSR ministerių tarybos valstybinių grūdų produktų ir kombinutuojų pašarų pramonės komitetas, kuris rūpinsis valstybės priklausantių grūdų atsar- goms, kombinutuojų pašarų gamy- ba, jų tiekimo prekybinėms organi- zacijoms, kolchozams bei sovcho- zams. Šio komiteto pirmininko pavad. A. Babanovas džiaugiasi, kad visus klausimus bus galima spręsti sava- rankiškai, be direktorių iš viršaus. Jis tiki, jog šiemet gerokai padidė- sias grūdų pristatymas valstybei: „Padidintos jų supirkimo kainos, su- mažinti pardavimo planai, įvesti prie- dai už viršum plano parduotus grū- dus. Pavyzdžiui, už rugių toną ūkis gaus 130 rb., o jei ji bus parduoda- ma viršum plano — 195 rb. Vien tik šie priedai turėtų duoti respublikos kolūkiams ir tarybiniais ūkiams apie 6 milijonus rublių papildomų pajamų...“ Džiovytos ir nauji grūdų sandėliai statomi Tauragėje, Va- rėnoje, Vievėje, Švenčionėliuose ir Šilutėje jau šiemet pradės veikti stambios kombinutuojų pašarų ga- myklos.

R. MIZARA — „LIAUDIES“ RAŠYTOJAS

Išplėstiname Rašytojų Sąjungos posėdyje, kuriame taipogi dalyvavo kompozitoriai, dailininkai, žurnalistas ir visuomenės bei kompartijos veike- jai, Vilniuje buvo paverbtas Rojus Mizara jo 70 m. amžiaus sukakties proga Jubilato „pažangius“ nuopel- nus susirinkusiesiems aiškino E. Mie-

želaitis, A. Venclova, J. Baltušis, dail. N. Petrulis, Kompozitorių S-gos sekr. P. Tamulionas, L. Kapočius, V. Reimeris, A. Laurinčiukas ir G. Zi- manas. Kompartija šia proga R. Mi- zarai suteikė „liaudies rašytojo“ va- dą. Apdovanojimas, savaime supran- tama, yra gana juokingas komparti- jos persitengimas, nes juk Lietuvoje ir už jos ribų netrūksta tikrai nus- pelniusių rašytojų, bet jų nuopelnai, deja, skirti literatūrai, o kompartija didesnių rašytojų vis dar laiko aklus komunistinės santvarkos garbintojus. Akumo, tiesa, R. Mizarai netrūksta — jo akių atmerkti neįstengė nei Stalino laikotarpio žiaurumai, nei pagaliau Nikitos tankai Budapešto gatvėse.

MIRE VINCAS MESLIUS

Vilniuje palaidotas Literatūros fondo direktorius Vincas Meslius. Vėlonis buvo baigęs Marijampolės mokytojų seminariją; už „pažangią“ veiklą keletą metų praleidęs neprik. Lietuvos kalėjimuose. Kurį laiką yra buvęs satyrinio savaitraščio „Kun- taplis“ administratorium, talkinęs T. Tilvytiui. Pokariniais metais rūpi- nio rašytojų buitinių sąlygų tvarkymu ir gerinimu. Vakaraš dėsė geografi- ją Vilniaus VIII darbo jaunimo mo- kykloje.

PRIEKULĖ IR JOS VINGIS

Jieva Simonaitytė „Tiesos“ pusla- pinuose paskelbė ilgą rašinį apie dabartinę Priekulę ir jos Vingio par- ką. Jau prieš šimtą metų šiame gra- žiame kampelyje susitikdavo jauni- mas savo šventėms, sambūriams, po- būviams. Ši tradicija tęsiama ir šian- dien, nors dabar jau pirmą vietą už- ima pionierių šventės. Autorė piktin- asi, kad tokių švenčių metu Vingyje pardavinėjami alkoholiniai gėrimai: „Jeigu kai kurie vaikaičiai namie dar nėra matę svyrinjančių, žeme besi- voljančių girtuoklių, tai Priekulės Vingio parke per savo iškylas tikrai pamatys...“ Pagaliau ir tie patys neaktieji vaikaičiai šandien, matyt, yra kitokio plauko: „O kai pasibaig- ia šventės, iškylos, arba joms dar ir nebuvus, — nueik į parką, na ir ką tu ten pamatysi? Pirmoji eilė ne- svaruma, popieris, tuščių butelių ir dar nešvarėsių krūvelių. Nedrįsk niekur po medžiu atsistėti...“ Vieti- nių gyventojų vaikai negalėtingai laužo parko medžių šakas, o jeigu pa- mėgini pasiskusti tėvams, gauni sab- lonišką atsakymą: „Ar tau galia?...“ Labai apleista ir parka vedanti Vingio gatvė, nors ją kas vakarą pravažiuo- ja tūkstančiai išskylautų: „Jeigu iš miesto magistralės pasuksi į Vingio gatvę, tai pirmiausia užsiimk nosi. Nes čia tebešvito tvartai iš dvarinių kelių laiku, ir iš tų tvartų — ar dievai žino iš kur — į gatvę plaukia srutos. O juk tai miestelio centras!...“

KOMANDIRUOTĖS

Komunistinio biurokratizmo nuo- bodžioje buvo dideliems viršinin- kams ir mažiems viršininkeliams vie- nintelė paguoda yra komandiruotės, nes jų pagalba „tarnybos reikalais“ vasarą gali atsidurti Palangoje, Ni- doje, o žiemą galima net ir Krymą pasiekti. Satyrikas P. Raščius koman- diruotį garbintojams skiria porą taikių posmų:

„Komandiruotės... Komandiruotės, Lyg nesiliaujančios liūtys... Komandiruotė — spalvis ir gruodis Ir, kaip taisyklė, rūgštūs. Taip ir keliaujam, lyg piligrimai, Kniarkiam lig soties kasdien... Kaip gi nekarnkti, jei už knarkima Pinigus moka vis viena.“ V. Kst.

VANCOUVER, B.C.

JAUNIMAS IR SENIMAS PAGER- BE MOTINAS. — KLB Vankuverio apylinkės valdyba Motinos Dieną pa- minėjo gegužės 2 d. Amore salėje. Mi- nėjimas atsilankė gausus būrys lietu- vių šeimų, jaunimo ir vaikų. Pri- taikytą paskaitą skaitė Z. Kaulienė.

Programoje dalyvavo ir lietuvių šešt. mokyklėlės mokiniai, vad. jų mokyta P. Radzevičienė. Programos pranešėja buvo viena jos mokinių — J. Vileitaitė, o programos išpldytojai: R. Radze- vičiūtė, B. Valytė, V. Smitaitė, D. Dai- niūtė, D. Vileitaitė, J. Vileitaitė, G. Skabeikis, M. Kauliūtė, D. ir M. Vana- gai ir kt. Jie puikiai suvaidino ilust- ruotą dainelę „Ejo grybų raut Marytė“. Taip pat puikiai buvo atliktos dekla- macijos, pagrota akordeonu, paskam- binta pianinu ir pašokta.

Suaugusių pasirodyme dalyvavo: p. A. Skabeikienė — paskaitė eilėraš- tį „Nalaitis“ (J. Aisčio); P. B. Ra- dzevičius gražiai pailustravo L. Žitke- vičiaus eilėraščių „Dainuok, motule, K. Vanagas paskaitė prozos dalykėlį ir pabaigė F. Valys skaitė savo kūrybos eilėraščių „Mirusiai motinai“. Po to bu- vo įteiktos gėlės daugiausiai šeimos tu- rinčioms motinoms: p. Macijauskieni-

Šeštadienį, birželio 5, 1965, 6 val. vakaro

TRADICINIS KARTŪNO BALIUS

Welland, Ont., ST. Stephan's salėje (Hall)

East Main St. ir Port Robinson Rd., kampas

- Gros lietuviškas V. BABECKO orkestras iš Hamiltono
- Turtingas BARAS su minkštais ir kietais gėrimais
- Virtuvėje SILTI ir ŠALTI užkandžiai nuo 3 val. p. p.
- Turtinga fantais LOTERIJA ir laimės staliukai
- 3 premijos už gražiausias KARTŪNO SUNELES
- KARTŪNO BALIAUS karalaitės rinkimas
- Ir daug kitokių staigmenų!

Prašome atsilankyti ir įsitikinti. Ruošia Wellando ir apylinkės Medžiotų ir Meškeriotų klubas „Lituanica“.

HAMILTON

Hamiltono moksleivių ateitininkų vaidybos būrelis, suvaidsinęs J. Kuznickio „Mažasis Didvyris“ su režisoriu A. Juozapavičiumi. Nuotr. M. Borusienės

SUTVIRTINIMO SAKRAMENTAS buvo teikiamas šeštadienį — geg. 16 d. AV bažnyčioje. Iš viso jį priėmė 40 jaunų lietuvių — 19 berniukų ir 21 mergaitė. Vyskupas iš Kamlovo, BC, J. E. M. Harrington labai išpuodįngai atliko Sutvirtinimo iškilmes, kurių me- tu visi vaikai chorą atkėlė lietuviš- kas maldas.

MOKSLO METŲ UŽBAIGA Vysk. Valančiaus šeštadieninę prad. mokyk- loje įvykis birželio 5 d., ateinantį šešta- dienį, šia tvarka: 10 val. pamaldos Auš- ros Vartų parapijos bažnyčioje; po to ten pat salėje iškilmingas užbaigos ak- tų, kurias atliko atkėlė lietuviš- kas maldas.

Mokyklos vedėjas **DIDELIUS VASARŲNAMIS** — mo- telius nupirko hamiltoniečiai J. Sva- baitis ir V. Venckevičius prie Huron ežero Port Elgin kurorte. Nauji savi- ninkai kviečia visus lietuvių atosto- gų ir Holiday House, Port Elgin, Mill St., kur jie tikrai be jokių rūpes-

ir t.t. Visi mokiniai į pamaldas susi- renka 15 minučių ankščiau. Kviečiame visus mokinių tėvus ir visus, kas tik domisi mokyklos gyvenimu, dalyvauti.

Liekiame visuomet Jums dėkingi — Kostancija ir Juozas Blekaičiai

PADEKA Nuoširdžiai dėkojame už mums su- rodytą pobūvį dvidešimt penkių me- tų vedybinių gyvenimo sukakties pro- ga: didžiai gerb. prelatui dr. J. Tadarau- kui už taip brangią dovaną — šv. Miš- sias, suteiktą palaiminimą ir vaišių me- tu pasakytą kalbą: ruošėjoms p. J. Budnickienei, p. lei Silvijai Martinku- tei už taip gražiai suorganizuotas vai- šes; p. J. Budnickiui ir p. V. Sakavičiui už pasakytą kalbą vaišių metu; mie- lieiems svečiams, dalyvavusiems ir prisidėjusiems prie mūsų vaišių ir įteikusiems taip brangias ir gražias do- vanas bei gėles. Nuoširdžiausias aciū J. J. Budnickams, V. V. Benišiams, S. J. Bardzilauskams, p. Gutauskieni, R. J. Jurgučiams, A. V. Kažemėkams, O. M. Krivickams, G. S. Karalėnams, A. S. Klevams, A. D. Kochankoms, J. L. Ko- perskiams, E. A. Keršiams, S. P. La- buckams, p. p. Pinkėvičiams, A. Z. Pulianauksams, J. H. Petkūnams, V. A. Pauliukams, A. G. F. Pranckevičiams, F. L. Palčauskams, I. M. Repčekoms, L. V. Senžikams, E. V. Sakavičiams, N. S. Senžikams, p. p. Sopiams, A. K. Trumpickams, p. S. Martinkutei. Dar kartą ačiū visiems — Genovaitė ir Juozas Zemačiai

MOTINOS DIENOS minėjimas pra-ėjo pagarbos lietuvi motinai ženkle. Mergytės apdovanojo motinas rožėmis, o stud. V. Čegytė paskaitoje iškėlė tik- ros lietuviškos motinos pareigas ir dory- bes. Programoje dalyvavo vaikų cho- ras, vad. kun. B. Pacevičiaus, suaugu- siųjų mišrus ir moterų chorai, vad. muz. J. Petrausko, abi taut. šokių gru- pės, vad. D. Chainauskienės. Dekla- mo- v. J. Čegys, R. Blyskytė ir J. Čegytė. Taut. šokiai daro pažangą su kiekvie- nu pasirodymu, o suaugusiųjų chorų „Kur giria žaliuoja“ ir „Tėviškėlė“, o taip pat vaikų choro dainos buvo pa- gydytos stipriais plojimais. Malonu, kad vaikų chorai po pertraukėlės vėl pradėjo rimtą darbą. Jo dainos sudomi- no net ir vysk. Carter, o juo labiau jų yra mielai klausomos tėvelių, arti- mųjų ir visų kitų, jaunimo besidomin- čių. Tegul jos nenutyla ir ateityje! D. E.

ISKILMINGOJE nuotakoje. Dais- vavo trejetas kitataučių monsinjorų, kleb. kun. P. Azubalis, nuolat besisie- lojantis mūsų, kaip naujakurių, reikalais, ir pilna bažnyčia parapijiečių. Po kle- bono kun. B. Pacevičiaus išsaraus pra- nešimo, vyskupas savo žodyje pasi- džiaugė, kad mes gražiai tvarkomės ir priminė, kad nebusime skubiniai mo- keti skola. Visų mūsų pagrindinis da- lykas, sako, yra ne pinigai, bet dvasi- nės stiprybės, kurios mes Dievo namuo- se pasisemiame. Po to jis suteikė 24 vaikūčiams Sutvirtinimo sakramentą. Iškilmingi metu giedojo suaugusiųjų chorai, vad. muz. J. Petrausko. Vysk. Carter tą vakarą buvo numatęs va- žiuoti Windsorą, bet paskui pakeitė nuomonę ir sutiko dalyvauti mūsų bendrose vaišėse. Jų metu džiūtarė para- p. k-to pirm. J. Butkus, linksmi nuteikdamas susirinkusius. Visiems staigmena padarė Sutvirtinimo sakra- mentą priėmusių atstovus J. Misius, jų vardu tardamas Ganytojų labai gra- žų padėkos žodį. Tenka užgirti tiek jo drąsą, tiek ir tikrai dėmesio vertą puikų pasirodymą: jis ilgoką žodį pasakė iš atminties. Svečiams padarė gerą iš- pūdį. Istoriją apie Marijos pasirodymą, Siluvoje puikiai anglų kalba nupasa- rojo G. Petrauskienė. Mening progra- ma atliko D. Švilpaitė, padavinusi pra- rą dalykų solo, vaikų chorą, vad. kun. B. Pacevičiaus, mažųjų ir jaunuolių taut. šokių grupės, vad. D. Chainaus- kienės.

Hamiltono mažieji dar prisimena Velykų bobutę. Nuotr. A. Juraičio

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

„NEW WORLD“, Čikagos arkivys- kupijos savaitraštis, gegužės 14 d. laidoje idėjo straipsnį su vysk. V. Brizgio atvaizdu šilpnės vyskupys- tės jubilėjaus proga.

SILUVOS KOPLYČIAI Vašingtone iš viso jau gauta aukų per \$300.000. Gegužės 10 d. posėdžiavęs k-tas nu- statė, jog jei dar aukų ateitų \$50.000, tai užtektų ir koplyčios užbaig- mui, ir numatomam lietuvių katali- kų kongresui.

VISVALDAS MASILIUS perėmė vadovavimą Vasario 16 gimnazijai remti būrelį, kuris po vėlonės tė- vo Boleslovo Masilio mirties buvo likęs be globėjo.

JERONIMAS CİCENAS, laikrašti- ninkas, „Naujienose“ nuolatini ve- das „Dienų Skeveldrų“ skyrių, gyv. Omahos mieste, jau du mėnesiai be darbo. Pagal Nebraskaus įstatymus, kol vyksta ginčai tarp b-vės ir uni- jų, negaunama netgi bedarbio kom- pensacija. Paliešta keliasdešim se- nujų ir naujai atvykusių lietuvių. Senesnio amžiaus žmonės Omahoje, Nebr., neįmanoma gauti darbų.

PREL. DR. L. TULABA, šv. Ka- zimiero kolegijos rektorius, gegužės 18 d. lėktuvu iš Romos atskrido į Čikagą dalyvauti Kunigų Vienybės seime bei vysk. V. Brizgio vyskupys- tės 25-rių metų jubilėjuje.

KUNIGU BUVO ĮŠVENTINTAS Charles Balskus. Daugelį metų jau- nojo kunigo motina P. Balskus rašė straipsnius „The Marian“ žurnale. Jaunasis kunigas pirmąsias Mišias atnaušo Kristaus Gimimo bažnyčio- je gegužės mėn. 2 d.

ALEKSA BANYŠ, senas lietuviš- ateivis, gyvenęs Klevelande, laiko- mas daugiausia aukojusiu pinigų Lietuvos laisvės ir lietuvių išsil- kimo reikalams. Jis apdovanotas Ge- dimino ordinu. Visą savo uždarbį jis išleidžia tik aukoms.

INŽ. BR. GALINIS gegužės mėn. pradžioje Sv. Petro lietuvių parapiją Bostone paremti paukojo \$100.

LIETUVIŲ GIMNAZIOJE Ken- nebunkorte ruošiamas mokslo me- tų užbaigai. Abiturientų išleistuvės bus birželio 12 d. Išsistintinėti pakvie- timai mokinių tėvams ir gimnazijos rėmėjams. Laukiama daug svečių, ypač iš Bostono ir Niujorko. Niujor- ke gimnazijos rėmėjų organizuoja ekskursiją autobusais. Į mokslo metų pabaigos iškilme atvyks vysk. Pr. Brazys, MIC. Jis laikys Mišias, ska- ysi pamokslą ir įteiks abiturientams gimnazijos baigimo pažymėjimus. Šiemet bus 11 abiturientų. Iš viso Sv. Antano gimnaziją jau yra baigę 64 mokiniai. Sausdienas metinis gimnazijos leidinys „Antonianum“, kuriame straipsneliais ir nuotraukom pavaizduojamas gimnazijos gyveni-

mas. Jį paruošia patys mokiniai mo- kytojų priežiūroje. Be leidinio, dar kasmet ruošiamasi ir meninei pro- gramai, išpldomai abiturientų iš- leistuvėse, Koresp.

Brazilija

Dr. VINCO KUDIRKOS vardo lie- tuvių rūmai Sao Paulyje daug metų nebuvo lietuvių rankose. Pagaliau, jie vėl galutinai atgauti lietuvių kul- tūrinei, religinei ir visuomeninei veiklai. Brazilijos Liet. S-ga pakvietė lietuvių jėzuitus ir pavėdė jiems tuos rūmus administruoti. Tėvai jė- zuitai rūmuose apsigyveno 1964 m. vasario mėn., nors juose dar tebeši- mininkavo nelietuviai. Pamažu jie buvo išgyvendinti ir gerokai apieš- tas pastatas, bent iš vidaus, atnau- jintas. Rūmų atidarymas įvyko gegu- žės 2 d. Susirinko apie 300 tautiečių. Iškilms pradėtos gegužės mėn. 10 d. maldomis laikinųjų koplyčių. Iškil- mingas aktas įvyko salėje, kur Tėvų jėzuitų vyresnysis I. Giedrys pasve- kino gausiai susirinkusius lietuvius ir padėjo už nuosirdžią paramą rūmams atgauti ir juose lietuviams vėl įsitvirtinti. Rūmuose bus litua- vistinė m-kl, kursai, taut. šokių an- samblis, choras, sporto įvairių šakų būreliai, valdininkai, koncertai ir t.t. Atidaryme buvo ir meninė dalis, ku- rioj pasirodė jaunimo chorai, vadov- aujami St. Kubiliūno, su pora dainų ir tik prieš keletą mėnesių pra- dėtą organizuoti Mookos Liet. Namų chorą, vad. T. J. Kidkyo, padaina- vęs trejetą dainų. Po to sekė vaišės, šokiai, skambios lietuviškos dainos. Tėvai jėzuitai gavo nuosirdžių svei- kinimų. Jie stengsis tuos rūmus tvarkyti Čikagos Jaunimo Centro pa- vėžėdžiui.

Australija

DR. KAZOKIENĖ, „Mūsų Pasto- gės“ redaktorius V. Kazoko žmona, su dantistų grupe iš Australijos iš- vyko į S. Ameriką. Dalyvaus Kanadoj ruošiamoj dantistų konferencijoje. Ta proga p. Kazokienė lankysis ir JAV — Čikagoje, Niujorke. Dr. Kazokienė Sydneyje turi savo dantų gydymo kabinetą.

Vokietija

PLB VOKIETIJOS KR TARYBOS suvažiavimas įvyko balandžio 30 — gegužės 2 d. Vasario 16 gimnazijoje, Huettenefelde. Iš 15 narių dalyvavo 13. Atsistatydinus PLB Vokietijos kr. v-bos pirm. kun. dr. A. Avizai, iš- rinkta nauja v-ba: J. Barasas, kun. Br. Liubinas, A. Mariūnas, E. Simo- naitis ir J. Valiūnas; kontrolės ko- misijon: K. Bendoraitis, J. Laukaitis ir J. Pauliukavičius; garbės teisman — pirmininku dr. P. Karvelis, S. Antanaitis ir J. Venckus.

Paruošė Pr. Al.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

ST. CATHARINES, Ont. — 1964 m. lapkričio 8 d. visuotiniame B-nės na- tių susirinkime buvo diskutuota ir nu- tarta, jei kr. valdyba paves, ruošti š. m. Lietuvių Dieną St. Catharines mie- ste. Lietuvių Dienos ruošimui B-nės nariai gana stipriai pritarė ir pasi- dėjo valdybai talkinti.

Kadangi kr. tarybos sesija pasisa- kė už rengimą Liet. Dienos St. Cath- arines, apylinkės valdyba jau sudarė pagrindinius programos čiumus. Meni- nę dalį išpildys garsusis Čurlionio ansamblis iš Klevelando. Jis šiais me- tais švenčia 25 m. veiklos sukaktį ir

Niagaros pusiasalis

DIDELIO MASTO JONINĖS. Dauguma iš mūsų prisimename birž- elio naktis, o Joninių vakarą — lieps- nojančius laužus ir tuos malonius dai- nų aidus... Buvo labai malonu tą va- karą išeiti į gamtą ir pasivažgti. Tuoj- jau pastebėdavai čia vienuer, čia kitur uždegtas ratų stebules, kurios atrodo- dav kaip priartėjusios prie žemės žvaigždės, o užkurti laužai, lyg gaisrai, nušviesdavo tėvynės padangės.

Tad nenuostabu, kad Niagaros pu- siasalyje jau eilę metų yra ruošia- mos Joninės. Jos čia tvirtai prigijo. Suprantama, mes čia laužų nekuri- me, pasitenkiname gražia sale, kur su- sirenkame daugelis į vieną vietą, pa- sižintime bei pasiklausome Joninėms pritaikintos programos ir pasijuntame nors keletai valandėlių tartum savo tėvynės padangėje.

Siemet Joninės bus ypatingai šau- nios. Jų meninė programa yra plati ir žavingi. Ją atliks Toronto, Hamiltono ir Rochesterio tautinių šokių grupės. Be to, dalyvaus sol. V. Verikaitis ir jo vad. Hamiltono Aušros Vartų pa- rapijos chorai, taipgi Rochesterio Liet. Bendruomenės chorai, vad. Adomai- čio. Kaip matote, vien programai at- likti atvyks virš pusantro šimto jauni- mo. Taip ir norisi sakyti, kad Joninės yra jaunimo šventė, nors ir vyresnio amžiaus žmonės turės malonumą pabu- voti su jaunimu.

Joninės rengiamos birželio mėn.

nojo P. O. Ziminskai.

ATVYKIO BANKETAS gražiai pavyko ir davė \$126.80 gryno pelno. Buftai tvarkė P. Matveičiukas; maistą paruošė H. ir J. Barkauskaitės; prie- jėjimo būdą A. Genys; loterijos bi- lietilius pardavinėjo S. Dielininkaitė- nė ir A. Didonis; drabužinę tvarkė J. Stanga; salę paruošė K. Mažeika.

Kor.

WINNIPEG, Man.

MOTINOS DIENOS minėjimas įvy- ko gegužės 16 d. liet. par. salėje. Pro- grama paruošė šešt. mokykla, o jai vadovavo St. Ramancauskas. Paskaitą skaitė D. Demereckaitė. Deklamavo V. Balčiūnaitė ir N. Žiminskaitė. Pianinu skambino R. Kuncaitytė, P. ir Alg. Stankevičiai. Akindeonu grojo V. Balčiūnaitė. Solo dainavo V. Demereckai- tė. Šeštad. mokyklos mokiniai suvai- dino M. Ramūnienės 3 v. vaizdelį „Gė- lės mamytei“. Režisavo M. Bujokaitė, vaidino: R. Kuncaitytė, V. Balčiūnai- tė, L. Rutkauskaitė, R. Rutkauskas, T. Marozaitė, A. Stankevičius, A. Rut- kauskas, R. Stankevičius, R. Galinaitis, E. Federas, N. Žiminskaitė, M. Virku- tytė, L. ir R. Kazlauskaitės, R. ir L. Rutkauskaitės. Plastikos šokį paruošė B. Jančiukaitė, dekoracijas tvarkė A. Januška. Taut. šokių mažųjų grupė, vad. H. Barkauskaitės, pašoko „Noriu miego“; vyresniųjų grupė — „Vėda- rą“, „Kalvelį“ ir „Gyvatarą“. Minėji- mas baigtas sugiedant Algui Stanke- vičiui gimtadienio proga „Ilgiausių metų“.

ST. RAMANCAUSKAS par. salėje pertvarkė vandens nutekėjimo vamz- dius. Jis ne tik už darbą nieko ne- ėmė, bet ir visa medžiagą pasiūso su J. Timmerman dovanojo. Darbe padė- jo: A. Kuncaitis, V. Rutkauskas, P. Ziminskas, M. Januška, J. Demerec- kas. Stogo vamzdžius sutvarkė A. Bal- bonas.

VOTYVINIŲ ŽVAKIŲ stalių dōva-

Taupyk ir skolinkis

kooperatiniame bankelyje "TALKA"

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI \$5.000, morkyčių paskolos iki 60% turto vertės. UŽ ŠERUS mokoma 4½% divi- dendo iš pelno, už DEPOZITUS — 4% ir veikio nomokamas gy- vybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKIŲ PATARNAVIMAS. Darbo dienos: pirmadienis — penktadienis 9 val. p.p. — 4 val. vakaro. Antradienis ir penktadienis 3 val. p.p. — 8 val. vakaro. 21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA 8-0511

Tikras realizmas ir tikras idealizmas neneigia vienas antro, o eina drauge. Realiai matyti tikrovę nereikia ja pasitenkinti (visada yra kuo tikrovę nepasitenkinti!). Antra vertus, siekti idealo nereikia kreiptis nuo tikrovės. Priešingai, idealas apeliuoja į žmogų tikrovėje jį realizuoti. Paradoksiškai tariant, ir tiesa nėra iš tikrųjų tiesa, kol ji nėra gyvenime įkūnijama. Užtat neigęs tai, kas yra, idealas tik žadina žmogų kurti skaidresnę tikrovę — ne kapituliuoti prieš sutinkamus sunkumus, o ryžtis jas nugalėti. Tikrovė yra mūsų pačių kuriama visais kasdieniniais mūsų apsisprendimais — jautrumu ar abejingumu, ryžtimi ar delsimu, veikla ar apsišalimu. Savaitė kuriame savo tikrovę, bet svarbu, kad ją kurtume juo skaidresnę, juo kilnesnę, juo vertingesnę.

Cia ir slėpi idealizmo realistinę prasmę. Iš tikrųjų idealui — tai nei bėgimas nuo tikrovės, nei prieš ją sukūpimas, o aktyvus angažavimasis joje vykdyti savo žmogiškąjį pašaukimą. Idealui tarnaujama tikrovėje — ne šventinėmis progomis, o visu kasdieniniame gyvenime. Todėl apeliuoti į ištikimybę idealui lygu apeliuoti į kasdieninę ištikimybę. Kasdieniniame gyvenime, o ne kongresuose ar kitose šventėse pasirodome, ko verti esame. Užtat ir pačių kongresų bei kitų švenčių prasmė slėpi ne paradinėse demonstracijose, o sustatyme į save klausimu, kiek iš tiesų gyvename pagal savo idealus, kiek iš tiesų juos vykdomė tikrovėje.

DR. JUOZAS GIRNIUS
Besiruošiant VII ateitininkų kongresui

SILPNIEJI PRAŠO PAGALBOS

Kolumbijos Lietuvių Katalikų Komitetas, kuriam vadovauja kunigas Myk. Tamošiūnas, stato Medelino mieste Lietuvių Centra, kuriame numatyta įrengti patalpas kultūrinei bei tautinei veiklai ir koplyčią. Statybos darbai yra jau įpusėję, tačiau užbaigimui trūksta lėšų. Komiteto pirm. kun. M. Tamošiūnas savo kreipimėsi rašo: "Tuo tarpu yra visiškai baigta viena pastato dalis — apartamentai, kurių vienoje dalyje jau gyvena ketvertas senelių, kurie nepajėgia dirbti, kita jau duoda šiek tiek pajamų tėsiumi statybos. Kas liečia koplyčią, sąlę susirinkimams, bibliotekai išorinis darbas baigtas, bet dar stinga vidaus įrengimų. Norima, kad Lietuvių Centras ir koplyčia būtų paminklas Lietuvai šiame krašte. Koplyčioje, kai ji bus baigta... nuolat stovės Lietuvos vėliava — atminimas už Lietuvos laisvę žuvusiems partizanams. Medelino miesto taryba š.m. vasario mėn. pirmos dienos posėdy-

je vienbalsiai priėmė rezoliuciją pavadindama prie Lietuvių Centro esamą aikštelę Lietuvos vardu — Plazuela Lituanica, tuo pagerbdama ir visą lietuvių koloniją Kolumbijoje."

Lietuvių Centro iniciatoriai norėtų pastatą baigti dar šiais metais, kai prisimenama Lietuvos paveržimo 25 m. sukaktis. Tai būtų ženklas, primenantis Kolumbijos lietuviams jų tėvų kraštą. Aukas galima siųsti KLB Hamiltono apyl. valdybos išdėtininkui P. Lukošui 14 Arthur So., Hamilton, Ont.

RODNEY, Ont.

PADEKA

Visiems mieliems Rodney ir aplinkinių bičiuliams už surengtą mums išleistųjų pobūvį, taipgi už gražią dovaną nuosirdžiai dėkojame. Ypatingai dėkingi daug triūsio įdėjusiems organizatoriams.

Mintyse visuomet būsime su jumis — Aldona ir Vincas Čerškai

PRANEŠIMAS TORONTO IR LEASIDE NAMŲ SAVININKAMS

Visas Toronto Hydro-Electric sistemos personalas ir pagal sutartį dirbantieji Toronto Hydru, kuriems yra leista įeiti į jūsų namus, yra aprūpinti ir turi nešioti visą darbo metų oficialų ženklą.

(Dvigubai didesnis, negu nešiojamas)

Viršuje yra parodomasis mėlynos, baltos ir auksinės spalvos ženklas, pilno fono, nešiojamas vandens šildymo tarnautojų ir pagal sutartį dirbančiųjų Toronto Hydru, stįstų atlikti darbą naudotojų patalpose.

(Natūralaus dydžio)

Viršuje parodomasis mėlynos, baltos ir auksinės spalvos ženklas, pilno fono, nešiojamas vandens šildymo tarnautojų ir pagal sutartį dirbančiųjų Toronto Hydru, stįstų atlikti darbą naudotojų patalpose.

Jeigu betkas sakytųsi esąs Toronto Hydro tarnautojas ar norėtų Toronto Hydro reikalais įeiti į jūsų namus, turite prašyti parodyti šį oficialų ženklą, prieš įleidžiant į savo namus.

Šis skelbimas spausdinamas
jūsų apsaugai

Toronto Hydro-Electric System
14 CARLTON STREET

Gyvenkite geriau naudodami elektrą
— saugu, švaru, moderniškai

Ateitininkų kongresui rengti komiteto posėdyje jaunimo atstovės Laima Sveždaitė ir Vida Tamulaitė susirūpinusios, kad reikės daug ką paruošti; tik A. Kuolienė šypsosi, nes tokie darbai jai ne naujiena.

Nuotr. S. Dabkaus

Ateitininkų kongreso informacija

Kongrese dalyvaus abu vyskupai

Š.m. gegužės 12 d. įvyko Toronto ateitininkų sendraugių susirinkimas, kurio pagrindinę darbotvarkę dalį sudarė kongreso reikalai. Išsamų pranešimą apie kongresą padarė komiteto pirm. dr. J. Sungaila. Pasirodė, jog visio kongreso parengiamieji darbai vyksta pagal planą, be jokių sutrikimų. Žodžių ir rankų plovimu susirinkimas išreiškė padėką pirmininkui ir kitiems komiteto nariams už uolų ir sėkmingą darbą.

Ateitininkų kongrese be iškilmingų Mišių sekmadienį, liepos 4, dar bus atnaušaus Mišių Seštadienį. Jas laikys J. E. vysk. Pr. Brazys, o pamokslą sakys J. E. vysk. V. Brizgys. Jų metu bus meldžiamasi už mirusius ateitininkus. Abejos Mišios bus laikomos Prisiikimio parapijos bažnyčioje. Iškilmingasis sekmadienį Mišias atnaušaus J. E. vysk. V. Brizgys, o pamokslą sakys J. E. vysk. Pr. Brazys.

Sio kongreso menine atrakcija tenka laikyti mūsų iškilaus jauno muziko Dariaus Lapėno specialiai kongresui parašytus kūrinius. Koncerto metu juos išpildys solistai — Prudencia Bičienė ir Jonas Vaznelis, o pianinu palydės pianistė A. Kepalaitė.

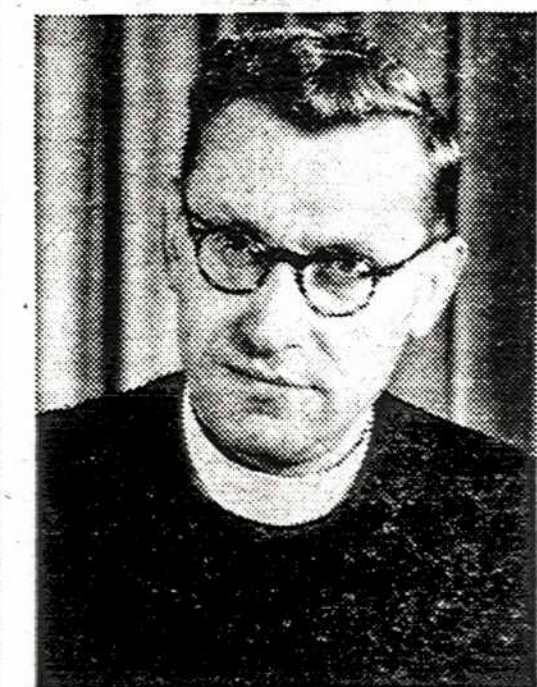
Toronto ir Detroito studentų

ATŠVENTĖ SIDABRINĘ SUKAKTĮ

WINDSOR, ONT. — Lietuvių parapijos kleboną kun. D. Lengviną 25 metų kunigystės sukaktis užklupo Windsor, kur jis prieš porą metų rado parapijos užuomazgą ir ją atbaigė bei sukonsolidavo. Jo kunigystės sukaktis buvo labai iškilmingai paminėta gegužės 23 d. Sv. Kazimiero bažnyčioje padėkos mišias laikė pats jubilaitas, asistuojamas kun. Br. Dagilis iš Detroito ir kun. V. Katarisio iš Dayton, Ohio. Pamokslą sakė kun. Kaz. Petras auskas iš New Mexico, Lietuvoje buvęs Sveikšnos parap. klebonu ir kun. D. Lengvino primicijose sakęs pamokslą.

Banketo metu jubilaitą sveikino: Detroito Liet. Radijo Klubu vardu inž. V. Urbanas, Detroito Liet. Bendruomenės vardu — dr. Vyta. Majauskas, Detroito Liet. Namų ir Amerikos Liet. Tautinės Sąjungos — inž. J. Gaizutis, Windsorio Liet. Bendruomenės — B. Balaišis, Windsorio Liet. Sv. Kazimiero par. — inž. St. Naikauskas, BALFO 76 skyriaus vardu — K. Jurgutis, Liet. Žurnalistų Sąjungos centro valdybos ir Detroito skyriaus — žurn. Vl. Mingėla, kun. K. Petrauskas iš New Mexico, kun. Br. Dagilis iš Detroito, kun. L. Dieninis iš Muskegon, Mich., kun. V. Kataris iš Dayton, Ohio, kun. B. Kundrotas — Detroito liet. Sv. Trejybės bažn. klebonas ir kt. Buvo gautas ir popiežiaus palaiminimas. Raštu sveikino: vysk. A. Brizgys, Londono vysk. G. E. Carter, kun. St. Ralla, mons. J. Tadaraukas — Kanados Kunigų Vienybės pirm., kun. J. Znotinas iš Vašingtono, prel. I. Albavičius, kun. P. Baltumai, kun. P. Patlaba, kun. A. Valiūška, J. Vaseris su šeima, Poškų šeima, kun. Vaseris, gen. P. Plechavičius, Baltunų šeima iš Montrealo ir kt. "T. Žiburį" ir savo vardu sveikino kun. J. Staškevičius.

Bažnyčioje pamaldų metu buvo tiek daug žmonių, kad netikėtai prieangyje bet ir ant laiptų netilpo, — kaip per didžiausius atlaides Lietuvoje. P. J. Pagerbtuvų banketo metu jubiliejui rengti komiteto pirm. P. Januška pasakojė kun. Lengvino biografiją, pažymėdamas keletą ryškesnių jo gyvenimo fragmentų. Pasišėjo, kad Barboros ir Kazimiero Lengvinių sūnus kun. D. Lengvinas jau yra peržengęs 50 m. slenkstį. Iš gausios devyntų vaikų šeimos gyvųjų tarpe yra išlikę tik jis. Pirmuosius gyvenimo žingsnius pradėjo Girininkų sodžiuje, Gargždų višt. Kretingos apskr. Vos 5 mėn. Domukas neteko tėvo. Reikia stebėtis jo motinos išmintimi, kad ji, likusi našlė, sugebėjo valdyti ir pavyzdinai tvarkyti 28

KUN. D. LENGVINAS, Windsorio lietuvių Sv. Kazimiero parapijos klebonas, š.m. gegužės 23 d. atšventęs sidabrinį kunigystės jubiliejų; įšventintas kunigu 1940 m. gegužės 23 d. vyskupu J. Staugaiciu, Telšiu katedroje. Dabar sėkmingai tvarko jauniausią Kanadoje lietuvių parapiją Windsor.

nam kunigui D. Lengvinui. Po trejų metų buvo nukeltas tom pačiom pareigom į savo mielos tėviškės parapiją — Gargždus, iš kur, vos metus padirbėjęs, raudonajam tvanui antrą kartą užplūstant Lietuvą, skaudžia širdimi, kaip ir daugelis lietuvių, pasileido nežinomon kelionėn ir karo audrų niokojama Vokietija. Sustojo Meklemburge, bet neilgam, nes ir čia pradėjo artintis raudonųjų grėsmė. Ir vėl reikėjo nešdintis. Eichstaete sulaukė karo pabaigos. Pradėjus organizuoti pabėgusių stovyklas, apsigyveno Rebdorte, kur ejo lietuvių stovyklos ir skautų kapeliono pareigas. Nedidelėje Dornstatto prie Ulmo

WELLAND, Ont.

SESTADIENINĖ MOKYKLA mokslo metus baigė gegužės 1 d. Jau 5 metai, kaip šia mokyklą išlaiko ir joje mokytoja ar mokytojų personalą parūpina Tėvai pranciškonai. Anksčiau rūpindavosi L. Bendruomenės apylinkės valdyba. Mokyklą noriai lanko beveik visi to amžiaus apylinkės vaikai. Siemėt Tėv. Barnabo sveikatai sušlavus, mokslo metams užbaigti buvo pakviesta mokytoja Aldona Kutkienė, kuri tikrai nuosirdžiai atliko mokytojos darbą. Egzaminams buvo sudaryta komisija iš trijų asmenų. Tiktai buvo malonu stebėti iš šalies egzaminų eigą. Vaikučiai pasirodė labai puikiai pasiruošę: gerokai pramokę skaityti, rašyti ir neblogai susipažinę su Lietuvos istorija. Čia pasirodė Tėvų pranciškonų ilgų metų sunkaus darbo ir sunaudotų lėšų vaisiai. Po egzaminų mokyklos tėvų komitetas visų vaikų lankiusių mokyklą tėvų vardu Tėvams pranciškonams už pasia-

kojimą ir tokį didelį darbą pareiškė nuosirdžiai padėką. Taip pat gili padėką Aldonai Kutkieniui už mokytojų darbą. Visiems vaikučiams Tėvas Barnabas Mikalauskas, OFM, įteikė dovanėles. Po to sekė vaikų ir tėvų vaišės.

K. S.

MOTINOS DIENOS MINEJIMA surengė Welando apylinkės valdyba gegužės 9 d.

Tėvas Benediktas Bagdonas, OFM, pasakė puikų tai dienai pritaikintą pamokslą. Holy Ghost salėje minėjimą atidarė apyl. pirm. Aloyzas Viskontas ir po savo trumpos kalbos jis pakvietė paskaitininką J. Bluzą. Pastarasis kalbėjo trumpai, bet pasakė labai daug. Jis labai išsamiai nuskaitė motinos vaidmenį bei reikšmę šeimai, tautai ir valstybei. Po paskaitos sekė mininė dalis, kurią atliko šeštad. mokyklos vaikučiai, paruošti A. Kutkienės. Jie padainavo ir pasakė motinos garbei eilėraščius.

ateitininkų draugovės kongreso metu šventins savo vėliavas. Be to, didelis būrys jaunučių ateitininkų ir kitų duos įžodį. Ši procedūra bus labai trumpa, bet nuotalkinga.

Visi ateitininkai torontiečiai, ypač jaunimas, mokosi naujų liturginių giesmių, kurios bus giedamos kongreso pamaldų metu. Repeticioms vadovauja kunigas ir kartu muzikas B. Jurksas. Pirmosios pastangos atrodė lyg ir ne labai sėkmingos, bet antrojoje repeticijoje reikalai jau ėmė taisytis. Nėra jokios abejonės, kad torontiečiai šias giesmes giedos, kaip ir kiekvieną žinomą tradicinę giesmę. Geriausiai "veža" jauniai.

Lietuviškoji visuomenė yra prašoma derinti savo atostogas su pirmosiomis liepos savaitėmis, idant be rūpesčio galėtų dalyvauti ateitininkų kongrese liepos 2-4 d. Norintieji bus aprūpinti nakvynėmis.

Nakvynių tarnybos vadovas V. Aušrotas (34 Waller Ave., Toronto 3, tel. 763-1957) jau pradėjo registruoti torontiečius lietuvių, kurie sutinka, reikaliu esant, užleisti savo laisvus kambarius kongreso svečiams. Galintieji šią paslaugą suteikti yra prašomi kreiptis minėtų adresu.

Torontiečiai studentai ateitininkų kongreso išvakarėse rengia visiems studentams ateitininkams susipažinimo vakarą, kuris įvyks Šv. Jono Kr. parapijos salėje liepos 2 d. Šiuo reikalu jie jau išsiuntinėjo visoms žinomoms studentų draugovėms pakvietimus. Inf.

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

VYTAUTAS KASILIUS, vienas iš toliausiai meno pasaulyje pažangusių lietuvių dailininkų, gegužės 22 d. pristatė su savo 45 kūrinių Čiurionio Galerijoje Čikagos lietuvių publikai. Lietuvių jūrų skautų korp. "Gintaras" buvo šios parodos "kaltininkė".

Į parodos atidarymą atvyko rekordinis žmonių skaičius — apie 200, kurie čia išlausė Algirdo Antanaičio gana nuobodžiai perskaityto dail. Kasilio asmens ir kūrybos apibūdinimo. Paskaitininkas taip pat iškėlė ir dvi grupes — Gintarą ir Santarą — šviesą, Čikagos dailės mėgėjams davusias daug progų išvysti mūsų dailės meistrus.

Šios parodos kataloge apie dail. Kasilių, 1948 m. išvykusį į Paryžių ir ten tęsęs gyvenimą, rašoma: „Paryžiaus meno kritikai Kasilių lygina su Dufy, Chagall, Daumier ir Matisse. Kritiko Christian G. Stiebel nuomone, Kasilius šio pripažinimo sulaukė savo išskirtiniu savitumu, talentu technikoje ir idėjų naujumu. Jean Chabonon, kitas meno kritikas, tvirtina, jog Kasilius bekurdamas ir beįspėdamas savo romantini pasauli, žavi mus savo šviesiom vizijom, kuriose kiekvienas žmogus yra poetas, kiekvienas daiktas brangakmenis ir visi miškai — rojus sodai. Kasilius nustebino meno kritikus savo sugebėjimu išspręsti neįprastų spalvų ir kompozicijų problemas. Jo žmones yra elegantiški ir patrauklūs. Jie praeina pro mus tokiu grakštumu ir išdidumu, lyg jie būtų vieninteliai suradę jungtį tarp viduramžių mistikos ir asketizmo, tarp dabarties sarkazmo ir skepticizmo“.

Parodos leidinyje yra sužymėti 45 darbai — aliejus, pastelės ir litografijos. Dauguma jų yra nauji, mažai matyti. Nedidelė dalis jų buvo išstatyti seniai Klevelande surengtoje parodoje. Į Čikagoje vykstančią parodą buvo žadėjęs atvažiuoti ir pats dail. Kasilius iš Paryžiaus, bet negalėjo, kadangi ir ten, maždaug tuo pačiu laiku, vyks ta jo darbų paroda.

Tenka pastebėti, jog ne tik publikos, bet ir nupirkėjų kūrinių skaičiumi ši paroda, atrodo, bus rekordinė. Paroda, susilaukė susidomėjimo ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių tarpe. Ji buvo numatyta uždarai gegužės 30 d.

Minint parodas, reikia pažymėti ir kun. PETRO DZIEGORAIČIO tapybos parodėlę, kuri buvo atidaryta gegužės mėn. 19 d. ir truks iki birželio 30 d. dienašio "Draugo" patalpose. Šis pirmą kartą viešumom pasirodantis tapytojas yra išstatęs 26 darbus.

Taip pat yra minėtina ir lietuvių architektūros paroda Jaunimo Centre, kuri buvo surengta ryšium su Čikagoje vykusių Kunigų Vienybės seimu. Šioje parodoje (uždaryta gegužės 23 d.) buvo išstatyta daugiausia bažnyčių ar kitų bažnytinių įrengimų projektai, kuriuos čia parodė architektai: J. Mulokas, A. Kerelis, V. Petrauskas ir kiti.

KLASIKINIŲ FILMŲ FESTIVALIS

buvo surengtas gegužės mėn. viduryje. Jis sutraukė nemažą filmų gamintojų iš viso pasaulio. Festivalis, kuris vykio Illinois Institute of Technology patalpose, buvo įdomus ir lietuviams, kadangi jame dalyvavo ir vienas lietuvių filmų gamintojas. Čia su savo filmu "The Brig" pasirodė ir Jonas Mekas iš Niujorko, kuris yra žinomas ne vien tik kaip filmų gamintojas, bet ir kaip filmų kritikas ir filmų žurnalo "Film Culture" leidejas. Jonas Mekas šiuo metu garseja savo atkaklumu tikslu besiekiant. Jį amerikiečių spauda vadina kaip vienu iš Niujorko "pogrindžio" (underground) filmų gamintojų. Festivalyje be J. Meko dalyvavo

dar du tokie "pogrindininkai" — Stan Vanderbeek ir Gregory Markopoulos.

LIETUVIAI SPORTO MEGEJAI gegužės mėnesio laikotarpį irgi nebuvo nuskrastę. Vienas svarbiausių patiekalų čia jiems buvo pabaltiečių krepšinio ir tinklinio pirmenybės gegužės 15 — 16 dienomis. Buvo laukiama didelių žaidynių, bet iš didelio debesio išėjo tik mažas lietus. Nepasirodžius estų rinktinėms, varžybos buvo apkarpytos iki minimumo. Priešui buvo dar šioš toks "pridečkas" — vienos draugiškos latvių - lietuvių vyrų krepšinio rungtynės, matyt, norint varžybas ištesti į dvi dienas, o gal ir norint duoti publikai šiek tiek daugiau pasmaguriauti.

Kaip ir buvo laukta, abejos vyrų krepšinio rungtynės nusinėse lietuviui, net ir be "žvaigždžių" iš garsojo Waterburio. Viena Čikaga su dviem tovais iš Detroito (Čekausku ir Skaisgiu) ir vienu iš Toronto (Gudu) pajėgė parbukti latvius. Seštadienio neoficialiame susitikime latviai buvo sumušti 113:98, o sekmadienį — net 138:82. Lietuvių rinktinę stipriausiais ramstiais buvo Čekauskas (31 ir 27 taškai), Varnas (21—29), Modestavičius (21—16), Skaisgius (8—29). Taip pat gerai darbovė: Jesevičius, kuris žaidė tik vienerias rungtynes sekmadienį, augstasis Milleris, abu jaunieji — Gudas ir Miknaitis.

Už tai latviai atsigriebė jaunių krepšinyje, kuris baigėsi jų — 68:57 pergale. Taip pat latviai nusinėse vyrų tinklinio, o lietuviams buvo pranašesnės ir laimėjo moterų tinklinį.

Šių pirmenybių metu buvo platintas anglų kalba žurnalukas "Lithuanian Sports Review", atžymėtas 1965 m. gegužės mėn. data. Leidinėlis (leidžia LS K. Aras, redaguoja Povilas Zumbakis) 28 psl. iliustruotas. Jame rašo Algirdas Nasvytis, Vladas Adamkavičius, Valdemaras Baumanis, Mindaugas Vyngantas, Jonas Solūnas, Al. Varnas ir Povilas Zumbakis.

NAUJIEJI ATEIVIAI jau seniai planuoja pirkti ar statyti Lietuvių Kultūros Centra ir ten steigti Lietuvių Kultūros muziejų bei kitas svarbias įstaigas. Tuo srutin įsiterpę jau Amerikoje gimę lietuvis prekybininkas Stanley Balzekas, jaunesnysis, kuris, kaip atrodo, vienas savo įėjomis padarys tai, ko nepadarė įvairios grupės. Šis žmogus jau yra padaręs gerą užuomazgą Lietuvių kultūros Muziejui, kuris dar gal šiais metais bus atidarytas publikai. Jis anksčiau rinko įvairius senovės šarvus, ginklus ir panašias reikmenis; senesniai išligio ir didesnės vertės lietuvių bei Lietuva liečiančių eksponatų, nupirkdamas plačiai žinomą dr. Račkus liuanistikos kolekciją. Dr. Račkus, kuris šiuo metu yra Igininė, pardavė Balzekui savo kolekciją ir ją neužligo galės pamatyti platesni visuomenės sluoksniui. Kaip yra teigiama, ši kolekcija buvo rinkta dešimtmečius ir jos vertė siekia dešimtis tūkstančių dolerių.

NETRUKUS BUS ATIDARYTA antroji meno galerija, kurios organizatorius yra STASYS ORIENTAS. Jis yra surinkęs virš 200 dailės kūrinių, kurie laikas nuo laiko bus papildomi naujais darbais. Šios galerijos adresas — 2612 W. 69 St.

Taigi, Čikagoje prieš vasaros karščius nesnaudžiama ir veiklama įvairiais būdais, retkarčiais net stebinančiais savo apraiškomis bei rezultatais. Tai savotiškai geras ženklas — pastebima tam tikra konkurencija bei privati iniciatyva, nors grupinės pastangos Čikagoje daugiausia pasaksta asmeninių ar partinių intrigų tinkluose.

Kanados gimnazijoje mokiniai domisi įvairiu sportu. Pastaruoju laiku jie pradėjo domėtis fechtavimu. Nuotraukoje — 24 m. amžiaus Sigrda Gazzara rodo savo meną, išminktą Vokietijoje.

Tėvų kova už lietuviybės ugdymą

(Atkelta iš 3-čio pusl.)

Mokykliniame laikotarpyje šeimos šiluma taip pat reikalinga. Tėvai turi tamsi laikotarpyje rasti laiko vaikui: su juo lietuviškai pasikalbėti, lietuviškai knyga pasikaityti, išeiti pasivaikščioti ir pan. Nuo mokyklinio amžiaus vaikas pradeda turėti didesnių problemų, ir jis turi įprasti ateiti su šiomis problemomis į savo šeimą. Vaikui augant ir tas problema su tėvais besprendžiant, pastarieji turi pamatu iš vaiko valdovų tapti autoritetingais vyresniais draugais. O skirtumas tarp valdovo ir vyresniojo draugo yra labai didelis. Valdovas tik įsakinėja, o vyresnysis draugas stengiasi mažesniui įtikinti. Nepamirškime taip pat, kad viešojo švietimo sistema leidžia vaikui abejoti, turėti savo nuomonę ir tą nuomonę ginti prieš mokytoją. Mokytojų leidžiama vaiką bausti tik tada, kai vaikui pakankamai išaiškinamas jo nusikaltimas ir baumsės teisingumas. Deja, daugelis mūsų tėvų, būdami senosios mokyklos atstovai, nepajėgia prie šios naujos tvarkos prisitaikyti. Ir tai yra dažna mūsų šeimų nelaimių priežastis.

Seimos šiluma, ugdyta nuo pat kūdikystės, yra didelė priemonė tėvų rankose iki pat vaikų subrandimo ir net po jo. Imkime pauglių (teenager) amžių. Tame laikotarpyje jaunieji pergyvena revoliuciją. Gyvulių gyvenime tai laikotarpis, kai prieauglis meta tėvus tam, kad daugiau jų niekada nematytų. Mūsų vaikai šiame laikotarpyje pergyvena didelę dvasinę krizę, kuri padidėja dar ir dėlto, kad mūsų vaikai jau yra išsivieči, kaip ir jų tėvai. Jie blaškosi ne tik tarp dviejų kartų, bet ir tarp kelių tautų ir kelių kultūrų. Seimos šiluma, šviečianti jaunuoliui kaip šviesytis audroje, čia yra lemiamas veiksnys.

Autoriteto ugdymas

Salia šeimos šilumos, kaip minėjome, didelis veiksnys yra ir pagarbos autoritetui, ypač tėvų autoritetui, pajautimas. Nuo kūdikystės vaikas yra linkęs tą autoritetą respektuoti. Per savo pačių klaidą, tėvai šį autoritetą dažnai sugriauja jau vaikystėje, patenkinti kiekvieną jo užgaidą.

Pradedant mokykliniu amžiumi, tėvų autoritetą geriausia palaikyti geru pavyzdžiu. Tėvai turėtų įsidėmėti taisyklę: vaikai mus mato, seka ir pamėgdžioja nuo pat kūdikystės. Blogu pavyzdžiu mes

gadiname vaiką net ir tada, kai vaikas dar netgi rimtai nesupranta, kas čia darosi. Sakysime, bariniai seimose. Mažiausias vaikas, der ne nesuprastas barnio esmės, pajėgia suvokti, kad tarp tėvelio ir mamytės vyksta kažkas nemalonaus, atstumiančio, kad šeimos židinio ugnis yra užgesusi, ir jos vietoje pučia šaltas vėjas.

Dar blogiau, kai tėvai griauja savo autoritetą darydami patys tai, ką vaikams draudžia: sakysim rūko ar geria. Nieko negali būti blogiau, kaip dviguba moralė, kurią vaikas kartais mato iš tėvų pusės.

Viename mūsų studentijos seminare kartą išliko jaunimui priekaištas, kad jie per daug geria. Tas tiesa. Visi didesnieji mūsų jaunimo susibūrimai, šventės, suvažiavimai, koncertai, jei tik išvažiuojama iš namų, paprastai pasibaigia išgėrimu. I šį rimtą priekaištą jaunimas davė atsakymą: "Nuo pat vaikystės, kiek tik atsimenu, mūsų šeimoje džiaugsmas ir alkoholis ejo kartu. Matėme tėvus linksmus tik prie išgėrimo. Tad ir mes į tai įpratome: linksminamės su išgėrimu."

Panašiai yra ir su anglų kalbos naudojimu. Jau nemažas šeimų skaičius viena ar kita proga kalba nelietuviškai, o apie lietuvių kalbos grynumą niekas nekalba. Tad ko gi mes norime iš vaikų?

Griauna tėvai savo autoritetą ir tada, kai neturi aiškaus moralinio kodekso. Reikia skirti tai, ko vaikams negalima, nuo to, kas tik nepatartina. Labai dažnai pasitaiko, kad lygiai baramės už mažus ir didelius nusikaltimus. Tokiu nuolatiniu barimu atbukiname vaiko jautrumą, ir vaiką pagaliau blogas įprotis — nepaisyti to, ką tėvai sako.

Suglaudami visa, kas anksčiau pasakyta, pirmiausia turime konstatuoti, kad vaiku, atkrintančių nuo savo šeimos tradicijų, visad buvo ir bus. Mums, kaip išėjusiems, šie pavojai yra dar didesni, nes ne tik mes patys, bet ir mūsų vaikai nesijaučia tvirtai stovint ant kojų naujojoje žemėje. Todėl kiekvienam blogu atveju netenka kaltinti tik vienos pusės. Dalis kaltės krinta ir ant vaikų, ir ant tėvų, ir pagaliau ant visos mūsų visuomenės.

Seimos išlaikymas tinkamoje lietuviškoje ir apskritai moralinėje augtumoje mūsų sąlygomis yra didelis uždavinys. Didelis, bet vis dėlto galimas atlikti.

Kodėl rusai pardavė Aliaską?

P. LELIS

Šis didelis žemės plotas šiaurėje (apie 1,5 mil. kv. km.) kadaise neturėjo didelės vertės, o šiandien dėl savo geografinės padėties įgijo milžinišką strateginę reikšmę. JAV kongreso karinėse komitete aviacijos gen. Mitchell pareiškė: "Kas ateityje valdys Aliaską, tas valdys pasaulį". Dabar ten yra amerikiečių aviacijos, laivyno ir kariuomenės bazės, iš kurių galima kontroliuoti šiaurinio pusrutulio ir Ramiojo vandenyno apsaugą nuo užpuoliku, kaip tai paaiškėjo jau II D. karo metu.

Prieš šimtą metų Aliaską valdė rusai, bet jie neįvertino to krašto svarbumo ateityje ir puslėkio pardavė jį Amerikai. — po \$12 už kv. mylią. Bet ir amerikiečiai tada nevertino Aliaskos ir pirkto ją tik darydami rusams didelę malonę. Sunku įsivaizduoti kas būtų, jei šiandien Aliaską ir vakarų Kanados pakrantę valdytų sovietai!

Kaip rusai atsirado Amerikoje?

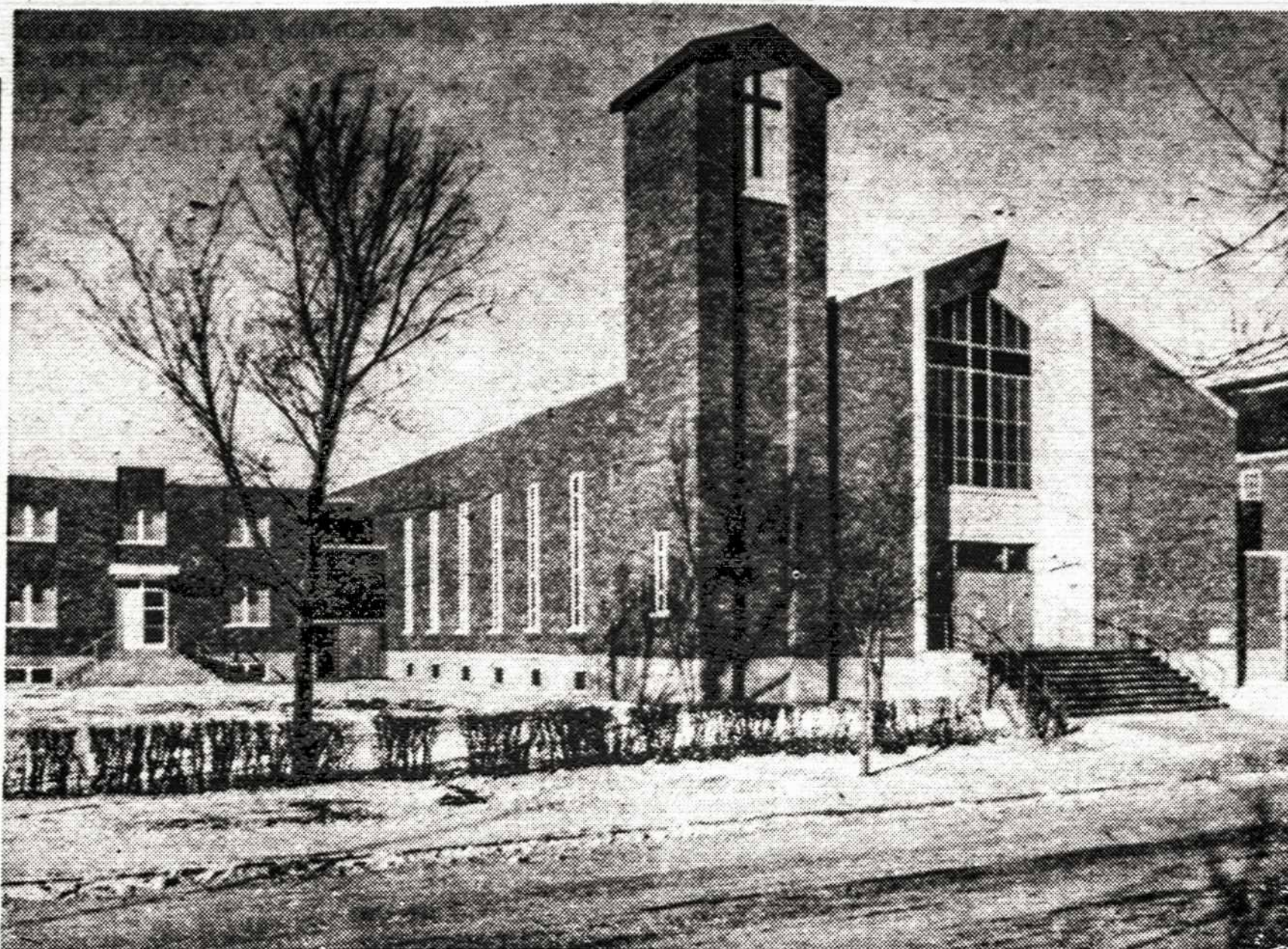
Užkariavę Sibirą, rusai greit pasiekė Ramiojo vandenyno krantus šiaurėje. Jau 1697 m. Ablassovas su kazokais užėmė Kamčatką, o kiek vėliau buvo užimtos Sachalino, Kurilų salos ir pasiekti Aliaskos krantai. Rusų tarnyboje buvęs danų jūrų kapitonas Bering dviejose ekspedicijose ištyrė plotus tarp Sibiro ir Aliaskos, Aleutų salas ir Amerikos žemyno krantus. Jis surado, kad tarp Azijos ir Amerikos yra laisvas jūrų kelias — per Beringo sąsiaurį. Tą sąsiaurį ištaisė perplaukę tik 1822 m. baronas Wrangel. Jūrininkas Šelichovas užėmė Amerikos Ramiojo vandenyno krantą šiaurėje, prijungė jį prie Aliaskos ir įsteigė Rusų Amerikos Bendrovę. Ji faktinai tą rusišką Ameriką valdė pagal caro vyriausybės duotą monopoliją. 1795 m. Šelichovui mirus, to krašto gubernatorium buvo paskirtas Baranovas, kuris jį valdė 25 metus. Tada indėnai jau buvo ginkluoti šaunamaisiais ginklais, ir netaip lengva buvo juos nukariauti. Be to, jie buvo anglių palaikomi iš Kanados pusės. 1799 m. Baranovas išplaukė iš Aliaskos su 500 laivelių flotilija paimti indėnų tvirtovės Sitka, bet jo kareiviai aleutai, susidūrę su indėnais, išlakstė. Baranovas turėjo didelį planą — paimti visą Ramiojo vandenyno pakraštį iki Vankuverio, o paskui gal ir Kaliforniją, kuri jau buvo nuo Meksikos atskiskyriusi, bet dar neprisijungusi prie JAV. Sulaukęs karo

laivų, Baranovas bombardavo Sitką ir ją paėmė 1804 m. Kanados plotuose tada veikė galinga anglių "Hudson Bay" bendrovė, kuri slapta ginklavo indėnus, norėdama išstumti rusus iš Amerikos žemyno. Baranovas ilgai kariavo su indėnais, bet vėliau įsiekio taikos, vedė Tlingite gimines vado dukterį. Jis perstatė ir sustiprino Sitko vietovę ir pavadino ją Naujuoju Archangelsku. Pastatė indėnams mokyklų ir kitokių pastatų. Su amerikiečiais jis buvo gerose santykiuose ir išvystė didelę kailių prekybą nuo Kalifornijos per Havajų salas iki Kinijos.

1819 m. Baranovui mirus, rusų Amerikos reikalai pradėjo smukti. Carų vyriausybė nelabai domėjosi ta kolonija, nes jos dėmesys visą laiką buvo nukreiptas į Europos ir Azijos reikalus. Tik gėri santykiai su Amerika padėjo tai rusų kolonijai kiek ilgiau išsilaikyti.

Po karo, tapęs prezidentu Johnas Adams ir valstybės sekretoriumi W. Sewardas, ėmė domėtis Aliaskos pirkimu. Nors amerikiečių viešojo opinija buvo prieš pirkimą, bet juodu nenusileido ir susilaukė net priekaištų. Pvv. Aliaska buvo vadinama "Sewardso šaldytuvu", "Johnsono meškurė" ir pan. Sewardas vedė derybas su rusų ambasadorium Steckl, kuris labai norėjo atsikratyti Aliaską, bet užs. reik. min. Gorčakovas, žiūrėdamas į ateitį, norėjo dar ją palaikyti.

Paskutinė rusų konferencija, nusprendusi Aliaskos likimą, įvyko 1866 m. pirmininkaujant carui Aleksandru II. Joje dalyvavo užs. reik., finansų, laivyno ir karo ministrai su patarėjais. Nors Gorčakovas labai priešinosi pardavimui, bet karo ir laivyno ministrai įrodinėjo, kad Rusija negalės apginti Aliaskos, kad Krimo kare netekus Juodųjų jūrų laivyno, pačios Rusijos gynybas susilpnėjo, o Ramiojo vandenyno laivynas (Nukelta į 9 psl.)

Pagal diplomuoto statybos inžinieriaus J. Labensko projektą pastatyta Švenčiausios Širdies bažnyčia Regina, Saskačevano provincijoje. Vietinė kanadiečių spauda palankiai įvertino projektą ir pažymėjo, kad jo autorius lietuvis

De Gaulle, gaullizmas ir kas toliau?

J. LANSKORONSKIS
Mūsų bendradarbis Paryžiuje

Kas yra gaullizmas?

Sunku jį apibūdinti. Visa politinė išmintis, visa veiklos programa užsienio politikoj, socialinė ir ekonominė vidaus politikoj priklauso nuo paties De Gaulle. Jis yra kartu ir valdžios vykdytojas, ir jos versmė. Vyriausybės nariai tėra jo minties aiškintojai ir vykdytojai, o klusnios daugumos parlamentas neturi jokios opozicinės galios. De Gaulle pasiekė, kurie save sutapatina su UNR, gaullizmą suveda į tris pagrindinius principus: 1. vykdomojo prado, t. y. respublikos prezidentui tautos suteikta galia vadovauti tautai ir valstybei; 2. tautinės nepriklausomybės primatas: pasilikdami ištikimi savo draugams (?), vadinasi, sąjungininkams, gaullistai esą virš visko stengiasi išlaikyti savo nepriklausomybę; 3. socialinės politikos primatas: "Mes, gaullistai, neturime naudoti demagogijos. Tik vienas tikslas svarbus — viso krašto gilus interesas, visos tautos bendras geris, nepataikaujant pasikioms tautinės bendruomenės dalims..."

Kiekvieno savo kalboje De Gaulle iškelia susirūpinimą priaugancia karta. Gaullistai ir kartoją, kad jaunimo politika yra vienišas tikras vilties pagrindas. Jei mums pavyks, sako jie, jaunimui išaiškinti kas mes, gaullistai, esame, jie sugebėsim jam perteikti mūsų idealą, būsimę laimėti. Taigi, mintys nejaunos, daug kartų girdėtos.

De Gaulle vaidmuo

Pats gen. De Gaulle terminą "gaullizmas" labai retai naudoja. Interpretuodamas rinkimų išdarys, jis pasakė: "Prancūzai nebūna nei karo, nei komunizmo, nei sukilimų, nei bado. Jie nori išsaugoti tai, kas turi..." ir dar pridėjo: "...o kai dėl gaullizmo, pamatysim rudenį..." Bet po šios sėdžio paskelbtam komunikate jis išakė įterpti jo paties sureduota sakini: "...šis rinkiminis konjunktūra nebuvo lemtinga (ne metitai pas en cause) tautiniam likimui, ir todėl nebuvo prasmės dalyvauti varžybose..." Tas sakiny pasmerkė tuos gaullistus, kurie rizikavo, ypač Paryžiuje, jo vardu reiklaudami ir kurie iš to nieko nelaimėjo. Aiškiau negalima pasakyti, kad UNR, be generolo oficialios paramos, mažai sveria.

Komunikatai ministerių tarybos, kuriai De Gaulle pirmininkauja, yra svarbi politinė operacija. De Gaulle požiūriu tie komunikatai, greta jo spaudos konferencijų ir kreipimųsi į tautą per televiziją, yra ta versmė, iš kurios plaukia visa politinė išmintis ir visos direktyvos, kurios turi įkvėpti visus jo valios vykdytojus. Kad tie ministerių tarybos komunikatai neprasilenktų su jo

Pranašai nesuklydo

Daug stebėtojų ir politikų, ypač UNR ir kitų partijų vadų, žiūrėjo į savivaldybių rinkimus kaip į rodiklį būsimiems prezidento rinkimams. Peranksti apie juos spėlioti. Negalima suplakti savivaldybių rinkimų su valstybiniais — prezidento arba parlamento. Savivaldybės natūraliai yra konservatyvios ir nemėgsta pakeitimų. Srašų blokavimas dar daugiau padidino pasipriešinimą naujovėms. UNR pralaimėjimas buvo numatytas, ir šį kartą pranašai nesuklydo. Bet esamomis aplinkybėmis, ar nebūtų klaida manyti, kad po De Gaulle gaullizmas neturi ateities? Gaullistams ir šį kartą, kaip ir prieš šėsis metus, nepavyko plačiau įsitvirtinti vietinio pobūdžio plotmėje, bet valstybinėje plotmėje jie yra įsitvirtinę neblogai. Konservatizmas, kuris jiems buvo žalingas savivaldybėse, yra daug naudingesnis vyriausybiniame plane. Kraštas priperto prie pastovaus politinio režimo, kuriame pranyko nuolatinių kabinetų krizės, kur vykdomoji valdžia tvirtai diriguojama, kur valstybės galva yra betarpiškai tautos renkamas. Iš konservatizmo kraštas nebenori tos tvarkos keisti, kaip nenorėjo keisti savo vietinės administracijos — tradicinės partijos išlaikė savivaldybėse, nes visuomenės požiūriu jos gerai tvarkė vietinius reikalus ir nebuvo intereso ju atstovų keisti kitais, nors ir iš viršaus peršamais, bet nežinomais ir neįsibandytais.

O kas yra UNR? Pagal min. R. Frey, ta partija turi prasipiešti apėrdama visą "centrinį sambūrį". Pagal buvusį min. pirmininką M. Debrę, ji turi pasilikti gryną partiją, atsižėmusi į valstybės doktriną. Pagal V. Giscard d'Estaing, ji turi tapti politinių telkinų federacija. Neliesiu tų formulių konkretesnio turinio. Nelengva jis ir išaiškinti, nes UNR yra ne tiek partija, kiek sąjūdis, visą savo jėgą semiasi iš De Gaulle valstybinės doktrinos.

Nė viena tų aptartųjų neatitinka sampratą, kurią valstybės galva turi apie prancūzų politinę bendruomenę. Generalas žiūri į gaullizmą lyg į tam tikrą sąjūdį, t. y. dvasinę būseną (état d'esprit), kuri betarpiškai kyla iš jo. De Gaulle (aš, De Gaulle, tautos pasauktas, jums sakau, aš, De Gaulle, t. y. Prancūzija... Aš ir jūs, prancūzės ir prancūzai, mes vėl apsiungėm Prancūzijos didei ir garbei atstatyti...). Retas kuris vienvandis yra panaudojęs tiek formulių, sutapatindamas save su tauta ir valstybe. Ta dvasinė būseną nesiremia jokia struktūra ar sandara, bet ji leidžia betarpišką dialogą su tauta. Jis gal tikrai tiki, kad jis yra tautos pašauktasis gelbėtojas, jos genijus, vadas. Jis todėl atmeta visas kliūtis, kurios kliudytų jo betarpišką kontaktą su tauta. Politinės partijos, taigi ir UNR, kiek ji pretenduoja būti partija, yra viena tu kliūčių. Jis nepakencia jokio skydo tarp savęs ir tautos. Jis jaučiasi tautos rinkiniu vienvandžiu. Jo, labai liberalinio diktatoriaus, požiūriu testinumo ir teisėtumo sampratos turi tokia vertė, kad jis sujungia ar mėgina sujungti rinkiminį principą su paveldimos monarchijos sistema.

Pranašai nesuklydo

Rinkiminio vajuos eiga parodė, kad senosios partijos nedaug prateities klaidų pamiršo ir nedaug išmoko. Grįžusios į valdžią, jos laikytusi daugiau IV Respublikos metodų, negu dabartinio režimo. Rinkikai gi duoda pirmenybę pastarajam prieš senąjį, ir jei šiandien įvyktų prezidento ar parlamento rinkimai, gal nesuklystant galima prileisti, kad jie balsuotų už UNR, išreikšdami tuo būdu valstybinėje plotmėje tą patį pastovumą, kurį jie parodė savivaldybinėje srityje.

De Gaulle šansai laimėti

Nors rinkimai ir parodė tradicinę partijų tam tikrą suklaukėjimą, bet jie atspindi ir jų atsijaušinimo galimybes. Paaiškėjo, kad įvairios "centristų" grupės, tiek kairiojo, tiek ypač dešiniojo sparno, turi šansų sudaryti jei ne vieną, tai bent dvi stambias partijas, pozicijas ir opozicijas, paliekant komunistus ir toliau izoliuotus. Naujas partijų persigrupavimas yra visų pripažintas ir ta linkme jau dabar vyksta įvairūs kongresai ir pasitarimai. Bet kelias yra sunkus ir ilgas. Vargu pavyks persiformuoti iki prezidentinių rinkimų. Apie tai — kitame straipsnyje.

HITLERIS - NARKOTIKŲ AUKA?

VYT. KASTYTIS

Gegužės 8 d. visame pasaulyje didesnis ar mažesnis iškilėmis buvo paminėta II D. karo užbaigos 20 m. sukaktis. Maskvoje ši proga panaudota dar vienai sovietų karinės galybės demonstracijai, kai tuo tarpu Vakaruose buvo stengiamasi atskleisti vieną kitą mažiau žinomą anų kruvinių dienų užkulius.

Šiuo atžvilgiu yra dėmesio verta neseniai V. Vokietijoje pasirodžiusi dr. H. D. Roehrs knyga "Hitleris — sunaikinta asmenybė", mėginanti įnešti šiek tiek šviesos ir kruvinojo diktatoriaus irracionalius, nežmoniškus veiksmus, visišką fizinį ir dvasinį bankrotą paskutiniems karo dienoms. Knygos autorius primena skaitytojams, jog Hitleris buvo vegetaras, vengęs ne tik alkoholio, bet net kavos, ir cigaretes žiūrėjęs kaip į didžiausią sveikatos priesą. Toks žmogus, atrodo, turėjo būti pajėgus atsisipirti didžiausiems smūgiams, o vis dėlto paskutiniaisiais karo mėnesiais jis buvo panašus į vaikščiojantį lavoną.

Sundaktaris ir diktatorius

Hitlerio protinio ir fizinio sužlugimo priežastimi dr. H. D. Roehrs laiko jo asmeninį gydymojo dr. Theodor Morell, kurį jis tiesiog vadina sundaktariu, nes nėra jokių duomenų, kad šis "stebukladaris" kur nors būtų išsilaim studijavęs mediciną. Savo kareją T. Morell pradėjo vokiečių prekybos laivuose ir lankydavosi Tolimuose Rytuose susipažino su narkotikais. Naciams atėjus į valdžią, jis ėmė verstis medicinos praktika Berlyne, pasiskelbdamas odis ir lytinii ligų specialistu. 1936 m. Hitlerį kamavo nervėsi skrandžio skausmai, kuriuos T. Morell išgydė tik jam vienam žinomų vaistų pagalba. Ši paslauga Hitleriui padarė nepaprastai didelį įspūdį, juo labiau, kad šis buvo linkęs į gamtos ir jos natūralių kelių garbinimą. Natūralios medicinos atstovą T. Morell jis pasirinko savo asmeniniu gydytoju, atstumdamas tikruosius autoritetus mokslineje medicinoje.

Subadytos rankos ir kojos

T. Morell santykiai su Hitleriu gerokai primena carienės Aleksandros ir Rasputino laikus. Savo piliulemis ir injekcijomis i venas jis įgavo visišką kruviniojo diktatoriaus pasitikejimą. Narkotikai Hitleriui teikė daug dirbtinės energijos, bet kartu ji padarė visišku švirkstu ir piliulių vergu. Dėžės buvo didinamos, injekcijos dažninamos. Dirbtinėmis priemonėmis įgyta energija kiekviena vakarą tekdavo slopinti kitais vaistais, kad būtų pašalinta nemiga.

Karo pradžioje dalį T. Morell piliulių ir injekcijų skysčio turėjo progos patikrinti prof. Schenk Miunchene. Radęs neįtikėtinai di-

delę narkotikų koncentraciją, ap linkiniais keliais jis mėgino išpėti Hitlerį apie gresiantį pavojų sveikatai. Jo visos pastangos nuėjo niekais. Sundaktarį T. Morell mėgino demaskuoti ir SS vadas Himmleris jau 1941 m., bet ir jį jo išpėjimus Hitleris numojo ranka, visiškai pasitikėdamas savo asmeniniu gydytoju.

Yra liudininkų, tvirtinančių, jog į karo pabaigą per metus Hitleris gaudavo iki 3.000 injekcijų i venas. Jo rankos buvo taip subadytos, kad T. Morell injekcijas buvo priverstas leisti i kojas. Vieną dieną T. Morell atvyko pas dantų gydytoją pakeisti sulaužytos dirbtinių dantų protezės. Pasirodo, darant injekciją į koją, skausmo nemėgstantis Hitleris jam batų išpyręs i veidą ir sulaužęs dantis...

Vizijos ir intuicija

Narkotikų veikimą yra pastebėjęs ne vienas liudininkas. Bene aiškiausiai jų veikla buvo jaučiamą specialiam pobūviu, kai Hitleris, grįžęs iš kelionės po Norvegiją, staiga pradėjo pasakoti savo išpūdžius apie gražųjį Sogne fiordą, kur jis, girdi, įrengsias kurorodą, kokio pasaulis dar nėra matęs. Ši vasarvietė turėjanti taurės pavidalo stiklinį baseną, naktia nuspalvintą šviesų jūra, o po jo stogu paradosiančios gražiausios moterys pasaulyje. Sogne fiordas plačiomis autostradomis ir milžiniškais tiltais būsias sujungtas su Trečiuoju Reichu... Akių žvilgsys ir žodžių patosas aiškiai rodo, jog šiuos utopiškus planus dėsto ryši su realybe praradęs žmogus, kurį veikia fantazijos psalus.

Karo pradžioje Hitleris nekarta buvo nustebinęs savo generolus drąsiais planais, atnešusiais laimėjimą po laimėjimo, nors jam, I D. karo grandiniui, niekada nebuvo tekę studijuoti augštojo kariu mokslo. Spremdimus jis dažniausiai darydavo remdamasis savo intuicija, kuriai nemaža reikšmės teikė net toks garsus karo vadas, kaip feldmaršalas Rundstedtas. Tačiau tas pats feldmaršalas yra pastebėjęs, kad į karo pabaigą Hitlerio sprendimai būvę jau tik antrarušiai ar net trečiarušiai. Tą patį tenka pasakyti ir apie jo kalbas — kadaise jos iki pasiutimo jaudrindavo vokišką "antžmogiu" minias, o vėliau jau neįtikindavo net artimiausiu bendradarbiu ir generalinio štabo nariu.

Galima sutikti su dr. H. D. Roehrs tvirtinimu, jog narkotikai turėjo daug įtakos Hitlerio veiksmams, tačiau, iš kitos pusės, būtina pabrėžti, kad tokie pasaulinio masto žudikai, kaip Hitleris ir Stalinas, negalėjo būti normalūs žmonės. Jų asmenybės žlugimo tenka įsivaizduoti pačioje prigimtyje, tėvų ir protėvių raidos linijoje.

Ekskursija Kanados sostinė

Toronto SLA 236 kuopa ir vietos šauliai surengė gegužės 22 d. ekskursiją į Otavą. Ekskursijos dalyvis V. Šibulis atsiuntė platoką jos aprašymą. Jame sako, kad ekskursija nebuvo labai gausi, bet jauki ir įdomi. Autobusas gana greitai atvežė ekskursantus į miestą, kur dar prieš pietus buvo laiko aplankyti įvairias idomybes ir pasigrožėti žydinčių tulpių plotais. Po pietų buvo daug laiso laiko privatiems lankymams. Ypač malonus buvo susitikimas su Otavos lietuviu, kurie parodė didelį nuosirdumą bei svetingumą aprodami miesto įžymybes. "Rytojaus dieną 10 v. r. 4 ar 5 automobiliai atvyko prie mūsų viešbučio, paėmė visus ekskursantus ir vežiojo po miestą. Apie 1 val. vėl sėdome i ekskursijos autobusą, apžiūrėjom dar muziejų, kuris atidaromas tik nuo 2 v. p. p. parlamento rūmų, valstybinę galeriją. 6 v. r. išvykome iš Otavos atgal i Toronto pilni gražių išpūdžių bei prisiminimų".

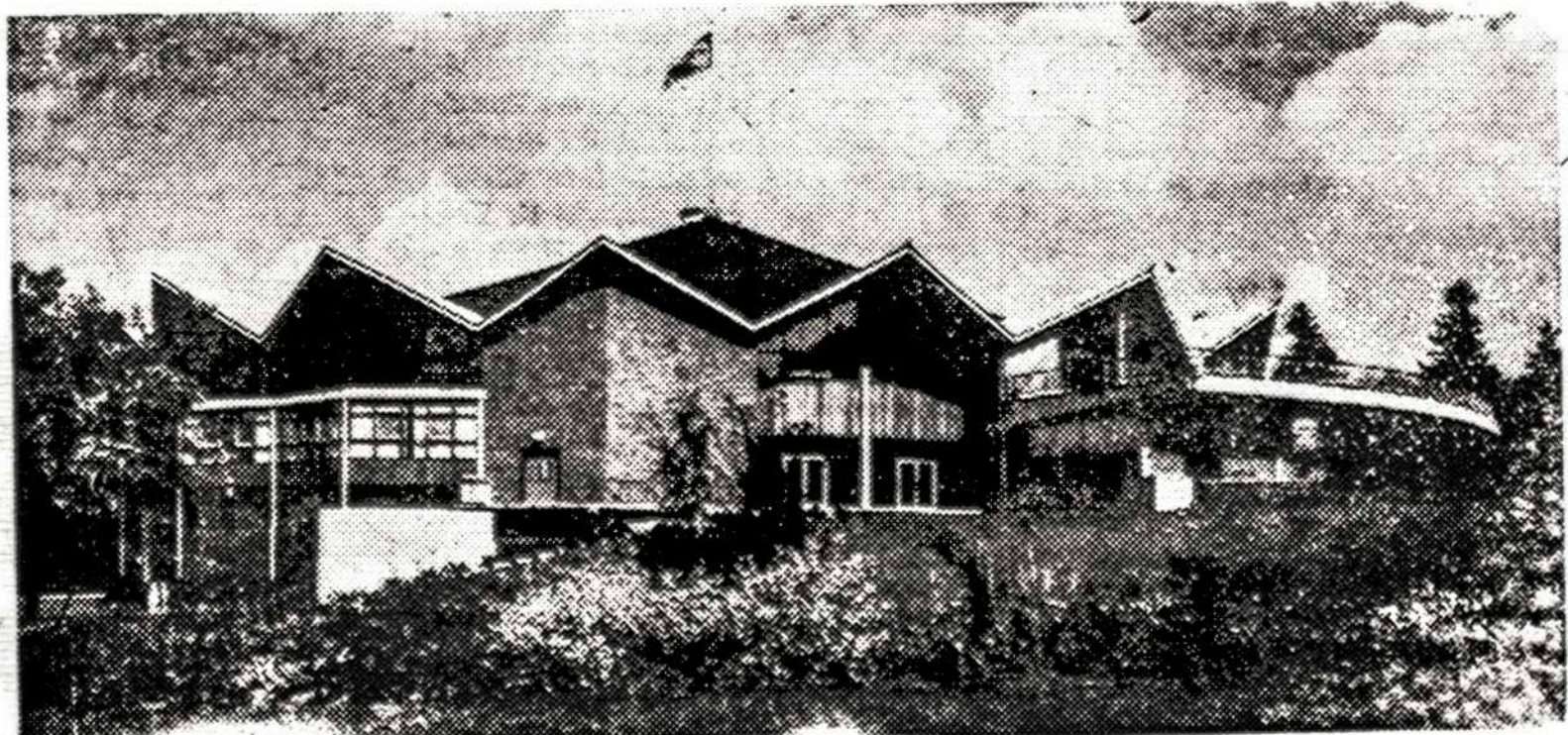
Kitas korespondentas V. M. apie ekskursiją rašo: "Oras išvykai pasitaikė labai geras. I susirinkimo vietą nevėsi susirinko, kurie buvo užsirašę. Artėjant laiku išvykti, vadovas skaičiavo susirinkusių ir nepatenkintus ištaurė: "Ne tik vėluoja, bet ir meluoja. Bet kadangi susirinkusiųjų nuotaika buvo labai gera, tai vadovo nepasitenkinimas neilgai truko..." Aprašęs savo išpūdžius Otavoje, korespondentas priduria: "Su Otava atsisveikinome ir namo pajudėjome 6 v. vakare. Važiavome su muzika ir daina. Muzika geriau sekėsi negu daina, nes grojo vienas tikrai virtuozaiškas, o dainavo beveik visi. I Toronto sugrįžome 11 val. vak., bet kol pasiekėme namus atėjo ir vidurnaktis. Buvo pareikšta pageidavimų dažniau suorganizuoti panašių išvykų."

Baigiant belieka pareikšti padėką Otavos lietuviams: p.p. Šimanskiams, Trečiokams, Ališaus-

S. m. kovo 3 d. 60 m. amžiaus sukako Gediminui Galvanuskui - Galvai. Jis gimęs Zizonių km., Vabalninko valsč., Biržų apskr. Ekonomistas, tarptautinio ūkio studijas gilinęs įvairiose užsienio miestuose. Lietuvoje dirbo įvairiose ministerijose, buvo prekybos instituto docentu, 1941 m. Biržų miesto burmistru; visos eilės laikraščiu, žurnalų nepr. Lietuvoje ir išvykioje bendradarbis; 1953—1955 m. vadovavo VLKHO informacijos tarnybos radio skyriui. Šiuo metu gyvena Čikagoje, JAV; nuolatinis "Tėviškos Žiburiai" bendradarbis nuo pat jų įsteigimo. Sveikiname mieląjį bendradarbį, akyliai budintį lietuviškosios spaudos baruose ir linkime ištvermės.

kams, Morkūnams, Radžiui už draugiškumą, pavažinėjimą po apylinkes, pavidžiojimą po muziejų ir parlamento rūmus. Išvykos dalyviai dėkoja p. St. Jokūbaičiui ir p. V. Bačėnui už suorganizavimą ir vadovavimą. Pagyrimas ir padėka priklauso taip pat autobusų soferiui, nes visus išvežė ir parvežė gyvus ir sveikus, o važiuojamas namo buvo nuostabiai greitai.

Garsusis Stratfordo teatras Kanadoje, sutrauktas minias žiūrovų vasaros metu. Siemet jis pradės sezoną birželio 14 d. ir bus atdaras iki spalio 2 d. Tame teatre pakviesta dainuoti šį sezoną ir sol. L. Sukytė

Nuotr. Financial Post

Nesudilo per septynius šimtmečius

700 metų nuo Dantės Alighieri gimimo

Visas kultūringasis pasaulis šiemet mini didžiausiojo visų krikščioniškųjų amžių poeto Dantės Alighieri 700 metų gimimo sukaktį. Tiksliai gimimo diena nėra žinoma, bet pagal „Dieviškąją komediją“ (Rojus, XXII, 110) gimęs Dvynių ženkle, t. y. tarp gegužės ir birželio pabaigos 1265 m., „Vita Nuova“ (Naujas gyvenimas, apie 1295) yra pirmas žymesnis Dantės kūrinys, pusiau proza, pusiau poezija (25 sonetai, 4 kanconos), pavaizduota, kaip žemiškoji meilė Beatricėi (liet. Laiminancijai, Palaimutei) virsta dangiška, išryškinta didžiausiam Dantės kūriny „Dieviškojo komedijoj“ (1307-21, parašytoj Dantės ištėrime iš gimtosios Florencijos). Kaip Dantės mokytojai šv. Albertas Didysis buvo vadinamas „doctor universalis“, šv. Tomas Akvinietis „doctor angelicus“, taip pats Dantė, pasaulinis poetas, vėliau gavo „poetą divinus“ (dieviškasis dainius) titulą, nes rašė apie galutinius žmogaus gyvenimo dalykus — am-

žiną pasmerkimą ar palaimą. Komedią, pagal Dantę, reikė veikla su gera pabaiga (priešingai tragedijai). Jis pats ją vadino „il poema sacro“ — (šventoji poema). 15 šimt. pabaigoj Komedią buvo pavadinta „opus divinisimum“ (dieviškas veikalas), ir iš to „Dieviškoji komedią (Divina Commedia). Šiuo veikalu, parašytu terci-nom, ypatingai skambiom eilėm originale, Dantė užsitarauja „praeceptor mundi“ (pasaulio mokytojas) titulu, nes, pagal augščiausią krikščionybės sampratą, rodo žmogui kelią iš nuodėmės į palaimą (po 30 giesmių apie pragarą, skaityklą ir rojų — dangų) ir kaupia jame visą viduramžių mokslo iš filosofijos, teologijos, istorijos universalų žvilgsnį siekdamas net mūsų senųjų prūsų ir lietuvių gyventas žemes. Dantės vadovas per pragarą ir skaityklą buvo romėnų poetas Virgilijus, per rojų — Beatricė ir šv. Bernardas, kurio užtarymu poetas pamato ir pačią šv. Trejybę.

Vidus Švenčiausios Širdies bažnyčios Regina mies te, Sask. Jos projekto autorius — dipl. statybos inž. J. Labenskas

Gyvenimas filmuose

SEKLIŲ KOMEDIJA

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

„Masquerade“. Vis daugiau pagaminama filmų, pajuokiančių ankstyvesnius įvairių žanrų filmus. Slapto agento 007 — James Bond filmų serija su stipria komiško doze bandė pavaizduoti šnipų ir seklių gyvenimą. Štai dabar „Masquerade“ dar sėkmingiau pasiūlo ir iš Bond serijos. Siam filmui tekstas parašytas artimai prisilaikant Victor Canning romano „Castle Minerva“. Knygos neskaitysiems būtina ši filmą sekti nuo pradžių, kad būtų kiek įmanoma susiorientuoti kas ką apgaudinėja ir kas ką seka.

Viskas prasideda gana ramiai, britų diplomatas besirūpinant užsitikrinti Artimųjų Rytų naftos išteklius. Jack Hawkins, lyg vėlesnių laikų „Lawrence of Arabia“ herojus, laikomas prityrusiu arabų pasaulio žinovu ir už reik. ministerijos nusamdomas neoficialiai misijai. Fiktyvinėje arabų valstybėje mažamečiui soto pavideldžiui dar trūksta trijų savių iki 14-to gimtadienio. Tik tada jis taps pilnutiniu ir teisėtu krašto valdovu. Užtikrinti jauno princą saugumui, o ypač britams palankiai sutarčiai dėl naftos eks-

portacijos, būsimasis karalaitis turi būti pagrobtas ir paslėptas. Hawkins priima šį uždavinį, bet kaip pagalbininką išreikalauja buvusių kovų draugą amerikietį kari, kurio rolėje pastebime Cliff Robertson. Sie du draugai suplaukioja ir įvykdo princą pagrobimą ir paslepia jį Ispanijoje. Bet tai tik įvykių pradžia: pati įtampa auga su kiekviena neprašytą scena. Daugiau atidengti būtų neat-sargu, nes tai tik sumažintų staigmenų malonumą filmą žiūresnėms.

Jack Hawkins komiškoje rolėje jaučiasi visai puikiai ir patraukliai, nors iki šiol daugiausia jį tekdavo matyti dramatinuose vaidmenyse. Didelė staigmena — tai sekti Cliff Robertson, vikriai Fairbanks stiliuje išsiskantį iš kebliausios situacijos.

101 minutę trunkantis filmas šalia įvairių nuotykių parodo ir eilę autentiškų Ispanijos gamtovaizdžių, pateiktų puikiose spalvose. Šis nuotaikingas filmas tinkamas suaugusiems ir jaunimui.

„In Harm's Way“. 1941 m. gruodžio 7 d. japonų Pearl Har-

bor užpuolimas, jau nekartą panaudotas filmuose, duoda pradžią bei vedamą mintį ir paskutiniam Otto Preminger kūriniui.

Filme apstu žemės, vandenyno ir oro kautynių vaizdų, bet visa tai jungiama nuvalkiotu melodraminiu turiniu. Tikrai nesudarys garbės Amerikos laivyno kovotojams, kurie dažnai pavaizduojami kaip prasilenkia su įvairiais dešniais ir normomis. Buvusių karių įvykių herojai filme rodomi perneįję banaliai Peyton Place stiliuje.

Išpūdingai atrodančios jūrų mūšio scenos, sukauptos prieš filmo pabaigą, atliktos tik su modeliais Meksikos įlankoje. Panašiai dirbtina ir daugelio veikėjų vaidyba. Daugeliui vaidmenų palikta visa eilė didesnio vardo artistų, kaip pvz. Dana Andrews, Stanley Holloway, Burgess Meredith, Franchot Tone ir kt., bet režisoriui nei kiek nesistengė išlygiuoti ir pagilinti jų charakterizavimo. Daug sėkmingiau pasirodė Henry Fonda, Patricia Neal, John Wayne ir Kirk Douglas.

Šalia keleto sensualiųjų scenų, kurios filme atrodo gana dirbtinai, pripildytos, kapitonai, o vėliau admiralai, nelegali draugystė su viena slaugė, rodoma kaip savaime suprantama išvada. Filmas, kitais atžvilgiais menkesnis už vidutini, dėl moralinių trūkumų nepatartinas jokiai žiūrovų kategorijai.

— Aš, — sakau, — iš šalčio nutįpsiu gegužės mėnesį Nidoj.
— Nenutįpsi, — apramino jį.
— Perkelsim tau atostogas į liepą, į patį draugas, gražumyną. Anais laikais tik ponybė liepos mėnesį po pajūrius, kurortus telakstė. Perkelsim. Būk ramus.

BIRŽELIS

Nuėjau į vietkomą konkrečiai išsiaiškinti: ar į Palangą liepos mėnesį aš važiuoju, ar į Nidą?
— Žmogau Dievo! — klyktelejo vietkomo narys. — Juk į Palangą tik du kelialapiai.

— Aš vienas, — sakau, — man ir vieno užteks.

— Ne ta, — sakau, — prasmė, kad vieno, bet kad ir to vieno nebėra. Iš kur mes tau, žmogau, pagimdisim Palangą, jeigu ją pamėm planuotojas? ...

— O ... Nniida? — net užspringau nuo tokios staigmenos.

— Nida, brangiausias tu mano, seniai užimta vyriausio inžinieriaus. Juk žinai, kaip jis baisiai miršta dėl ungurių. Bet palauk, brangučiuk, — nutraukė jis pats save. — Gal tau Birštoną sukombinuosim. Stebuklinga planetos vietytė. Pats ten buvau su reumatu.

— Kad man ne reumatas, — įnirtau aš. — Man širdis negaluoja.

— Jei širdis, — pašoko jis, — tai nesijaudink taip, brangučiuk. Širdžiai svarbiausia ramybė ...

Jis ilgai žiūrėjo per akinius kažkokius sąrašus, prirašytus įvairiaspalviais pieštukais. Ilgai dūšavo, ilgai raukėsi, ilgai pešiojo sau ausį. Galų gale taptelėjo per petį:

— Sunku. Bet kaip tau, kaip tokiame pasižymėjusiam darbininkui ir pirmūnui, padarysim. Va, — jis bakstelėjo portsigaru į vieną užmurmintą sąrašo tašką ir spinduliuodamas pranešė: — Tiesiai, brangumyne tu mano, į Lėkėnus. Nuo antros spalio pusinės ...

Grįžęs namo niršau, perpykau, persiutau, kumščiu vos stalo valgoma jam nesuturkiau, o galų gale paėmiau naujųjų vaistų, kuriuos poliklinika prisakė gerti, atsigulau ant sofos ir susidėjau rankas. ... Ką tu čia ištrankysi, išskaldysi. Direktorius lieka direktorium. Tokia jau natūra. ...

Lietuvių gimnazijos mokiniai Kennebunkporte vaidina Vinco Krėvės „Silkes“. Iš kairės: Marcelė — Gintaras Buivys, žydėlis — Eduardas Kvietys, motina — Rimas Paliulis, piemenėlis — Juozas Gudinskas, Monika — Jonas Kundrotas. Režisavo B. Kerbelienė.

Ir vagia man amžinai

PETRAS JUODELIS

Ir daug pavasarių laukais nuėjo —
Ir gelmė, be ateities ...
Linksmi pavasari vienas žiūrėjo —
Daugiau jis rankų neties ...

Dangaus bedugnėn nuskeno jaunystė,
Ir jos — žvaigždynai neduos ...
Sekundes linksmas vis noris išvysti;
Tyliai sutirpę žieduos ...

Dangus ir žemė tik žydi ir žydi,
Kur slysta akys — žiedai ...
Jaučiu metoli kažkas mane lydi
Ir vagia man amžinai ...

Maino saulėlydžiuose

Ak, Maino krantais ištįsta šešėliai ...
Ir vakaro žaros dažo medžius.
O rausvos tos spalvos blėsta čia vėliai —
Iš upės apglobia rūkas krantus.

Cia krūmė lakstutė čilba giesmelė —
Sidabro aidas lyg bėga krantais ...
O mano benamio liūdna dalelė
Surišo tas skausmas širdies jausmais.

Ak, Maino krantuos užgeso ten žaros,
Ir nakties ramybė slenka tyliai ...
Vis čilba jį krūmė — liūdna man daros,
Kur Ventos skardžiai, gimtįje laukai?

Zvaigždynų plotais vis rieda mėnulis,
O Maino vanduo čiurolena tyliai ...
Tik mano, ak, širdį skausmas užgules,
Ten, toli tėvynė — josios vargai ...

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DVIEJŲ DAILININKŲ PARODA

Gegužės pradžioje užsibaigė daugiau nei savaitę trukusi dail. J. Pautieniaus ir dail. pl. J. Andriausono paveikslų paroda Los Angeles Liet. B-nės Namuose. Lankytojai nupirko J. Andriausono realistinės tapybos šešis darbus, o dail. J. Pautieniaus — net per dvidešimt iš 36 išstatytų.

PROF. DR. BR. VASKELIS filistetrių skautų s-gos Niujorko skyriaus suelgoje skaltė paskaitą tema „Baltrušaitio vieta lietuvių literatūroje“.

KUN. A. STANIUKYNAS 100 M. GIMIMO SUKAKTIS. Gegužės 4 d. suėjo 100 metų, kai gimė a.a. kun. dr. Antanas Staniukynas, Sv. Kazimiero seserų vienuolijos organizatorius. Jo išsamų gyvenimo aprašymą paruošė dr. A. Kučas. Veikalas jau spausdinamas. A.a. kun. Staniukyno graži statula yra Sv. Kazimiero vienuolijos centrinio namo priekyje, Čikagoje.

NESENIAI UŽTIKTAS Ispanijoje vadinamas Katalonijos žemėlapis, pagamintas 1475 m., parodo Vilnių kaip Lietuvos sostinę ir svarbų prekybos centrą. Pridėtam aprašyme pasakyta, jog per Vilnių yra gabenamos prekės ir visos puses, o tame mieste esą didelį sandėliar ir viešbutis užsienio pirkliams. Prekyba tais laikais vyko au-deklais, druska, ūkio įrankiais, ginklais, brangenybėm, vynu, balsamu ir pan. Tos prekės buvo išstatomos Vilniaus rinkoje. Kaikurių jų buvo atgabenamos iš Persijos, Indijos ir netgi Kinijos ir buvo nuvežamos į visas šalis Vakarų Europoje.

LITUANISTIKOS INSTITUTAS (ne Čikagos Pedagoginis) atidavė spaudai savo metraščių „Lituanistikos Darbai“ pirmą tomą. Gegužės 16 d. Vašingtone buvo susirinkusios bendram posėdžiui dvi Lituanistikos Instituto redakcinės komisijos: monografinių leidinių, kuriai pirmininkauja Pėnssylvanijos un-to prof. A. Sennas, ir metraščių. Buvo aptarti Instituto leidinių reikalai ir galimybės.

ALF. ŠESPLAUKIS - TYRUOLIS, profesorius Just. Dame universitete South Bend, Ind., yra pakviestas redaguoti lietuvių literatūros visų vokiečių enciklopedijoj „Der Grosse Brockhaus“, kurios 17-toji laida leidžiama Wiesbadene, Vokietijoje; bus 20 tomų. Be to, jis atliekamu laiku vertė poezijos kūrinius ir rašo studijas. Jis baigė versti Dantės sonetus ir rengia juos spaudai. Apie Maironį yra parašęs 100 psl. studiją. Joje parodo autentišką Lietuvos dainių, kurį labai iškreipė okupuotos Lietuvos rašėvos.

VYTAUTO DIDŽIOJO GIMNAZIJAI Vilniuje š.m. sueina 50 metų. Sukaktį paminėti ruošiasi Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga.

NELEI MAZALAITĖ - GABIENĖ, „Aidų“ premijos laureatė, pagerbit gegužės 23 d. Newark, N.J., K. Gri-gaitytės ir Fredo Graudžių-Graudžių

tuviška garsinė filmo kopija, papildyta prancūziškais užrašais.

JUOZO GRUODZIO MUZIKOS

TECHNIKUMAS Kaune paminėjo 20 m. veiklos sukaktį. Per šį laikotarpį jis yra paruošęs ir išleisęs 610 muzikines kūrybos dirvonus 610 specialistų, kurių tarpe garsiausi yra kompozitoriai J. Bašinskas, V. Jurgutis ir V. Bagdonas, susilaukę pripažinimo ir už Lietuvos ribų. Technikume ruošiami dainavimo, chorinio dirigavimo, liaudies instrumentų, teorijos kompozicijos ir kt. specialistai. Šiuo metu čia mokosi 350 moksleivių.

DAIL. AUGUSTINAS SAVICKAS yra paruošęs spaudai menotyro veikalą „Lietuvos peizažas“. Apgynęs disertaciją ir gavęs menotyros kandidato laipsnį, plačiai reikišiasi publicistikoje. Apie ateities svajones ir planus jis sako: „Tapytojas apie svajones nekalba, jis jas nutapo. Norėčiau apibendrinti savo kelionių išpūdžius, plačiai juos iliustruoti tuo metu padarytais piešiniais. Galvoju išleisti prisiminimų knygą apie savo tėvą-rašytoją, apie draugus ir reikšmingus mano gyvenimo išpūdžius ir parašyti ją ne iš menotyrininko pozicijų, o daugiau literatūriškai, gal net su humoru. Tačiau pagrindinės mano jėgos priklauso tapybai...“

PRAHOS FILHARMONIJOS simfoninis orkestras Vilniuje davė du koncertus. Pirmąjį, kuriame buvo atlikti pasaulinio masto kompozitorių kūriniai, dirigavo Karelis Ančeranas, antrąjį — čekų muzikos koncertų dirigavo Boguslavas Martinu, kadaiše buvęs šio garsaus kolektyvo smuikininku. Simfoninė čekų muziką papildė sol. Vera Soukupova, atlikdama G. Malerio vokalinių ciklų „Dainos apie mirusius vaikus“. Vilniaus operos dirig. Alg. Kalinauskas savo recenzijoje rašo: „... Norėjęs tik pabrėžti jų platų, dainuojantį styginių alsavimą ne tik melodiniuose epizoduose, bet netgi ir greituose pasauzuose. Kiekvieną klausytoją, be abejo, paverė choraliniai pučiamųjų akordai, skambantys lyg vargonai. Kartais atrodo, jog tai groja ne didelis kolektyvas, o vienas žmogus — toks nuostabus darnumas pasiekiamas...“

VILNIAUS TELEVIZIJOS STUDIJA žiūrovams pateikė Just. Marcinkevičiaus apysakos „Pušis, kuri juokėsi“ inscenizaciją. Ją paruošė ir režisavo A. Borisienė, dekoracijas sukūrė dail. V. Gatavymaitė, filmavimo darbus atliko J. Bortyrius, G. Dabkus ir J. Vaitulevičius. Pagrindiniuose vaidmenyse pasirodė aktorai A. Radzevičius, A. Rosenas, R. Paliukaitis, L. Noreika, A. Saulėvičius, A. Bružas, B. Talačka, P. Stankevičius ir kt.

JADVYGA ČIURLIONYTĖ, didžiojo kompozitoriaus ir dailininko sesuo, parašė teorinį veikalą apie lietuvių liaudies muzikos pagrindus, kuris šiemet bus išleistas Leningrade. Ilgus metus ji yra dėstiusi Vilniaus konservatorijoje, ruošdama muzikologus ir folkloristus. Ji taipogi redagavo savo brolio M. K. Čiurlionio kūrinius, A. Juškos ir S. Stanevičiaus tautosakos rinkinių melodijas, išleido dvi stambias liaudies dainų rinkines. Bene didžiausias jos nuopelnas — naujoji folkloristų karta, kurios eilese stipriai reikišiasi jos buvusios mokinės: G. Četkauskaitė, B. Nainytė, D. Kuzinienė, V. Gailiūnaitė ir kt. Pastaroju metu su G. Četkauskaite ji yra paruošusi stambų liaudies dainų rinkinį „Džukų dainos“, papildytą išsamiu įvadu ir komentarais. J. Čiurlionytė didelį dėmesį rodo vaikų muzikinei literatūrai. Jau neįprkl. Lietuvoj buvo išleistas jos muzikinių pjesių rinkinys vaikams „Mažasis pianistas“, o 1948 m. — „Lietuvių liaudies dainos vaikams“. Dalis šio rinkinio dainelių yra pritaikyta vaikų chorams. Nemažiau vertingos ir jos fortepijoninės pjesės vaikams, sukurtos vėlesniais metais.

DAIL. R. KRUKAITĖS darbu paroda surengta Vilniaus dramos teatre. Lankytojus daugiausia domina skoningi Vilniaus peizažai, kuriuose matomas geras architektūros jausmas, lėtas, plaukiantis ritmas, savo pilkumu maloni gamta. Nemažiau įdomūs ir jos kiti darbai liaudies skulptūros motyvais. Dailininkė yra žinoma vitražiste, taikomosios dailės specialistė ir meno kritikė, plačiai besireikiškianti spaudos puslapiuose, ypač grafikos ir taikomosios dailės klausimais.

GOETHE'S „FAUSTA“ Vilniaus dramos teatre pastatė rež. J. Rudzinskas. Veikalo vertimą parūpino žinomas vertėjas A. Churginas. Apie šį spektaklį rež. J. Rudzinskas spaudai yra pareiškęs: „... sumanymas manėje jau seniai brenė. Jau statydamas „Hamletą“ ir „Dugne“, aš dar kartą įsitikinau, kad klasikiniuose veikaluose iškeltos problemos yra artimos ir nūdieniam žiūrovui. „Fausto“ mintys, mano supratimu, turi ir šiandien skambėti aktualiai, jaudinti žiūrovą. Jaudina jos ir mūsų kūrbinį kolektyvą...“ Pagrindinius vaidmenis sukūrė: Fausto — H. Kurauskas, Mefistofelio — J. Rygertas, Margaritos — R. Pauliukaitytė, Valentinio — L. Noreika, Martos — L. Kupstaitė, Wagnerio — P. Zilonas. Dekoracijos — dail. J. Jankaus, drabužių eskizai — dail. J. Surkevičiaus, šokių paruošė V. Saulėika.

V. Kėta.

LIŪNĖ JANUSYTĖ

Neseniai mirusi okupuotoje Lietuvoje feljetonistė mokėjo šypotis ir iš dabartinės sovietinės santvarkos Lietuvoje. Štai vienas pavyzdys. Red.

VASARIS

Net nesitiki: pagaliau ir aš važiuoju į kurortą. Ir ne bet kur, o į Kaukazą. Džiaugiuosi aš pats, džiaugiasi žmona ir kaimynė Zabulienė — žinot, tokia simpatiška moteris.

Bendradarbiai irgi mane sveikina. Šiandien net pats gamyklos direktorius, kieme mane sutikęs, nusišypsojo taip draugiškai, šviesiai:

— Laikai, a? — sako. — Kokie laikai, draugas Kuodaiti. Ar tu kitąsyk būtum net pasvajoti išdrįšęs apie koki kurortą? Ir dar kur, a? Į Kau-ka-zą. Palangon, gerbiamas, tu kadaise tik per sapną tegalėdavai nukristi. O dabar, a?

— Bet ar jau tikrai, draugas direktoriau? — savo laime vis dar netikėdamas, sulenkau aš.

— Pasakė, — kone užpyko direktorius. — Pas mus kaip, a? Tarta, lyg kirviu kiršta.

Net širdis kažkaip normaliau pradėjo plakti. Džiaugsmas veikia geriau už visus vaistus. Ir pavasaris čia pat. Zolytė greit pradės kaltis pro purvyną. ... Sniegas kai kur jau aptiręs. Paukščiukai, saulutė. ... O tenai, tenai. Koks tenai gražumas laukia mane.

GEGUZIS

Profasjungs pirmininkas pasiskukojo po mūsų cechą, pasiskukojo ir lapatai tiesiai prie manęs. — Kuodaiti, — sako, — čia tokia kalkuliacija mums nesueina. Kaipgi čia, — sako, — užplaukome pačiam atostogas gegužės

Atsiųsta paminėti

V. Tamulaitis, NIMBLEFOOT THE ANT. Išleido Manyland Books, Inc., New York, USA. Iliustravo P. Lapė. Iš lietuvių kalbos vertė Alb. Baranauškas ir Clark Mills. Kietasis viršelias, 183 psl., kaina \$3.95.

Lietuvių Dienos, 1965 m. balandžio mėn. Šiame numeryje gausi iliustracijų ir aprašymų iš III Pietų Amerikos kongreso Brazilijoje.

Ateitis, nr. 4, 1965 m. balandžio mėn. Lietuvių katalikiškojo jaunimo žurnalas. Vyr. red. Skirm. Radvila.

Vytis, nr. 5, 1965 m. Lietuvos vyčių organas.

Akėčios, nr. 2, balandis, 1965 m. Satyrinės minties laikraštis. Adresas — 84-20 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y., 11421, USA.

East Europe, nr. 5, 1965 m.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

EGLINTON — OAKWOOD

Naujas modernus 3-pleksas. Viso 17 kambarių, vandens-alyvos šildymas, platus įvažiavimas, vieta 3 masinoms pastatyti. Kilimai, aluminijaus langai ir kiti priedai. Artūs susisiekimo ir krautuvų. Geros nuomos. Pina kaina \$37,500.

BLOOR — JANE — Bungalow

\$5,900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvažiavimas ir garažas. Vandens šildymas, didelis sklypas ant upės kranto. Moderniška virtuvė, gražūs kambariai, kilimai ir graži aplinka.

QUEBEC — BLOOR

\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų aukštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansas; visai arti Bloor ir High parko.

ST. CLAIR — OAKWOOD

\$4,700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės ir naujai įrengta vonia.

SWANSEA

\$4,900 įmokėti; atskiras, mūrinis gražus plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražūs kiemas. Prašoma kaina \$18,500, gal ir mažiau.

SWANSEA — BLOOR

\$3,700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

BLOOR — QUEBEC

\$3,400 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, didelis kiemas. Viena skola balansas, už mėnesio galima užimti. Platus įvažiavimas ir garažas.

BLOOR — BERRY RD.

\$10,000 įmokėti, gražus rūpių plytų apartamentinis pastatas — fourplex, tik 8 metų senumo su 4 garažais ir privačiu įvažiavimu. Kiekvienas butas po 2 miegamus, didelį kambarį, patogus išnuomoti.

mas. 5% ilgalaikis morkėjimas. Geros nuomos. Visai arti susisiekimo ir krautuvų. Labai geras pirkiny.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Savaitės įvykiai

(Atkelta iš 1 psl.)

slavijoje buvo nutiestas vienerias metais kalėjimo už straipsnį apie Sov. Sąjungą, kuriame pareiškė, kad sovietų konc. stovyklose mirė 10 mil. žmonių. Teisme pareiškė, kad duomenys yra pagrįsti istoriniais faktais. Naciai esą nužudė 5.600.000 žydų, bet pirmąsias konc. stovyklas išradė rusai, kurie pirmieji pradėjo deportuoti žmones. Tiesos iškėlimas esą negali pakenkti svetimos valstybės vardui, t.y. Sov. Sąjungos.

Vietname kovos eina toliau. Bombarduoją JAV lėktuvai S. Vietnamą, partizanų vietas P. Vietname, o karo laivai — pajūry esančius partizanų būrius. Pietų Vietnamo viduje vėl nėra tvarkos. Amerikiečiai niekaip negali susitvarkyti su civilinėmis valdžiomis. Grupės nesutaria ir toliau. Ši karta jų pasireiškė ir katalikų grupė, kuri reikalauja pasišalinimo dabartinio min. pirminko. Po nuvertimo ir nužudymo Diemo taip ir neprieinama prie pastovinės tvarkos, o tai, be abejonės, atsiliepia ir į karo veiksmus.

Kinija ir toliau kivirčijasi su Sov. Rusija. Atrodo, kad jos abiejų bendros akcijos prieš Ameriką negalės išvystyti. Daug prisidėjo prie jų nesutikimo pasąstėjimo Indijos premjero kelionė ir derybos Maskvoje. Nors Indijos premjeras keliavo į Rusiją, užsėjęs ant JAV prezidento už vizito atidėjimą, bet ta kelionė ir patalios sutartys smarkiai paveikė Kinijos opinią. Tuo tarpu Amerika yra pasiryžusi didinti savo kariuomenę Vietnamo ligi 60.000 karių, ir ateity iki 100.000 karių. Ameri-

kos parašutinininkai, ligi šiol sergėję tik aviacijos bazes, jau siunčiami ir mūšius.

Britanijos karalienė Elzbieta II grįžo iš kelionės Vokietijoje. Kelionė pati buvo suplanuota politiniais sumetimais. Nors tai nepatiko Britanijos visuomenei ir dideli spaudos daliai, bet buvo padaryta toli siekiančių tikslų sumetimais. Karalienė sakė drąsias kalbas, primindama senus įvykius, kaip mūšis prie Waterloo, kur vokiečiai kartu su anglais mušė prancūzus. Reiškia... buvo tada draugystė. O juk ir dabartinių Britanijos karalių kilmė iš vokiečių yra reikšmingas faktas. Karalienė buvo susitikusi pirmą kartą su savo gimnaisiais. Užtat vokiečiai sutiko "savo" žmogų labai iškilmingai, visur dalyvaudami labai gausiai. Karalienė aplankė ir Berlyną, kur savo akimis pamatė bolševikų garsiąją sieną, nes jiems neužteko geležinės, reikėjo statyti ir cemento ir medžių, kad sulaukėtų vokiečių nuo bėgimo ir vakarus.

JAV paskyrė pirmąją negrę ambasadore Liuksemburge. Tai bus devintas negras, pasiekęs ambasadoriaus titulą. Bet ligi šiol buvo tik vyrai.

Indonezijos politika artėja prie komunistų. Perorganizuodamas ministrų kabinetą, Sukarno įvedė du komunistus. Indonezija naudojasi svetima pagalba, bet eina savo keliu: JAV yra sukišios ten daugiau bilijono dol. ir įsigijo tik priešą; Sov. Rusija sukišo net 1.2 bilijono dol., o komunistų partija nuėjo su Kinijos komunistais.

JAV pamirštos nužudytos prezidento Kennedy 48-sios gimimo

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4. TEL. LE 2-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Antr. 10 - 1.30

Treč. uždarytas

Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8

Šešt. 9 - 12

Sėkm. 9.30 - 1

MOKA: 4%—5%

Už deponitus apskaičiuojama kas 3 mėn., už šėrus — kas metai.

ASMENINĖS PASKOLOS duodamos iki \$5,000 iš 7%; palūkanos mokamos tik nuo likusio balanso.

MORTGICIAI — atviri iš 6%.

NEMOKAMAS GYVYBĖS DRAUDIMAS indelių sumai iki \$2,000.

GALIMA APMOKĖTI įvairias sąskaitas: namų mokesčius, dujinių šildymo, telefono ir kt.

KOOPERATYVO ČEKIAI galioja visoje Kanadoje 1965 m. balandžio 30 d. kapitalas — \$1,568,320

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių. RONCESVALLES — GEOFFREY \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras 13 kambarių, 3 vonios, garažas, vandeniui apšildomas; prašo \$28,000. Liks viena skola balansas.

SWANSEA — BLOOR — geras mūro namas. Įmokėjimas nesvarbu, atskiras, 6 didelių kambarių per du aukštus, vandeniui apšildomas, garažas, šoninis įvažiavimas, prie gero susisiekimo, ramioji vieta.

INDIAN RD. CR. — GLENLAKE \$4,000 įmokėti, mūrinis, 8 kambarių, 3 mod. virtuvės, 2 garažai, geras įvažiavimas. Prašoma \$17,900.

BLOOR — PRINCE EDWARD \$4,000 įmokėti, mūro, atskiras 6 kambarių per 2 aukštus, garažas, privatus įvažiavimas, gražus kiemas. Prašo \$19,500.

ST. CLAIR — BATHURST \$15,000 įmokėti, mūro atskiras, 5 butų pastatas; prašo \$45,000.

Nerandę atitinkamo namo bei biznio šiam skelbime, prašomi paskambinti ir Jums bus surasta ko Tamstos pageidaujate — vieta, kokybė ir kaina. Čia gausite rimtą, sąžiningą patarimą.

J. KUDABA, LE 1-1161, namų RU 3-2105

TORONTO

Lietuvių studentų žinios

Lietuvių Studentų Sąjungos rinkiminė komisija skelbia sekančią naują išrinktą vadovybę 1965-66 mokslo metams: centro valdyba — Paulius Zygas, Rimvydas Liutkus, Kęstutis Girnius, Giedrė Karosaitė, Sarūnas Gavelis. Regioniniai Petrikonytė, Uogintas Kubilius (visi iš Bostono); garbės teisė: S. Lišauskas, Vyta. Miselis, J. Zukauskas (visi iš Čikagos); kontrolės komisija — Alg. Būblys, R. Griskelis, Z. Zaprackaitė (iš Detroito). Naujoji vadovybė išrinkta aklamacijos būdu, nes buvo tik vienas sąrašas.

Toronto un-to farmacijos fakultetą baigė N. Ščepanavičiūtė (ne Ščepavičiūtė).

Mieli Lietuvos kunigaikščiai ir vaidilutės! Apsiginkluokite ir atjokite ant savo juodbernių žirgelių pasiūlyti prie auksuro, kur vaidilutės degins šventus džiūvėsius birželio 4 d., 8 v., t.y. penktadienio vakarą Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Ten krivų krivaitis įteiks baigusiems studentams amžinybės liepsną ir dovanėlę. Bus "lots a fun". Girdėjome gaudus, kad net gausime pašokti. Gros "Vytautas Didysis and the vassals". Taigi laukiame visų.

Dabar skelbiame galutinį sąrašą kandidatų į sekančių metų valdybą: Irena Dvilaitytė, Saulius Masionis, Gailius Skrinškas, Romas Staškevičius, Raimundas Stirbys, Nijolė Šernaitė, Audrius Šileika, Romas Žekas.

Artimojo ateity gausite balsavimo lapus ir tada įvyks rinkimai. Balandėlis ir Pelėda

TORONTO UNIVERSITETO humanitarinių mokslų fakultetą (4 metų kursą) šį pavasarį baigė:

Lietuvių skautų veikla

Vadovų-vių, vykstančių į stovyklą suvažiavimas St. Catharines birželio 19 d. Tėvų pranciškonų patalpose pradedamas 10 val. pamaldomis. Suvažiavimą maloniai sutiko globoti vienas iš stovyklų globėjų — klebonas T. Barnabas Mikalauskas, OFM. Po suvažiavimo įvyks Joninių sutikimas. Prašome visus dalyvauti.

Rambyno tunto skautai talkino medelių sodinime Sv. Jono liet. kapinėse. Džiugu pažymėti, kad tai yra bendras gerasis darbelis ir kartu praktika. Darbams vadovavo dr. kas. ps. E. Kazakevičius.

Stovyklos registracija eina į galą. Teveliai, malonėkite savo vaikus laiku užregistruoti. Jūs norite, kad sto-

Gintautas Beresnevičius — matematikos ir fizikos skyrių su II laipsnio pagyrimu; Irena E. Kunaitytė — namų ekonomikos skyrių su II laipsnio pagyrimu; Romas J. Račinskis — psichologiją su II l. p.; V. G. Jasiūnaitė — naujųjų kalbų skyrių su II l. p. Trejų metų kursą tame pačiame fakultete baigė: Danutė Pacevičiūtė su II l. pagyrimu; Giedrė Rinkūnaitė su II l. p.; Danutė Tamoliūnaitė su II l. p.; Dalia Škevičiūtė su II l. p.; Audronė Kuolaitė — Skrupskeliene su II l. p.; J. T. Mažeikytė su II l. p.

ALIO, BAIGUSIEJI! Baigusiems Toronto un-tą ir kitas augstąsias mokyklas Studentų Rėmėjų Būrelis rengia išleistuves birželio 4 d., 8 v. vak., Prisikėlimo par. muzikos studijoje.

Dėl pasikeitusių adresu daugelio baigusių nepavyko surasti, todėl kam nebuvo paskambinta telefonu, prašome mums paskambinti LE 1-4469 arba RO 2-9752.

Studentams Remti Būrelio valdyba

BAIGUSIŲJU NUOTRAUKOS bus spausdinamos "T. Žiburiuose". Baigusieji augstąsias mokyklas prašomi siųsti savo nuotraukas "T2" adresu 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

WINDSORO UNIVERSITETO humanitarinių mokslų fakultetą baigė ir gavo bakaluro laipsnį: Virginija Švedaitė iš Toronto ir K. Pakauskaitė. Tame pačiame un-te gautos mokslų fakultetą baigė bakaluro laipsniu D. A. Balaisis.

TORONTO UNIVERSITETAS York šį rudenį atidarys savo skyrių Steele Ave. — Keel St. sankryžoje. York un-tas netrukus turės 150 profesorių (buvo 86).

SPORTAS

AUSROS ŽINIOS

Lauko teniso treniruotės vyksta kiekvieną pirmadienį ir trečiadienį, 7 v.v., Dufferin parko aikštėse (prie Dufferin plazos). Treniruoją P. O. Rautinš, talkinant A. Sapijonytei

metinės. Paminėjo ir dabartinis prezidentas, pasiūsdamas vainiką prie kapo.

Sov. Rusijoj Chruščiovo išvyti augšti valdininkai gražinami ir augstas vietas. Toks iš gražintų yra Kulakov, žemės ūkio planavimo pareigūnas, Mazurov, buvęs Gudijos partijos vadovas, ir kiti. Išmestas iš partijos Serovas, vykdęs deportacijas Lietuvoje.

Lenkijoj įvyko "rinkimai" į seimą. Rinkimai, kaip ir paprastai bolševikiniuose kraštuose, bus labai "pasisekę", nes balsavusių bus net 99.99%. Bet jau yra ir naujųjų: 460 vietų yra numatyta 660 kandidatų. Paprastai būna tiek kandidatų, kiek yra vietų.

DAUGIAU PREKIŲ IR MAISTO PRODUKTŲ PASIRINKIMUI DABAR

Susikite pinigų į USSR Tegu jūsų mylimieji patys pasirenka.

PILNAI GARANTUOTA. TURI BANKU DEPARTAMENTO LEIDIMĄ IR APDRAUSTA IKI \$20,000.00.

Mūsų firma yra VIENINTĖLE, kuri visada siūntėji persiunčia gėrį pasirašytą KVITĄ. Pristatomas per dvi savaites. Jokio atskaitymu. Vertė: 9 rubliai už \$10.00.

Persitumimas: iki \$30.00 — \$2.75, virš \$30.00 — 10%.

GRAMERCY SHIPPING INC. 744 Broad St. Newark, N. J.

Prašykite katalogų angliškai arba lietuviškai. GRAMERCY SHIPPING CO. 118 E. 28 St., New York MU 9-0598

Išsteigta 1945 m. Atidara kasdien 9-5:30. Seštadieniais 9-12:30.

STARLITE DRIVING SCHOOL

Vokiška vairavimo mokykla ved. Rudy Wolfinger

330 Queen St. W. Tel. EM 6-2957

ADITARYJA KASDIEN ilgomis praktikomis. Parengiamieji egzaminai įvairiomis kalbomis. Nebūtinas geros anglų kalbos mokėjimas

ir A. Grigaitė. Norį pradėti treniruotis lauko tenise prašom atvykti tiesiog į aikštę.

Lengvosios atletikos treniruotės vyksta kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį, 6 v., Swansea parke (ten pat kur praėjusiais metais). Trenruoja A. Malinauskas.

Ekskursija į Wasagą. Birželio 12 d., sykiu su parapijos jaunimo choru, organizuojama ekskursija autobusais į Wasagą. Norį dalyvauti ekskursijoje prašom užsiregistruoti parapijos raštinėje iki birželio 6 d.

S. Amerikos pabaltiečių lengvosios atletikos, plaukymo ir lauko teniso pirmenybės bus liepos 17-18 d. Lekwood, N.J. (netoli Niujorko). Lengvatlečiai, norį dalyvauti pirmenybėse, prašom registruotis į Ausros stovyklą, kur bus pravedamos specialios treniruotės.

Ad. Kuliešius, prieš kurį laiką atvykęs iš Lenkijos ir pagyvenęs Toronte, laivu "Batory" gegužės 28 d. grįžo Lenkijon.

Parkdale B-A Service Centre

1181 QUEEN ST. W., prie Gladstone Tel. 535-9468 — Lietuvis Savininkas

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t.

Mechaninis mašinų taisymas, ELEKTRONINIS Kvalifikuoti mechanikai.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A & B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Ateitininkų žinios

Ekskursija į Albion Hills parką buvo ypatingai gausi. Į pasamdytus 2 autobusus vargiai sutilpino, reikėjo suspausti sėdynėse po 3. Važiavo 115 ateitininkų, daugiausia jaunesniųjų, nes vyresniesiems kliudė egzaminai. Nuvažiavę pasiskirstė į 6 grupes ir kiekviena grupė su savo vadovais nužygiavo atskirai. Parkas toks didelis, kad jį apeiti beveik neįmanoma. Per pietus suvalgė net 300 dešrelių. Ta pačia proga norim padėkoti dr. S. Cepui, kuris jas iškylė "užfundijo". Ačiū labai. Dėkingi esame ateitininkų tėvų komitetui, kuris rūpinosi visu maistu, jo paruošimu ir pristatymu. Visą valandą ejom takais per krūmus, o parko vadovas aiškino apie augmeniją. Čia laimė pasitaikė uodams ir jie mūšikių, o ypatingai mergaitių, skruostų nesigailejo. 6 val. vėl į autobusus. Triukšmas jau netoks didelis. Duguma pavargę. Visi skuba į namus žiūrėti, kokie dar liko besibaigiantį mokslo metų egzaminai.

Paskutinis viso jaunimo susirinkimas įvyks šeštadienį, birželio 19 d., 3 val. LV Namuose. Tie bendri susirinkimai prieš atostogas jau tapo tradicija. Dalyvauja visi būreliai — jaunesnieji ir vyresnieji kartu su savo tėveliais.

Ateitininkų vasaros stovykla — nuo liepos 25 d. ir jeigu atsisiras norinčių 3-tiaį savaitę, tai bus daroma 3 savaites. Amžius 12-18 m. Registruoti jau dabar pas: V. Kolyčė LE 4-5586, B. Sakalą LE 6-1410, Priskelimo par. LE 3-0621.

Ateitininkų sėdangių valdyba pasiskirstė pareigoms: A. Gurevičius — pirm., kun. J. Staškevičius — vicepirm., K. Manglicas — kultūros reikalų vadovas, B. Sakalas — stovyklų reik. vadovas, P. Bražukas — izd., St. Dargis — sekretorius.

Prof. Pakšto paminklo statybai ir monografijos išleidimui pasiūsta \$40. Auktas tam tikslui ateitininkų tarpe rinko įgalioti atstovai V. Aušrotas ir A. Kiškis. Kanados Lietuvių Fondan pradžiai nutarta įnešti \$50.

Ateitininkų sėdangių centro valdyba ruošia išleidimui pasiūsta \$40. Auktas tam tikslui ateitininkų tarpe rinko įgalioti atstovai V. Aušrotas ir A. Kiškis. Kanados Lietuvių Fondan pradžiai nutarta įnešti \$50.

Ateitininkų sėdangių centro valdyba ruošia išleidimui pasiūsta \$40. Auktas tam tikslui ateitininkų tarpe rinko įgalioti atstovai V. Aušrotas ir A. Kiškis. Kanados Lietuvių Fondan pradžiai nutarta įnešti \$50.

Ateitininkų sėdangių centro valdyba ruošia išleidimui pasiūsta \$40. Auktas tam tikslui ateitininkų tarpe rinko įgalioti atstovai V. Aušrotas ir A. Kiškis. Kanados Lietuvių Fondan pradžiai nutarta įnešti \$50.

JURŲ SKAUTIŲ ŽINIOS

Mieli tautiečiai, jeigu po pavasarinio apsitvarkymo pas jus liko atliekamų darbų vandeniu atsparios klijuotės plywood 1/2" — %, ar virių, metalinių lynų bei kitokios medžiagos, vartojamos valčių statybai bei įrengimui, — jūrų skautai tą galėtų panaudoti savo jachtos užbaigimui. Prašome skambinti V. Mašalui tel. 762-6172.

S. m. gegužės m. skautininkų įjodį davė j. ps. A. Besaparytė ir j. ps. J. Kuprevičius. Iždžio apeigas, dalyvaujant Brolijos ir Seserijos atstovams, atliko j. v. s. V. Šarūnas.

Toronte lankėsi j. ps. G. Kačanauskas, dabar gyvenąs JAV, buvęs jūrų skautų ir budžių vadovas; ta proga apžiūrėjo baigiamą perstatytą jachtą.

Gegužės 22 d. j. ps. A. Besaparytės — Stankaitienės vestuvės jaunavedžius pasveikino j. ps. J. Kuprevičius. Jaunoji buvo Neringos tunto ūdrių vadovė. Gero vėjo vedusiems ir sekms New Jorke.

Nauja ūdrių vadovė paskirta gabi buriuotoja ir patyrusi vadovė v. v. R. Kušneraitytė.

Tunto iždininku paskirtas b. k. J. Raškauskas.

Neringos tuntas kartu gedi v. v. I. Ropienė netekus tėvelio. Ropių vasarietėje Toronto jūrų skautai turi savo buriavimo bazę, kur laikomos dvi burinės valty.

A. E. Dragašius, 5 metus išbuves profesiniu imtynininku, jau kuris laikas kaip dirba "Canadian Security Underwriters Ltd.", lietuviams maloniai patarnauja visais su šia bendrove susijusiais reikalais, žiūrėkite skelbimą 10 psl.

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West 527 Bloor St. West
prie pat Runnymede Rd. J. RUKŠA
PR. KERBERIS LE 2-4404
RO 7-5454

Namų tel. LE 5-1584
SWANSEA — BLOOR \$2,500 įmokėti, atskiras originalus 10 kambarių duplexas, vandens alyvos šildymas, dvigubas garažas.

ELLIS AVE — SWANSEA, apie \$5,000 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus didelis kiemas.

KINGSWAY — PRINCE EDWARD DR. — \$5,000 įmokėti, gražus 5 kambarių bungalavas, vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, užbaigtas rūsys, viena atvira skola 10-tai metų.

PARKLAWN — BARNE RD. — \$5,000 ar mažiau įmokėti, apie 12 metų senumo 5 kambarių bungalavas, 2 vonios, užbaigtas poilsio kambarys, garažas su privačiu įvažiavimu.

GLENLAKE — BLOOR, \$8,000 įmokėti; 9 kambarių per du aukštus, rūpių plytų, atskiras namas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas, viena atvira skola balansas, graži vieta.

INDIAN RD. — HIGH PARK, \$10,000 įmokėti, didžiulis 14 kambarių atskiras namas, 4 vonios, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, virš \$250 mėn. pajamų ir 5 kamb. butas šeiminkui, viena atvira skola 10-tai metų.

ziemai įrengti gventi vasar.

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • NELAIMINGŲ ATSIKIMŲ • VAGYSCIŲ • VERSLO • LIGOS • BONDŲ • GYDYTOJŲ VIZITAI • OPERACIJOS • VAIKAMS MOKSLUI TAUPYMAS • MENESINIS PAJAMOS IR T.T.

BALIO MASKELIŪNO AGENTŪRA

MEMBER LIA (13 METŲ PATIRTIS)

7 Superior Ave., Room 206A, Toronto 14, Ont. Tel. 251-4864

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL Port Credit
323 LAKESHORE RD. EAST.

V. BAČENAS Visais kelionių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIUS SUDETIETIS MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, stumamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17% sąsų grynai svorio.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

Jeigu turite neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.

Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirašiusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE ST., TORONTO 4, ONT., CANADA

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadienis — penktadienis nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadienis — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS Res. tel. RO 3-2032 P. JONIKAS

Lietuviai LAIKRODININKAS

71 BEATY AVE. F. BOCHULIS TORONTO TEL. LE 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, siūbinius žiedus ir kt.

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, telefonus, transistorus ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių techniko.

T.V. žinioms statomos ir taisomos. Parduodame varštas ir naujas T.V. ir H.F.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi Sav. R. STASIULIS

1736 Dundas St. W.

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisom televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatus. Parduodamos lempos ir batėjos. Prikyrę specialistai su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

PLUMBING and HEATING

J. LISAS, valdžios pripažintas plombieris, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Telefonas LE 2-5191

VISU RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Savininkas STAN MURAS

418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE 2-8723

Už suteptas moka nuo 4½ iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas - morganiki — 6½%. Paskolas mirties ir invalidumo atveju apdraustas. Visų narių gyvybė apdrausta santaupu dydį, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariai gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną. Sekmadienis: šeštadienis nuo 9 val. iki 1 val., o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadienis ir penktadienis.

SKAITYTOJAI PASISAKO

PATRIOTIZMO SALTINIAI

Jau ne kartą skaitome mūsų spaudoje įvairių pasisakymų, liečiančių mūsų tautą bei lietuviybę. Kai norima pabrėžti mūsų patriotizmo stoka, visuomet kreipiamas dėmesys į mūsų tautos praeitį bei jos istoriją. Tuo atveju praėjus keliama ir padanges, prašant semtis stiprybės iš senovės. Atrodo, tik praėjusio buvo viskas taip idealu, mokėta taip gražiai tvarkytis, mylėta savoji žemė ir kalba, kad nežiūrint gyvenimo pažangos, mes vis dar esam toli atsiliek.

Ar vien tik tolimoji praeity yra tie garbingi saltiniai, iš kurių mes turime semtis jėgų, kad išliktume tikrai vieninga ir garbinga tauta? Mes sakome, kad mūsų istorija buvo parašyta svetimuji, bet ar ne mūsų pačių pagražinta? Mes didžiuojamės saikdami, jog buvo didelė ir galinga Lietuva. Didžiuojamės mūsų valdovais, kurie drebino rytų ir vakarų Europą. O kaip gi jie drebino? Žinoma, kad kariais, paverčiamais, svetimi žemių užėmimais ir t.t. Sakytum, tos tautos, kurios iškrito į Lietuvos krepšį,ėjo savu noru, nes mums matė tikruosius geradarius bei globėjus. Ar visur buvo teisėtai pasielgta? Kariata ne tik su priesu, bet ir tarp savęs: brolių, dėdžių ir t.t. Taip pat buvo naudojama nemažiau suktą politiką, kaip ir šiandien didžiųjų valstybių mažųjų sąskaiton. Ir, atrodo, vis savaojam apie tai — semiamės stiprybės iš praeities.

Mes skaudžiai pergyvenom ir vis skundžiamės, kad buvom taip klaidin.

Kodėl rusai pardavė Aliaską?

(Atkelta iš 6 psl.)

esąs per silpnas apginti Aliaskai. Finansų min. įrodinėjo, kad Rusų Amerikos b-vė, kuri valdo Aliaską, esanti arti bankroto, ir reikia rusų jėgas koncentruoti Azijoje, nes ten didesnis pavojus. Nežiūrint Gorčakovo priešimomsi, jie įtikino carą, ir šis pasirašė "ukazą" Aliaską parduoti. Derybos buvo sutarta kaina 7 mil. dol., bet kai Stecks pareikalavo perimti ir Rusų Amerikos b-vės skolas, tai Sewardas pridėjo dar \$200.000, bet be jokių prievolių. Taigi, Aliaska nupirktą už \$7.200.000. Abiem šalim greit ratifikavus sutartį, perdavimo iškilmės įvyko Baranovo saloj 1869 m. spalio 18 d. Iškilmė buvo trumpa: prie išrikiuotų karinių kuopų, sugrįžus abiejų valstybių himnus, rusų vėliava buvo nuleista ir iškelta amerikiečių. Taigi, už dviejų metų su eis šimtas metų rusų išsinešdini mo iš Amerikos kontinento.

gai apvilti dėl Vilniaus krašto, kuris, mūsų įsitikinimu, priklausė mums, kuris ir Hagos Tribunolo buvo pripažintas mums. Dabar mes esam dar skaudžiau paliesti — kenčia jau visa Lietuva. Mes jieskom teisybės beldamiesi į vakariečių užkietėjusias širdis. Vakarų didieji yra nemažiau kalti, negu dabartinis okupantas, nurašydami Lietuvą į "nuostolius". Jie dar leidžiasi su mumis pažaisti — nepripažįsta Lietuvos okupacijos. O taip gali trukti gan ilgai — kol mes "sutiropsim".

Jei mes jieskom ir norim šventos teisybės, mums nereikėtų vaikytis vėjo malūnų, o didžiūti ir mylėti nors mažą Lietuvėlę, kuri buvo atstatyta tuoj po I-o pasaulinio karo ir už kurią yra paguldę galvas tikri mūsų tautos didvyriai, begindami nors mažą, bet savo Tėvyne, o ne "nuo jūrų iki jūrų".

A. P.

Pajieškojimai

GUDAITIENĖ-BAGUŽAITĖ, Apolonia, vyras GUDAITIS, Adolfas, dukterys Loreta ir Rita.

GUDAITIS, Alfonsas, gyvenęs Kanadoje, Hamilton, Ontario.

GUDELEVIČIUS, Raimundas ir jo brolis, gyveno St. Nicholas St., St. Clair, Pa.

JANUSEVIČIUS, Andrius, gyveno Mahony City, Pa.

KAZLAUSKIENĖ - RAMANAUSKAITE, Jieva, Baltraus žmona, buvusi MAZEIKIENĖ, ir jos duklė VERNICKA-ZLAUSKAITE, Jieva.

KIAUNIENĖ (KIAUNE) - VAICIULYTE, Ona, ir jos motina VAICIULIENĖ-GABRYTE, Magdalena, gyveno Pittsburgh, Pa.

MACIŪNAS, Jeronimas, Juozo sūnus, iš Tikonio k., ir žmona MACIŪNIENĖ - PETRAUSKAITE, Marijona, gyveno New Philadelphia, Pa.

MACKEVIČIUS, Antanas ir Juozas, Jokūbo sūnūs; Antano vaikai Jonas, Pranas, Veronika; Juozo vaikai Anelė, Jonas, Pranas Gyveno Brooklyn, N.Y.

SALTONAITE, Karolina, Antano Saltono duklė, gyveno South Boston, Mass.

SIDLAUSKAITE, Elena, Emilė ir Keidė (gal Kotryna) Kajejono dukterys, gyveno Elizabethport, N. J.

VAICIULIENĖ-GABRYTE, Magdalena, jos duklė KIAUNIENĖ (KIAUNE) - VAICIULYTE, Ona, gyveno Pittsburgh, Pa.

VALTAITE (VALTAS), Liucija.

ZULONAITE, Elena, Ona ir Regina, Petro Zulono dukterys.

Jieškomeji arba žinantieji apie juos maloniai prašomi rašyti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd St., New York, N.Y. 10024, USA.

Halliday FUELS LIMITED

4143 DUNDAS ST. W., TORONTO 18, ONT.

Vienintelė alyvos šildymo b-vė, pristatanti kuro alyvą su "KLEEN-FLO" priedu. • Skubus krosnių taisymas. • Mechanikai pasiūnčiami radijo centrinės, kai tik gaunamas užsakymas.

NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ VALYMAS.

DABAR PATS LAIKAS KEISTI KUO ALYVOS BENDROVE!

Sustartkite DABAR dėl krosnių valymo su mūsų atstovu:

H. ROZAITIS namų: LE 3-4908

Tel. Verslo: 763-3874

Geriausiai pailsėsit per savo atostogas

garsiam CAPE COD—OSTERVILLE kurorte prie atviro Atlanto jūros pliažo — gražioje lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės vietoje.

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. 02655, USA. Tel. (Area 617) 428-8425.

• Vila AUDRONĖ yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.

• Erdvis kambariai, rami ir jauki aplinkuma.

• Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).

• Geras lietuviškas maistas.

• Todėl visi maloniai kviečiami atvykti praleisti savo atostogas.

Visa tai suteiks jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą.

Atidaryti vasarajamui nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d.

Is anksto kreiptis: ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST. BOSTON, MASS. 02-124, USA. Tel. 288-5999, O PO BIRŽELIO 15 D. TIESIAI Į VILIA AUDRONĖ — MRS. MARIJA JANSONAS

GAISRO: namai, įvairios įmonės, ūklai, vasarnamiai, inventoris — kilnojamas turtas.

VAGYSTES: rezidencijų turtas — rūbai, brangenybės; krautinių prekes, pinigai, ir t.t.

ATSAKINGUMO (liability): privataus asmens, profesionalo — daktaro, dantisto, architekto, ir t.t. bižuterijos, apt. gyventojų

DRAUDIMAI

P. BARAUSKO Agentūra RO 6-0811

VALAU FOTELIUS

IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis gaivus valymas. Sutaisom iširusius gaisrus ir praradimus kilimus. P. KARALŪNAS.

Skambinkite LE 3-4912.

International Driving School

WALDI

859 COLLEGE ST. Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

NAUDOKITES PATARNAVIMAIŠ TŲ, KURIE SKELBIAŠI "TĖVISKES ZIBURIUOSE"

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronto ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montreal, London, Windsor, Hamilton, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST., TORONTO

Telefonas LE 4-1403

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

Šiaurės Amerikos latvių meno dienos

(Atkelta iš 1 psl.)

ne — ypač svečiai iš JAV pirkto latviškas atvirutes, rankdarbius, gintarinius daiktus ir pan. Lentynose matėsi stambių latviškų leidinių, labai skoningai išleisti, bet jais beveik niekas nesidomėjo.

Antrame Latvių Namų augšte — pašto ženklų ir pinigų paroda. Ji buvo suorganizuota latvių filatelistų, kurie turi savo klubus ir net sąjungą. Buvo matyti tvarkingai sugrupuoti labai reti pašto ženklų ir originalių vokių. Ta medžiaga domėjosi ypač jaunimas.

Sokių festivalis

Gegužės 30 d., sekmadienį, 5 v.v., Maple Leaf Gardens įvyko meno dienų užbaigiamasis spektaklis — tautinių sokių festivalis. Po himno "O Canada" aikštėn įžygiavo po porą išsirikiavę taut. drabužiais apsirengę šokėjai ir sudarė figūrą maždaug 8. Užgesinus šviesas, aikštės viduryje ant pakilumos pasirodė šviesos apšviestas kanklininkas ir solistas A. Kivlenieks, kuris mistiškai nutelkė dalyvius savo romantiškai dainai ir pakvietė sugiedoti latviškus himnų. Pranešėja pristatė šokėjų grupes: vyresniųjų ir vėliau — jaunųjų pagal Latvijos sritis — Kurzemė, Videmė ir t.t. Soko jie daugiausia mažom grupėm; bend-

A. P.

Moterys Vietnamo kare

(Atkelta iš 3-čio pusl.)

turėjo nemažą gerbėjų karininkų tarpe. Jie net neįsivaizdavo, jog ta padavėja, patiekdama skanumynų, planavo, kaip juos išduoti su komunistinių teroristų pagalba.

Kartu su panele Nga buvo suminti du jos artimi bendradarbiai, dalyvavę antiamerikiniam samokse. Per tardymą jie prisipažino, jog su p-lės Nga pagalba rengėsi padėti plastikine bomba į amerikiečių kazino. Tas samokslas nebuvo įvykdytas tik dėlto, kad policija suėmė susimokėlius kelios dienos prieš pasikėsinimo datą. Vienas amerikietis karininkas, sužinojęs, kad "Mėnulio burtininkė" suimta kaip šnipė ir teroristė, nenorėjo tuo tikėti. Nga prisipažino tarnavusi komunistams, ir jai dabar gresia mirties bausmė.

J. Gs.

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išitaria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir neįvingumą. Kalba siaur kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Telefonas WA 1-3924

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE 1-4251; namų CL 9-8028. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadienis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE 1-4251; namų CL 9-8028. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadienis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE 1-4251; namų CL 9-8028. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadienis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE 1-4251; namų CL 9-8028. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadienis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE 1-4251; namų CL 9-8028. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadienis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE 1-4251; namų CL 9-8028. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadienis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE 1-4251; namų CL 9-8028. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadienis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE 1-4251; namų CL 9-8028. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadienis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE 1-4251; namų CL 9-8028. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadienis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE 1-4251; namų CL 9-8028. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadienis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE 1-4251; namų CL 9-8028. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadienis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

ŠYPSENOS

(Atkelta iš 1 psl.)

ry derinių buvo nedaug. Spalvingumo šokėjuose buvo mažiau nei dainų šventėje. Ryškėsi bei įvairėsi buvo mergaičių drabužiai — kaikiurių grupių jie buvo pasi-gėrėfini. Silpnėsi įspūdį darė vyrų apranga — pilkšvos spalvos švarkeliai ir kelnės. Geriausia grupė vertintojų buvo pripažinta "Didžancis" iš Toronto; II vieta teko New Jersey; III — Čikagos grupei. Daug katučių susilaukė jaunieji — mokyklinio amžiaus šokėjai, kurių buvo arti 200 (iš viso — apie 500). Kai jie soko, vyresnieji išlėjęsi. Jų grupių vadovai buvo apdovanoti įvairiomis dovanomis. Taip pat jų gavo ir varžybas laimėjusių grupių vadovai. Pabaigai visi šokėjai ir žiūrovai sudainavo Latvijos vienybės dainą, sukurtą poeto J. Rainio ir išreiškiančią visų latviškų sričių vienybę "Dauguv's abas malas..."

Neuavo jokių užbaigos kalbų; tik šokėjai ir žiūrovai paplojo šokių vadovui A. Balinš (gimnazijos mokytojas Toronto), o pastarasis pareiškė padėką festivalio programos išpildytojams. Kai šie rikiuotėje žygiavo iš aikštės, žiūrovai skirstėsi į namus.

Buvusiems latvių dainų šventėje ir taut. sokių festivalyje liko išpušis, kad lietuviui tie dalykai vis dėlto artimi. Ir dainoje, ir šokyje atsakmba, atsispindi panašūs ar net identiški motyvai, nuotaikos, situacijos, temos, likimas, išraiška.

Be sumintų dalykų, praėjusį savaitgalį Toronto latviai dar turėjo: literatūros vakarą, religines muzikos koncertą, rankdarbių parodą. Jau patys latviai skundėsi, kad programa buvusi pertiršta. Visa tai rodo S. Amerikos latvių kultūrinį pajėgumą bei gyvastingumą. Bvs.

Automobilių drauda

drauda vėl bus pakelta ir kiekvienas automobilio savininkas privalės mokėti \$3-\$10 daugiau. Priėjus: gausios eismo nelaimės, dėl kurių draudos bendrovės turi nuostolių.

Musės filosofija

Gyvenimas trumpas — naudingas proga, — suzygė musė, krisdama į karštus barščius.

Parinko Pr. Al.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas — advokatas, notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107

TELEFONAS EM 6-4182

Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai - Notarai

35 HAYDEN ST., TORONTO

(arti Bloor ir Yonge gatvių)

Tel. įstaigos: WA 4-8501

Tel. namų: BE 3-0978

George BEN, B.A.

Advokatas notaras

1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3

Telefonas LE 4-8431

STANLEY WM. FROLICK, B.A.

advokatas notaras

80 RICHMOND ST. WEST

Telefonas 362-2585

TORONTONT

Toronto kronika, ateitininkų, skautų ir studentų žinios — 8 psl.

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Ši sekmadienį — Sekminės.
— Lietuvių kapinėse pašventinti antkapiai: Petravičių, Ūkelių ir Birgelienės.

— Ši penktadienį, pirmąjį birželio mėnesį, rytinės pamaldos 7.30 ir 8 v., o vakare — 7.30 v. Po rytinių pamaldų lankomi ligoninių namuose.

— Ši sekmadienį per visas pamaldas — rinkliava popiežiaus labdarai.

— Ši penktadienį, po vakarinių pamaldų, klebonijoje įvyksta pasitarimas kun. L. Januškos priemonių reikalui.

— Sutvirtinimo sakramentui kandidatų registracija vykdoma toliau. Ši sekmadienį po 11 val. pamaldų parapijos salėje įvyksta trumpas pasitarimas sutvirtinamųjų tėvų.

— Užuojauta p. Bajorinienei ir jos artimiesiems, Lenkijoje mirus jos tėveliui a.a. Izidorui Kovalskiui. Gedulingos pamaldos už vėlionį bažnyčioje — ši šeštadienį 9 val. ryto.

— Birželio 6 d., sekmadienį, 9.30 v. pamaldose prisimenamas a.a. pulk. Petras Traškevičius vieno mėnesio mirties sukaktyje.

Kapų lankymo iškilmės. Pr. sekmadienį gausus lietuvių būrys iš Toronto, Hamiltono, Oakvilles ir kitų vietovių susirinko Sv. Jono lietuvių kapinėse. Ši pavasari sueina penkeri metai nuo lietuviškųjų kapinių įsteigimo. Per tą laiką palaidota 160 tautiečių, pastatyta daug gražių paminklų. Savo žodyje kun. P. Ažubalis iškėlė mintį perplanuoti naujas kapinių sekcijas, kad būtų išvengta paminklų susikirtimo, statant juos gretimai dviejose eilėse. Pagaidauta daugiau dėmesio užsakančiam paminklų bei juos statant. Antkapiai įrašai turėtų būti kiek galint trumpesni ir taisyklingi. Užbaigiant pamaldas buvo sugiedota "Viespaties Angelas" ir Lietuvos himnas. Iškilmėse dalyvavo abiejų par. kunigai, gen. konsulas dr. J. Zmuidzinaitis su ponia, apyl. lietuvių bendruomenės atstovai.

Posėdžiai. Ši atradienį 7.30 val. Liet. Namuose įvyko Toronto apyl. Liet. Bendruomenės valdybos posėdis. Ketvirtadienį, birželio 3 d., 7 v.v. — Sv. Jono Kr. klebonijoje liet. šeštadienines mokyklos tarybos posėdis.

Aldona ir Adolfas Bajorinai susilaukė sūnaus Arūno, broliuko sūnui Eugenijui.

J. Gatautis iš Sv. Mykolo ligoninės pervežtas į Toronto Riverdale ligoninę.

Lietuvių radijo programa "Tėvynės prisiminimai" pakeitė laiką: nuo šio sekmadienio ji pradeda pusvalandžiū vėliau, būtent, 1.30 v. p.p. Banga 1270.

Dr. K. Ostrausko paskaita, rengta Akademikų Draugijos praėjusį šeštadienį, neįvyko. Rengėjų apgailestauja, kad paskaitininkas ir ši kartą negalėjo atvykti iš Filadelfijos.

Dr. Pilypavičius iš vakarų Kanados lankėsis savo bičiulių.

G. Rinkūnaitė, atstovavusi "T. Žiburius" antroje tautybių spaudos redaktorių kėlionėje po Ontarijo provinciją, grįžo aplankiusi naftos pramonę, praleidusi dieną su indėnais Manitoulin saloj ir susipažinusi su nikelio kasyklų pasaulio centru Sudbury. Kaip pernai, taip ir šiemet, ekskursiją organizavo bei finansavo Ontarijo turizmo ministerija. Per spaudos balių, kuris įvyko liuksusiniame laive ant Huron ežero, ji sužinojo ką tik paskelbtus universiteto baigimo rezultatus.

Atitaisymas. "T. Ž." 20 nr. paskelbtoje užuojautoje atspausdinta "Aciparijus", turėjo būti CIPARIUS. Atsiprašome.

VEDYBU TIKSLU 36 metų lietuvis norėtų susirūšinti su lietuvaitė iki 35 m. amžiaus. Atsakysiu ir visus laiškus ir paslapči išlaikysiu. Rašyti: "T. Ž." administracijai. Perduoti Jonui, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Prisikėlimo par. žinios

— Pr. sekmad. prakasta žemė Prisikėlimo namų statybai. Iškilmėse dalyvavo gen. kons. dr. J. Zmuidzinaitis su ponia, Toronto apyl. valdybos pirm. Aug. Kuolas, Toronto dvasiška ir nemaža svečių iš kaimyninių vietovių. Statybos darbai tuoj pradėdami ir truks apie 1/2 metų. Juos vykdyt a. Kaziliaus — B. Mackevičiaus "Northlake" statybos bendr. — Ši sekmad., 11 val., laikomos dukros šeimos — J. ir O. Kalinauskų užprašytos Mišios už a.a. Vincentą ir Oną Žiurinskienę jų 20 m. mirties sukakties proga. Šeimos artimuosius kviečiame dalyvauti.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Išpažintys ir Komunija — per visas Mišias 7 ir 8 v.v. ir 8 v.v. Birželinės pamaldos — po vakarinių Mišių. Ligoniniai Komunija aprūpinami iš anksto susitarus.

— Švenč. J. Širdies garbei skirtos pamaldos šokiadieniais — po 8 v. Mišių rytą, o sekmadieniais — po Sumos.

— Par. choro bendra repeticija — ši ketvirtadienį, 7.30 val. v., muzikos studijoje. Ruošiamasi jungtiniam chorų pasirodymui per išvežtųjų minėjimą. Kun. B. Jurksui laikinai išvykus, šią repeticiją praves svečias dirigentas. Visus choristus kviečiame gausiai dalyvauti.

— Par. jaunimo choro repeticijos ši penktad. nebus ir ši sekmad. vaikų choras negiedos. Kita penktadienį repeticija bus įprasta tvarka. Laikas registruotis ir choro ekskursiją Wasagon. Ji bus birželio 12 d.

— Tretininkų mėn. susirinkimas — ši sekmad. po Sumos bažnyčioje. Mišios kongregacijos intencija — 9 val. ryto.

— Šios savaitės pabaigoje grįžta T. Ambrozijus ir vėl įsijungia į par. darbą. Kun. Jurksas yra išvykęs į JAV ir parapijon grįš kt. savaitės viduryje.

— T. pranciškonų stovyklavietės N. Wasagoje pagerinimo darbai, vadov. T. Pauliui ir talkinant jaunimo bičiuliams, smarkiais šuoliais varomi pirmyn: virtuvė dvigubai padidinta ir išdažyta; ligoninė, susidedanti iš atskirų kambarių berniukams ir mergaitėms, slaugės kambario ir patogumų patalpų, jau visai baigiamas; taip pat statomi 4 namukai po 10-12 vietų jauniesiems stovyklautojams. Kadangi iki stovyklos pradžios laiko nedaug, talka labai laukiama. Nežiūrint par. statybos mieste, T. pranciškonai, matydami nepaprastai didelę stovyklos svarbą, ir š.m. stovyklų pagerinimui paskyrė virš \$3.000. Laukiama, kad tėveliai, ypač tie, kurių vaikai paprastai iš dalies ar net visai nuo mokesčio atleidžiami, atvyktų patalkinti. Pr. savaitę stovyklavietėje talkino: A. Baltrušaitis, J. Raškauskas, L. Razgaitis, A. Stukys, K. Abromaitis, V. Abromaitis, Kest. Abromaitis, K. Zebrauskas, A. Kairys, A. Dilks, K. Dilks, J. Karalius, M. Karalius, V. Butkevičius, P. Grigas, J. Vaškevičius, J. Vaškevičius, jr.

— Tėvų pranciškonų — Aušros stovykla jaunimui nuo 7 m. amžiaus šiemet truks 3 savaites: liepos 3-24 d. Tėveliai maloniai prašomi nedelsiant registruoti jaunimą parapijos raštinėje asmeniškai ar telefonu LE 3-0621.

— Pirmos Komunijos iškilmų fotoerajijos gaunamos kavinėje po 10 ir 11 val. Mišių.

SPRINGHURST VASARVIETĖJE išnuomojami su atskiru jėjimu kambariai visam sezonui ar savaitėms; taip pat išnuomojamas ir atskiras vasarnamis 2-3 žmonėms. Teirautis Toronto tel. 534-8112 po 6 val. vak. arba Springhurst LINDALE maisto parduotuvėje.

Išnuomojamas vasarnamis su dviem miegamaisiais kambariais ir salionu arti vandens, Oakview Beach; kreiptis Mosley Ave. 9, kampas City Service. Tel. 429-3247 Wasaga Beach.

Padėka

Už taip gražiai ir netikėtai mums suruoštas įkurtuves nuoširdžiai dėkojame iniciatoriams: tetai U. Grinskienei, J. V. Vingeliams, J. J. Vitkūnams, visiems dalyviams už brangias dovanas ir vaišes, kurios tikrai mums buvo netikėtos ir mielos. Tad ačiū, J. E. Cekeliams, I. A. Kaluževičiams, P. M. Jurksams, E. J. Jurėnams, L. P. Jurėnams, A. J. Jurėnams, D. Baltrytei, L. Grinskytei, J. Grinskytei, A. Masui, B. Tamulioniui, M. Trečiokui, J. Vaskelai, K. Jurkskui, A. Zekoniui, A. Zalagėnui.

Dar kartą ačiū visiems —

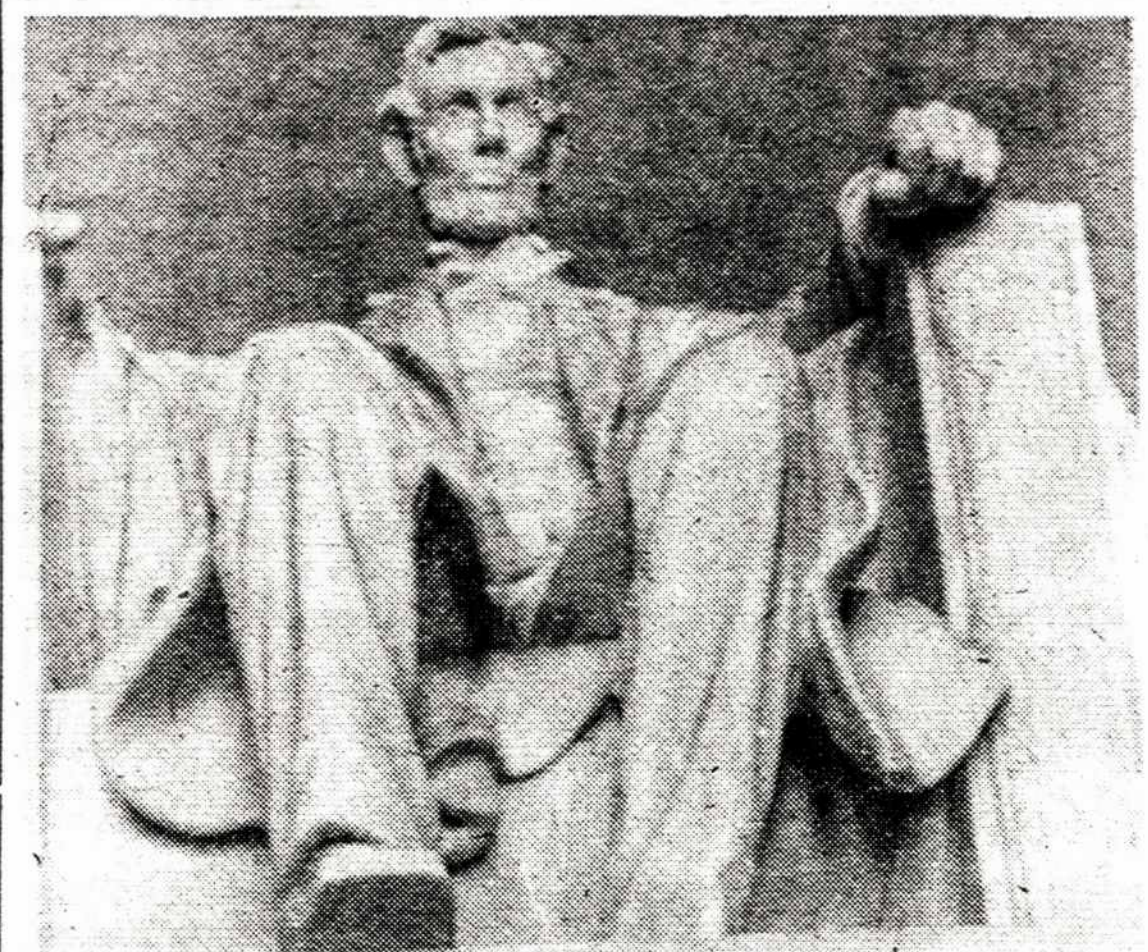
B. M. A. Jurėnai.

Nepaprastas pabaltiečių susibūrimas įvyks birželio 17 d., 8 v. v., Massey salėje. Rysium su 25 metų Pabaltijo kraštų okupacija bus paminėtos deportacijos ir pareikštas protestas prieš sovietinę vergiją. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas gynybos min. P. Heller. Jo pavaduotojai telefonu kreipėsi į "T2" redakciją prašydami informacijų apie rengiamą minėjimą. Taigi, svarbu, kad jame dalyvautų daug lietuvių su choralais ir kitais atstovais. Tai visų lietuvių garbės reikalas.

KLK Moterų Dr. Jos Prisikėlimo par. skyriaus paskutinis prieš vasaros atostogas narių susirinkimas — birželio 6 d. po Sumos muzikos studijoje. Kalbės T. Placidas, OFM. Narės ir viešnios maloniai kviečiamos dalyvauti.

Tautybių Meno Taryba — Community Folks Art Council gegužės 29 d. surengė metinį balių, kuriame buvo pristatytas pirmasis federacinis Community Folks Art Council pirm. — pramonininkas ir kasyklų savininkas S. Roman. Meninę programą atliko lenkų taut. šokių grupė ir vokiečių "Harmonie" klubas. Didelėje balius dalyvių minioje buvo ir lietuvių: kons. dr. J. Zmuidzinaitis su ponia dalyvavo atliko choro atstovai — p.p. Sapliai, Butėnai, "Gintaro" atstovė Narušytė, "Tėv. Žib." atstovai A. Rinkūnas ir G. Rinkūnaitė, D. Tamošauskaitė ir M. Simanavičiūtė.

Pr. Žulim Liet. Namuose buvo surengtos pagerbtuvės 50 m. amžiaus proga. Dalyvavo apie 100 asmenų.

Lietuviai studentai demonstracijų metu Vašingtone padeda prie Linkolno paminklo vainiką su įrašu: "Didžiajam Išlaisvintojui".
Lietuviai amerikiečiai studentai".
Nuotr. P. Ažulio

LABAI SVARBU

Pranešama, kad nuo š. m. birželio mėn. 22 d. siuntiniams į Lietuvą, Latviją, Estiją ir SSSR bus pakeistas leidžiamų siųsti daiktų skaičius ir laikais reikmenims pakeltas maitas.

BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto 4, Ont.
Tel. LE 1-3098

OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROŠNŲ ISVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba

DABAR PATS LAIKAS PAKESTI KURO ALYVOS BENDROVE
Biudžetą ir patarnavimo planą. Išimokėkime penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės
tel. RO 7-9088 kiekvieną metu.

Toronto Transmission & Gear Co. Ltd.
850 Richmond St. W. Tel. 363-3834
Visų rūšių transmisijų ir diferencialų taisymo specialistai.
Kainos — pigiausios visame Toronte.
Skubus patarnavimas. Garantuotas darbas.

Lankydami Torontą

nepamirškite užsukti lietuviškos dovanų, suvenirų, ir įvairių reikmenų krautuvėn

"The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE 2-9547
J. BERZINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

Tėval, dėmesio! Turintieji gimnazijos amžiaus berniukų kviečiami į specialų pasitarimą šį ketvirtadienį, birželio 3 d., 7.30 v.v., salėje virš "T. Žiburių". Pasitarime dalyvauti taip pat kviečiami šeštad. m-klos tarybos nariai, tėvų komitetas ir visi suinteresuoti švietimo reikalais. Tėvai bazilijonai yra įsteigę naują gimnaziją ir lietuviams siūlo specialias sąlygas. Tam pasiūlymui aptarti ir yra kviečiamas šis pasitarimas.

Lietuvos gen. konsulas dr. J. Zmuidzinaitis su ponia gegužės 25 d. buvo pakviesti Ontarijo gubernatoriaus Rowe ir Irano — Persijos šacho Pahlevi ir jo žmonos Farah priėmiami. Gegužės 28 d. Lietuvos konsulas su ponia dalyvavo konsulinio korpuso metinėme baliuje, kur buvo atvykęs ir JAV ambasadorius JT A. Stevensonas; gegužės 29 d. įjėdu dalyvavo IV latvių dainų šventėje ir Toronto Etninio Meno Tarybos baliuje; geg. 30 d. — Prisikėlimo par. namų statybos pradžios iškilmėse — žemės prakasime ir kapinių lankyme.

Akademikų Draugijos susirinkimas — birželio 9 d., trečiadienį, 8 v. v., Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Visi nariai ir besidomintieji akademiniams reikalais maloniai kviečiami dalyvauti.

Valdyba

Žurnalas "Lituanus", leidžiamas anglų k., reikalingas finansinės paramos. Toronto lietuvių studentai pradėjo vaju — siuntinė laiškus ir lankosi butuose. Žurnalas yra nemokamai siuntinėjamas viso laisvojo pasaulio universitetams, bibliotekoms, politikams ir kt. Tuo būdu jis atlieka svarbią paslaugą Lietuvai. Visi tautiečiai prašomi paremti žurnalą lėšomis. Čekius bei pašto perlaides siųsti "Lituanus" vardu Toronto stud. valdybos pirm. adresu: A. Sileika, 22 Langside Ave., Weston, Ont.

"T2" aukotojai. Rėmėjo prenumeratas po \$10 atsiuntė: J. Strodmskis, V. Jankaitis; aukėjo po \$10: K. Ardačiūsis, PLIAS Toronto skyrius; \$3: V. Melnykas; po \$2: B. Jurėnas, V. Puga, A. Stankevičius; po \$1: P. Lileikis, S. Gaidauskienė, V. Bieliūnas, V. Vaičiūnas, L. Balsys, S. Paškauskas, J. Naskauskas, O. Ratkeviciene, R. Mikalauskas. Taip pat yra aukotojų, kurie prašo neminėti pavardžių. Visiems nuoširdi padėka.

lietybės min. J. Yaremko ir naujų **Sol. V. Verikaitis** birželio 6, sekmadienį, 7.30 val. keletą lietuviškų dainų su Topscott Singers grupe per CBC radio tinklo CBL stotį 740 banga. Per tą pačią radijo stotį birželio 27, sekmadienį, 11.30 v. r., jis atliks rečitalį Sunday Morning programoje, kurioje įeina kompozitorius: Musorgskio, Brahmsio, K. V. Banaicio kūriniai. Akomponuos pian. L. Barkin.

Gdytojas Mickevičius, gyvenęs Montrealy, išvyko į naują paskyrimo vietą Kanados vakaruose.

"Tauro" ats. St. Prapakas praneša savo klientams: Londono turistai istaiga informuoja, kad nuo liepos 1 d. kaikiuriams siunčiamiems į Lietuvą dalykams, kaip skarelėms ir megztukams, pakils maitas. Taip pat gali pasikeisti kaikiurių dalykų, dedamų į siuntinį, kiekis. Kas nori pasinaudoti sena tvarka, dar gali skubiai užsakyti. Tel. RO 7-9088. (Skelb.)

PADĖKA

Nuoširdžiausiai dėkoju ponioms, padėjusioms mano vyrui suruošti man pagerbimą mano gimtadienio proga: brolienei A. Burdulienei, jos dukrai V. Dalindienei, P. Gudaitienei ir p. Welkieni. Taip pat dėkoju joms už dalyvavimą vaišėse su savo šeimomis.

Nuoširdžiausiai dėkoju visiems dalyvavusiems, atnešusiems gražias dovanas ir geles, kurios paliks man neužmiršamos: pusseriai M. Sidlauskienė, P. D. Babinams, V. O. Česnomas, dr. S. J. Pacevičius, V. J. Narušiams, A. M. Sakavičius, V. E. Sakavičius, J. Birgeliai, K. Zebrauskai, K. Z. Lisinskai; V. Sakavičiui už pasakytą gražią kalbą. Taip pat dėkoju visiems sveikinuosiems mane žodžiu ir raštu.
Leokadija Noršienė

SPRINGHURSTE ISNUOMOJAMAS naujai įrengtas vasarnamis netoli ežero. Galima nuomoti trumpam laikui arba visam sezonui. Tel. RO 2-9156 Toronte.

SPRINGHURST VASARVIETĖJE, arti vandens išnuomojama vasarotojams butai iš 2-jų miegamųjų ir virtuvės su atskirais jėjimais. Skambinti po 6 v.v. LE 5-5126.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS, TEL. WA 2-7981.
Namu telefonas AM 1-0537.

City Driving School

OFICIALIAI PRIPAZINTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinai leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartine ir automatine mašina.
572 BLOOR ST. W. (prie Bathurst)
TEL. LE 2-3656

MONTREALQUE

Sv. Kazimiero par. žinios

3426 Parthenais St. Montreal 24, Que.

— Ponia Bendžiūnienė paaugėjo bažnyčiai naują gražų juodą uždangalą ant karsto laidotuvių metu. Nuoširdus ačiū aukotojai.

— Pirmasis mėnesio penktadienis — birželio 4 d. Mišios — vakare 8 val.; išpažintys iš vakaro nuo 7 val.

— Ši sekmadienį — Sekminės.

— Gegužės 26 d. "Club Renaissance" patalpose mokyti. M. Arlauskaitė buvo surengta graži išeituvų vakarienė. Dalyvavo 75 mokytojos, švietimo inspektoriai ir kviesti svečiai. Mokytojos darba p. Arlauskaitė yra išdirbusi 36 metus. Gražias atsisveikinimo ir padėkos kalbas pasakė Sv. Morkaus mokyklos direktorė ir švietimo inspektoriaus. Mokyti. M. Arlauskaitė, čia gimusi ir užaugusi, pradžioje mokytoja pradinę lietuviškąją mokyklą, paskiau prancūzų mokyklą. Laisvu laiku labai daug padėdavo visiems lietuviams, kurie tik kreipėsi prašymai pagalbos, ypač įvairių dokumentų tvarkyme. Nors nemąčiusi Lietuvos, ją labai myli, visada kitataučiams pristato kaip lietuvi.

— Gegužės 29 d., 5 v.v. Sv. Kazimiero bažnyčioje priėmė moterystės sakramentą Jonas Vilimas iš Aušros Vartų parapijos ir Birutė Krėpelytė — Sv. Kazimiero par. Apeigų metu, gražiai gėlėmis išpuoštoje bažnyčioje, dalyvavo apie 250 žmonių. Mišių metu giedojo Lietuvos operos sol. E. Kardelienė, kuri savo gražiu ir stipriu balsu maloniai turtino jungtinių iškilmingumą. Nuoširdžiausi linkėjimai vedybiniam gyvenime.

— Gegužės 30 d. pakrikštytas p. Murauskų sūnus Pauliaus ir Gregorijaus vardais.

— Neilgai teko pasidžiaugti Kanados žemėje sutikus savo dukreles Bronislavai Stonkieni. Ji vos prieš kelias dienas atvyko iš Lenkijos pas dukterį p. Jaugelienę ir mirė gegužės 28 d. Pašarvota pas Benoit; palaidota gegužės 31 d.

— Mirė a.a. Sofija Veršinskienė. Ji daug prisidėjo prie parapijos parengimų darbu ir aukomis. Gegužės 31 d. palaidota iš prancūzų bažnyčios Fort Chambly.

— Pradėtos statyti jaunimui patalpos "Baltijos" stovyklavietėje; suradę atliekamo laiko susipratus parapijiečiai stato savomis jėgomis.

— Sekminių dieną, birželio 6, 10 val. Mišiose giedos moksleivių choras, o po jų klebonas rengia vaivės choristams mokiniams. Klebonas dėkoja choristams ir dirigentui; taip pat jis prašo visus ir kviečia daugiau naujų prisidėti ir giedoti per 10 val. Mišias nuo ateinančio rudens.

Kun. J. Gaudzė

Lietuvių Fondo veikla Montrealyje. Ši pavasarį aktyviai pradėjus vykdyti Bendruomenės stovyklos statybai piniginių vaju, Lietuvių Fondui išaš plaukimas buvo beveik visiškai sustojęs, nes kaikiurie tautiečiai, paaugėjo tam reikaliui stambesnes sumas, Lietuvių Fondui duotas pažadus buvo priversti atidėti vėlesniam laikui. Bet yra lietuvių, kurie parėmė abu tuos taut. svarbius lietuvių reikalus. Inž. Povilas P. Povilaitis įmokėjęs \$100 Lietuvių Fondui, tokia pat suma parėmė ir Bendruomenės stovyklavietę. Dėkodamas p. Povilaitiui už išaš, kviečiu gerbiamus Montreale lietuvius, kol dar neprasidėjo daugiau išlaidų reikalingos atostogos, taip pat savo išaš pasukinti. Igaliojintis

STOVYKLAVIETĖS STATYBOS FONDAS pasiekė \$7.405. Užplanuota \$8.500. Statybą parėmė: fondatoriai po \$100: A. ir P. Povilaitis, S. ir V. Piečičiai, E. ir J. Vieračiai, M. ir V. Žižiai, I. ir P. Lukoševičiai, S. ir J. Skučai, I. Gražytė, D. Lukoševičius, K. ir J. Petruliai, O. ir A. Norkeliūnai; garbės rėmėjai po \$50: V. Kacergius, G. ir J. Zabieliuskai, R. ir R. Lapina, J. ir A. Blauzdžiūnai; rėmėjai po \$25: KLB Kultūros Fondas, O. Sitkauskienė, R. Voronikaitis, Liet. Kat. Moterų Dr. Jos Montreale skyrius, St. ir Aug. Aliuškaici, I. ir G. Vazalinskai, V. ir J. Biliūnai; vienkartiniai rėmėjai po \$20: J. Dabkus; po \$10: K. Smilgevičius, A. Rudinskis; po \$5: K. Dargienė, M. Stankaitienė.

J. Orentienės baletų studijos jauniosios šokėjos programos metu
Nuotr. S. Dabkaus

Į septintąjį ateitininkų kongresą, kuris įvyks Toronte liepos 3—4 dienomis Toronte, rengiasi atvykti daug dalyvių. Rengėjų komitetas apeliuoja į torontiečių svetingumą ir prašo apnakvydinti svečius bei viešnius. Nakvynių reikalus tvarko Vyt. Aušrotas. Jam prašoma pranešti telefonu LE 5-0527. Neoficialiai patirta, kad didelės ateitininkų grupės rengiasi atvykti iš Detroito, Klevelando ir kitų vietovių. Detroito studentai ateitininkai ir torontiečiai draugovė įsigijo naujas vėliavas ir jas šventins kongreso pamaldų metu. Per Mišias bus giedamos naujos giesmės iš "Bendruomenės Auka"; žodžiai — kun. St. Ylos kompozicija — kun. Br. Markaicio, SJ. Basimo kongreso dalyviai skatinami jas išmokti.

Ontario provincijos sekr. ir pilietybės min. J. Yaremko ir naujų ministerijos patalpų atidarymo iškilmę pakvietė spaudos atstovus, įvairius pareigūnus ir kitus svečius. Atidaromąją kalbą pasakė pats min. J. Yaremko, o kaspina perkirpo viešųjų darbų ministras. Po to svečiams buvo parodytos patalpos, kuriose jau dirba skyriai — provincijos sekretoriatas ir pilietybės ministerijos. Daugiausia vietos užima sekretoriatas, kuris tvarko provincijos bendrovių, vedybų registracijos ir kt. reikalus. Viskas moderniai sutvarkyta, panaudojant kaikiuriuos naujus mechaninius įrengimus, kurie pagreitina darbo eigą. Tarnautojų tarpe teko pastebėti įvairių tautybių asmenų. Ju tarpe yra ir du lietuviai: V. Judzentavičiūtė ir V. Verikaitis. Pastarasis dirba provincijos sekretoriatu, o V. J. — pilietybės skyriuje. Atidarymo iškilmėje dalyvavo keliolika taut. grupių laikraščių atstovų, jų tarpe ir "T2". Visi dalyviai buvo pavaišinti užkandžiais.

Steigiamos Vliko atstovybės

VLIKas, siekdamas kuo daugiau laisvųjų lietuvių įtraukti į aktyvų Lietuvos laisvinimo darbą, organizuoja savo atstovybes visuose kraštuose, kur tik gyvena laisvieji lietuviai. Pirmąją savo atstovybę VLIKo Valdyba paskyrė Brazilijoje šios sudėties: Jonas Valavičius — pirmininkas, Aleksandras Bumblys — I vicepirmininkas, Kar. Pijus Ragazinskas — II vicepirmininkas, Jurgis Sliesoraitis — I išdalininkas, Kazimieras Ambrozevičius — II išd., Gediminas Draugelis — I sekret., Mečys Paleckis — II sekr. ir Aleksandras Boguslauskas — Pavergtųjų Europos Tautų Seimo atstovas. Ši atstovybė kartu yra ir Tautos Fondo atstovybė, Lietuvos laisvinimo reikalams rinkti lėšas ir joms rūpintis. E.

"LITAS"

Adresas: 1465 De Seve Street
Montreal 20, Que., tel. 766-5827

4.5% už indėlius
4.0% už ein. s-tas

Mėnesinis palūkanų skaičiavimas.
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2.000.

7.6% už asmen. paskolas
6.5% už nekiln. turto pask.

Visos paskolos atviros.
Pigus paskolų draudimas iki \$10.000.

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadienis nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v., išskyrus pirmadienį ir šeštadienį; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemont Blvd., tel. 722-2472; dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val., ir vakarais — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

ALGIS E. DRAGAŠIUS

ATSTOVAS

CANADIAN GAS AND ENERGY FUND
• REGISTRUOTAS PENSIJOS PLANAS. • MĖNESINIS TAUPYMO PLANAS. • INVESTAVIMO PROGRAMA

Sėras jau paaugo 114% (nuo \$4.48 iki \$9.60 per trumpesni laiką nei 5 mt.). Norintieji asmeniškai gauti daugiau informacijos užpildykite žemiau dedamą atkarpą ir pasiųskite nurodytu adresu arba skambinkite telefonu 9-5 val. 487-4691 Po 5 val. 532-9586

</